

సమావేశము - IV
వాల్యూము - II
నెం. 5

ఫెల : రూ. 19-00
22 మార్చి, 2016
మంగళవారము,
(జక నం. 1937,
చైత్రం - 2)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

I.	ప్రశ్నాత్మరాలు	...	1
II.	సభా కార్యక్రమం :		
	అ) ప్రకటన	...	17
	ఆ) ప్రత్యేక ప్రస్తావన	...	17
	ఇ) వాయిదా తీర్మాన తిరస్కరణ	...	18
III.	లఘు చర్చ:	...	18
	రాష్ట్రంలో నెలకొన్న అనాపుణ్ణి పరిస్థితుల గురించి.		

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

:

శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

డిప్యూటీ శ్రీ కె. స్వామిగాండ్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. ఎస్. రాజ సదారామ్

సంయుక్త కార్యదర్శి

:

డా. వి. నరసింహచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ టి.బి. జయచంద్ర

శ్రీ ఎస్. దుర్గాపుర్ణామ్

శ్రీ సి.పెట్. ఉపీందర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగుణయి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(నాల్గవ సమావేశము - వదవ రోజు)

మంగళవారం, మార్చి 22, 2016

(సభ ట. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ ఛైర్మన్: ప్రత్య నెం. 1295(61)

I. ప్రశ్నాపత్రాలు

ఉప్పానియా, గాంధీ మరియు నీలోఫర్ అసుపత్రులలో
మాలిక సదుపాయాల మెరుగుదల

ప్రత్య నెం.1295 (61)

సర్వ శ్రీ సయ్యద్ అల్లాఫ్ హైదర్ రజ్వీ, సయ్యద్ అమినుల్ హసన్ జాఫ్రీ, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవనీయులైన వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తే:

అ) ఉప్పానియా, గాంధీ, నీలోఫర్ అసుపత్రులలో ప్రస్తుతం ఉన్న రోగులను చూడడానికి తగినన్ని మాలిక సదుపాయాలు, డాక్టర్లు, పారా మెడికల్ సిబ్బంది, పడకల సంఖ్య లేని విపులుం కూడా వాస్తవమేనా;

అ) ఈ అసుపత్రులలో చాలా పరికరాలు పనిచేయడం లేని విపులుం, అనేక డాక్టర్లు పదవులు, పారా మెడికల్ సిబ్బంది పదవులు భారీగా ఉన్న విపులుం వాస్తవమేనా? అయితే వాటి విపరాలు ఏమిటి;

ఇ) ఈ అసుపత్రులలో రోగులకు ప్రాథమిక వైద్య సొకర్యాలను కల్పించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవ ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్లేషణ శాఖ మంత్రి (డా.సి. లక్ష్మి రెడ్డి):- అ) అప్పనందీ.

అ) లేదండీ.

ఈ అసుపత్రులలో 126 డాక్టర్లు పదవులు, 318 పారా మెడికల్ పదవులు భారీగా ఉన్నాయి.

ఇ) రోగులకు మాలికసదుపాయాలను వైద్య సొకర్యాలను కల్పించడానికి ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంది.

SRI SYED ALTAF HYDER RAZVI (Assembly Constituency): Chairman Sir, this is a very important subject as far as the Government Hospitals in the State are concerned. Sir, whether it is Osmania Hospital, Gandhi Hospital or Neiloufer Hospital, all these hospitals lack the facilities, the medical equipment which is required. Especially in Osmania Hospital, even the diagnosis process is difficult for the patients who come there. We are told that many machines don't work and at times people have to wait altogether for three to four days for just to get an MRI done. This is a very sad state of affairs at these hospitals. It is not just now, I am not talking about now that the Telangana Government has come. It is there over the years. Since decades it is happening.

It is high time we do something about these hospitals because medical care, medical equipment, etc., which are required for good hospital have to be there. What I would like to ask the Hon'ble Health Minister through you Sir, how much budget was allocated for the year 2014-15 for these particular hospitals. During the year 2014-15 nothing has been spent basically on all these Hospitals. I would like to know through you Sir, now that the health care has become so expensive for the poor, they cannot afford to go to the corporate hospitals, even though corporate hospitals have to provide specific number of beds in each hospital for BPL families. But, they don't do that.

So, Government has to come hard on this side also and at the same time try to improve the facilities and the standards in the existing Government Hospitals. It is fine that the Government has come forward to establish state level additional two hospitals in and around the City of Hyderabad and I support the proposal of the Government and I appreciate them.

مکان کو رکھنا کی بات کی گئی۔ کبھی بچوں اخانے کو restore کیا گی، اگر ہی maintain کیا گی۔ اندر جا کر بیکھیں تو اتنی برقی طاقت ہے کہ اچھا خاص دینی پورا جوابے کا آپ اس میں کتابجہت دیں گے، ہمارے اسی سال کیا کیا کریں گے؟ اور آپ نے گفت، جو کوئی کمی کی ہے، deficiencies کیا ہے، کتابجہت میں کیے کریں گے، اور اس میں کتابجہت دیں گے؟ اور کہا، کوئی کرنا ہے، آپ قائم تجیس کیے کریں گے، اور اس میں کتابجہت دیں گے؟ اور fill infrastructure کیا ہے، آپ قائم تجیس کیے کریں گے، ایسیں کمکتوں سے چنانچہ باتاں ہوں، شکریہ۔

శ్రీ యం.యున్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - హైదరాబాద్): అద్యుడు, Osmania Hospital is one of the reputed hospitals established in the City of Hyderabad. కాలేయ

మార్పిడి చికిత్స ఉపాయి ఆనుపత్రిలో చేస్తారు. So, we have excellent doctors and very good staff there. ప్రైమీ ఆనుపత్రులలో కాలేయ మార్పిడి చేయడానికి రూ.40లక్షల నుండి రూ.50లక్షల వరకు ఖర్చువుతుంది. ప్రభుత్వ ఆనుపత్రులలో కాలేయ మార్పిడి చికిత్స రూ.10లక్షలకే చేస్తారు. ప్రకృత రాష్ట్రమైన కడుకు సంబంధించిన పరీష అనే వ్యక్తి హైదరాబాద్లోని పాత బస్టిలో ఉంటున్నాడు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకొచ్చి రూ.10లక్షలతో అతనికి కాలేయ మార్పిడి చికిత్స చేయించి అన్ని రకాలుగా ఆదుకోవడం జరిగింది. వారికి ఈ సందర్భంగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. ఉపాయి ఆనుపత్రికమంచి పేరు ఉంది. కానీ, అందులో 1,168 పడకలు ఉన్నప్పటికి దాదాపు 1600-1700 మంది రోగులకు శ్రీయోమంట చేయడం జరుగుతోంది. అందుకు తగ్గట్టుగా ప్రపోర్సనెట్స్ నర్సింగ్ స్టోఫ్ మాత్రం లేరు. దాంతో రోగులకు చాలా ఇబ్బంది అవుతోంది.

ఇటువల గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి యొక్క పుట్టిన రోజు సందర్భంగా నేను ఆసుపత్రికి వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ ఒక సర్వ ఐదు మంది రోగులను చూడాల్సిన చేట, ఇర్షై మంది రోగులను చూడడం జరుగుతోంది. దానివల్ల క్వాలిటీ తగ్గిపోతుంది. ముఖ్యంగా ఐసియులో ఒక సర్వ ఒక రోగిని చూసుకోవాలి. కానీ, 7-8 మంది రోగులను చూసుకోవలసి వస్తోంది. అలాగే ఉన్నాన్నియా ఆసుపత్రిలో సూపరింటెంట్ మర్టీ యూక్స్‌లోనే చేస్తుంటారంట. వాళ్ల సమావేశాలకి వెళ్లాలి, క్లాసెన్ తీసుకోవాలి, ఆపరేషన్ చేయాలి, అడ్మినిస్ట్రైప్పన్ చూసుకోవాలి మర్టీ ప్రైవేట్‌గా ప్రాట్స్‌లో చేసుకోవాలి.

నీష్ట అసుపత్రిలోనైటే, proportionate administration is different and clinical services are entirely different. అలా కాకుండా ఉస్కానియా ఆసుపత్రిలోని సూపరింటెండెంట్ అన్ని పనులు చేయాలంటే తట్టుకోలేక పోతున్నారు. దయచేసి ఆ రెండు విషయాల గురించి ఆలోచన చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమహమృద్ ఆలిపభీర్ (శాసనసభనియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, 126 డాక్టర్లు, 318 పారా మెడికల్ డాక్టర్లు కొరత ఉండి గౌరవమంత్రివర్యులు సమర్పించిన సమాధానంలోనే చెప్పారు. ఈ ఖాళీలన్నీ ప్రభుత్వం ఎప్పటివరకు భర్త చేస్తుంది? ఉస్కాన్నియా జనరల్ ఆసుపత్రి ఉంటుందా, ఉండదా అనే విషయంలో తెలంగాణ ప్రజలు అయోమయంలో ఉన్నారు. కొన్ని సార్లు ఉంటుందని, కొన్నిసార్లు ఉండడని, కొన్నిసార్లు కొత్త బ్లాకు నిర్మిస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అసలు ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకున్నదనే విషయాన్ని హాజర్లో క్లియర్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

గత సంవత్సరం రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకి కేటాయించిన బడ్జెట్ రూ.600కోట్లకు గాను, కేవలం 11శాతం నిధులను మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. దీనిద్వారా వైద్యాన్ని ఎంత నిర్లక్ష్యం చేశారో తెలుస్తుంది. గత సంవత్సరం కేటాయించిన బడ్జెట్లో ఖర్చు కానటువంటి నిధులను ఈ సంవత్సరానికి ఏమైనా క్యారీ ఫార్మవర్డ్ చేస్తున్నారా? ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన బడ్జెట్లో ఎంత శాతం నిధులు ఖర్చు చేస్తారో తెలియజేస్తూ, ప్రత్యేకంగా ఉస్కాన్నియా ఆసుపత్రి విషయంలో ఏమి చేయదలచుకున్నారో తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ హెల్చ్ అంశం చాలా ప్రాముఖ్యమైనది. కాబట్టి దానిమీద ప్రభుత్వం దృష్టిపట్టి ఈ శాఖను పూర్తిగా అభివృద్ధి చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. నిన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ హెల్చ్ అంశం మీద సమయం తీసుకోని ప్రత్యేకంగా చర్చిద్దామని శాసనసభలో తెలియజేయడం జరిగింది. ఇందులో అందరి సలహాలు-సూచనలు కూడా తీసుకుండామని అన్నారు.

ఉస్కాన్నియా ఆసుపత్రిని పూర్తిస్థాయిలో అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి హార్ట్ భవనాన్ని అలాగే ఉంచుతూ, ప్రకృష్ట ఉన్నటువంటి స్థలంలో రెండు పెద్ద అధునాతన టపర్లు నిర్మించి పూర్తి స్థాయిలో దానిని మర్మీ సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్గా చేయడానికి ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకోవడం

జరిగింది. దానికి సంబంధించిన భవన నిర్మాణ ప్రణాళికలు తయారుపుతున్నాయి. తొందరలోనే వాటికి శంకుస్థాపన కూడా చేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి హార్ట్ భవనంలో రోగులు ఉండడానికి పనికి రాదని ఇన్టాక్ వారు నివేదికను ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి, దానిని అలాగే ఉంచుతూ administrative buildingగా గానీ, museumగా గానీ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

పోస్టుల విషయానికి పస్తే, చాలా సంవత్సరాలుగా డాక్టర్లు నియామకాలు జరుగేరు. ఉద్యోగుల విభజనలో కమల్నాథ్ కమిటీ తుది నిర్ణయం తీసుకోకపోవడం వల్ల ఉద్యోగుల భర్త కొంత ఆలస్యమైన మాట వాస్తవమే. ఖాళీలుగా ఉన్నటువంటి మొత్తం పోస్టులను తొందరలోనే భర్త చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది.

ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికి సంబంధించి చూస్తే, ఒక్క ఉస్కాన్నియా ఆసుపత్రిలోనే కాకుండా తెలంగాణలోని అన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోకి latest, updated equipment కొనడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వచ్చిన ఏ ఒక్క రోగి కూడా ప్రైవేటు డయగోప్స్క్ సెంటర్కి పెళ్ళకుండా, అన్ని పరీక్షలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లోనే చేసే విధంగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను తయారు చేయడం జరుగుతుంది. దీనికి కొంత సమయం పడుతుంది.

గౌరవ సభ్యులు యం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పినట్లుగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో ఉస్కాన్నియా ఆసుపత్రిలో ఇప్పటికే నలుగురికి లివర్ మార్పిడీలు చేసి వారికి ప్రాణం పోయడం జరిగింది. ఇటీవల Auto transplantation of liver అనే ఒక అరుదైన సర్జరీని మొత్తం దేశంలోనే మొదటిసారి ఉస్కాన్నియా ఆసుపత్రి డాక్టర్లు చేయడం జరిగింది. అలాగే ఇటీవల జడ్డర్లలో ఒక రోగికి బ్రెయిన్డెడ్ అయిన సందర్భంలో అతని కుటుంబాన్ని ఒప్పించి అతని లివర్ని నయా పైసా ఖర్చు లేకుండా ఒక బీద రోగికి అమర్చడం జరిగింది.

నిమ్మ ఆసుపత్రిలో కూడా ఈ మధ్యనే గుండె మార్పిడి శ్శ్రుచికిత్సలు చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు గతంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులను గునించే ఉంటారు, అయితే ఈ

మధ్యకాలంలో ప్రభుత్వ ఆనుపత్రులు మారిన విధానాన్ని కూడా దయచేసి సభ్యులు గమనించాలి. అప్పటికే, ఇప్పటికే కొంత వారు వచ్చింది. ఇంకా కూడా వారు తీసుకువస్తాము. ప్రభుత్వ ఆనుపత్రుల్లో ఓవర్ లోడ్ ఉన్నటువంటి మాట మాత్రం వాస్తవం. ఉన్స్టోనియా ఆనుపత్రిలో 1168 పడకులు ఉంటే, ఎప్పటికే 1600 నుండి 1800 దాకా రోగులు ఉంటున్నారు. అంతమంది రోగులు వచ్చినప్పుడు క్రింద అక్కడా, ఇక్కడా ఉండాల్సిన పరిస్థితి వస్తోంది. అందుగురించి హైదరాబాద్ నలుమూలలానాలుగు కొత్త ఆనుపత్రులు ఏర్పాటు చేస్తే ఉన్స్టోనియా, గాంధీ ఆనుపత్రులకు కొంత లోడ్ తగ్గుతుందనే ఆలోచనతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గౌరు నాలుగు కొత్త ఆనుపత్రులను ప్రకటించడం జరిగింది.

వైద్య రంగంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని భారతదేశంలోనే ఒక Model Health systemగా తయారు చేయడానికి అన్ని రకాల కార్బూక్సులు జరుగుతున్నాయి. తొందరలోనే దాని ఫలితాలు కూడా మనందరం చూడబోతున్నాము.

రియల్ ఎస్టేట్ రంగానికి ప్రోత్సాహకాలు

ప్రశ్న నెం. 1198 (12)

సర్వ శ్రీ టి. భానుప్రసాద్ రావు, ని. భూపాల్ రెడ్డి, సంకూరి రాజు, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవసీయులైపుమున్సిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గౌరు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం వృధి కోసం ప్రభుత్వం కొన్ని రాయితీలను, ప్రోత్సాహకాలను ప్రకటించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) అయితే, సదరు రాయితీలు, ప్రోత్సాహకాల వివరాలేమిటి?

గౌరవ సమాచార సాంకేతిక, పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, మున్సిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు):- ఆ) అప్పండీ. రాష్ట్రంలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం వృధి కోసం ప్రభుత్వం 05.01.2016 తేదీ గల మున్సిపల్ పరిపాలన శాఖ,

జి.బి.ఎంఎస్. నెం. 7,8,9,10 లలో అనేక ప్రోత్సాహకాలను, రాయితీలను ప్రకటించింది.

ఆ) నాలా ఛార్జీల తగ్గింపు, నీటి వనరుల పొడువునా ఒఫర్ ఫ్రైవ్ నిబంధనను హెతుబద్ధికరించడం, రైల్వేలు/రక్షణ శాఖ అధికారుల నుండి ఎన్బసీల కోసం పట్టుబట్టడాన్ని విరమింప చేయడం, కెబిఅర్ పార్క్ చుట్టూ ఎత్తు అంక్కల తొలగింపు, రోడ్సు పెడల్సు కేసులలో చక్కని రాయితీలను ఇప్పడం, పెల్లరు రుసుం చెల్లింపుపై గృహ నిర్మాణ ప్రాజెక్టులలో ఎల్పబి/ఇడబ్లూఐఎస్ యూనిట్ కోసం పట్టుబట్టడాన్ని విరమింపజేయడం, భవన నిర్మాణ అనుమతుల చెల్లుబాటు కాలపరిమితిని పెంచడం, నగర స్థాయి మౌలిక సదుపాయ ప్రభావ రుసుం, ప్రత్యేక ప్రభావ రుసులను క్రమబద్ధికరించడం/తగ్గించడం; లే-అవుట్లలో ఎల్పబి/ఇడబ్లూఐఎస్ ప్లాట్ల కోసం నిబంధనను పచ్చికం చేయడం, గృహ నిర్మాణ ప్రాజెక్టులలో సౌకర్యాల కల్పన ప్రాంతం శాశ్వత హెతుబద్ధికరించడం.

శ్రీ టి. భానుప్రసాదరావు (స్థానిక సంస్థలు, కరీంనగర్): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ రంగం తర్వాత ఎక్కువగా జీవోపాధిని కల్పించే రంగం రియల్ ఎస్టేట్ రంగం. గౌరవ మంత్రి గౌరు చెప్పినట్లు చాలా మార్పులు చేసినప్పటికీ, ఆ రంగం కోట్లుమిట్టుడుతున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల వల్ల కొంత ఊరట లభించింది. అలాగే తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ నగరంలో చాలా కాలంగా వాణిజ్య స్థలాలు మొత్తం unoccupiedగా ఉన్నాయని దేశ వ్యాప్తంగా ప్రచారం జరుగుతున్న సందర్భంలో, ఈ మధ్యకాలంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి నిర్దియాల వల్ల వాణిజ్య స్థలాల కొరత ఏర్పడిన విషయం వాస్తవమేనా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

అదేవిధంగా జీఓనెం.33 ప్రకారంగా లే అవుట్కి గానీ, గ్రూప్ హోసింగ్ స్క్రోమ్ అనుమతుల కొరకు గానీ అసై చేసినప్పుడు master plan implementation charges క్రింద లే అవుట్కేతే 5 శాతం, గ్రూప్ హోసింగ్కి అయితే 3 శాతం కల్పుకేస్తున్నారు.

10.20 | అయితే ఆ లేటోర్ కొరకు వెళ్లినటువంటి అభ్యర్థి ఉ. దగ్గరమండి 5% of the landను HMDA తీసుకునే పరిష్కారించి ఉంది. ఆ 5% land registration charges కాకుండా, 1.5% చోప్పున టాక్స్ కూడా వసూలు చేయడం జరుగుతున్నది. GO 33లో క్లారిటీ లేనటువంటి అంశము ఏమిటంటే 10 Acres total gross area మీద ఛార్జ్ చేయాలా, లేక net plotted area మీద ఛార్జ్ చేయాలా అనేదాని పైన స్ఫ్రెత్ ఇవ్వవలసి ఉంది. అయితే ప్రస్తుతం HMDA వారు ఛార్జ్ చేస్తున్న విధానం ఏమిటంటే gross area మీదనే కాకుండా, net area మీద కూడా market value ప్రకారం ఛార్జ్ చేయడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల 3% ఛార్జ్ కట్టవలసిన చోట 7.5% అపుతున్నది.

2014-16 మధ్య కాలంలో మనం చూసినట్లయితే కేవలం వేళ్లమీద లెక్క పెట్టడగినంతమంది మాత్రమే అనుమతులు పొందడం జరిగింది. కోట్లాది రూపాయలు కట్టవలసి వస్తుందని ఎవరూ ముందుకు రావడం లేదు. HMDA దగ్గర కుపులుకుపులుగా పైల్ పెండింగ్లో ఉన్న విషయం వాస్తవమా, కాదా అన్నది మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దాని మీద క్లారిటీ ఇచ్చి, gross areaను మాత్రమే తీసుకున్నట్లయితే, పది ఎకరాలు ఉన్న కేసులను మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని, Square yardsను మాత్రమే తీసుకున్నట్లయితే, దానిని convert చేసి, అందుకు అనుగుణంగా ఛార్జ్ చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు ఛార్జ్ తీసుకున్న కోద్ది రోజులలోనే మున్సిపల్ శాఖలో ఎన్నో మార్పులు తీసుకువచ్చారు. క్లారిటీ లేని జీచిలు చాలా ఉన్నాయి. వాటిని ఎవరికి తోచినట్లు వారికి అన్నయించుకునే విధంగా కాకుండా, ఏ వ్యక్తికోండి విధంగా ఉండేలా మార్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి(స్థానికసంస్థలు - మెదక్): అధ్యక్షా, నాకు ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, ఒకటి, రెండు చిన్న విషయాలు మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచాను. ఒక సర్వే నెంబర్లో పరిష్కార ఇచ్చి, అదే సర్వే నెంబర్లో కొంత స్థలం మిగిలిపోయి ఉన్నప్పుడు, మళ్ళీ అతను పరిష్కారకు అపై కేసుకుంటే ఇది

వీలుపడు అని చెప్పడం భావ్యం కాదు అనినా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే అతను అదే సర్వే నెంబర్లో, గతంలో ఒకసారి అనుమతి పొంది బిల్లింగు కట్టుకున్నాడు. ఒక మామూలు వ్యక్తి 200 గజాలు, 150 గజాలు కొనుక్కుస్తుప్పుడు, అతను కొన్ని సాంకేతిక విషయాలు తెలుసుకునే అవకాశం లేదు కుంక, ఇంతకుముందు ఎలాగూ పరిష్కార పొంది ఉన్నాడు కుంక, అటువంటి వాటిని కుప్పిడిగ్గే చేయాలని కోరుతున్నాను.

పరాన్చెరు ప్రాంతంలో Agriculture to Non-Agricultureగా భూమిని మార్కుకోవడు గురించి కూడా కొంత ఆలోచన చేయవలసి ఉంది. ఆ రోజుల్లో వ్యవసాయదారుడు అప్పీ చూసుకోలేదు. కాబట్టి conversion విధానాన్ని కొంత సులభతరం చేసి, రైతులకు మేలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం-మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు ప్రౌదరాబాద్): అధ్యక్షా, ఈ రియల్ ఎస్టేట్స్కి సంబంధించి, ప్రార్థమెంట్లో మొన్న ఒక బిల్లు పాస్ కావడం కూడా జరిగింది. మధ్యతరగతి కుటుంబాలకు మేలు చేకుర్చే విధంగా ఈ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది. HMDA పరిధిలో ఉన్నటువంటి స్థలాలకు Gram Panchayat వారు Lay-outs కి బిల్లింగ్ పర్యవ్హ ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత వారు మళ్ళీ HMDA నుండి కూడా పరిష్కార తీసుకోవాలని అంటున్నారు. చాలామంది ఇళ్లు కట్టుకున్నవారు, కాలనీల వాళ్లు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి ఒకసారి Gram Panchayat నుండి అనుమతి పొందిన తరువాత, మరల HMDA నుండి re-approval తీసుకోవడం అవసరమా, కాదా, అనే విషయంలో క్లారిఫికేషన్ ఇప్పువలసిందిగా మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. తారక రామరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ భానుప్రసాదరావుగారు చెప్పినట్లు ప్రౌదరాబాద్లో స్థిరాష్ట్రి రంగు వేగంగా అభివృద్ధి చెందాలన్న ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్రప్రభుత్వం నాలుగు రకాల నిర్మాణ రంగ సంస్థల అసోసియేషన్స్ నే సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సమావేశం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి స్థాయిలోనే జరిగింది. గతంలో

మందగించిన ప్రగతిని ముందుకు తీసుకువేళ్లే క్రమంలో కొన్ని మార్పులు, చేర్పులు చేయడం జరిగింది. వారి వైపు నుండి ఒక నలబై రకాల సలహాలు, సూచనలు, విజ్ఞప్తులు చేయడం జరిగింది. ఆ నలబైలో ముపై ఒకటిని ఆమోదించాము. ఆ ప్రకారంగా GO Ms.No. 7, 8, 9 and 10 ఇవ్వడం జరిగింది. అందువల్ల హైదరాబాద్లో స్థిరాస్టి రంగం వేగంగా అభివృద్ధి చెందడం జరుగుతున్నది. తెలంగాణ రాష్ట్ర వచ్చిన తరువాత విషావాత్మకమైన పారిశ్రామిక విధానం ప్రకటించడం, అలాగే ఐటి రంగంలో ప్రోత్సాహకాలు ప్రకటించడం వలన మొత్తం భారతదేశంలోనే హైదరాబాద్ నగరం, JLL India అనే ఒక ప్రైవేట్ సంస్థ రూపొందించిన నివేదిక ప్రకారం, Office space absorption విషయంలో 67% వృద్ధి రేటు సాధించినట్లు చెప్పబడింది. భారతదేశంలోనే ఇది నెం.1 అని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను.

ప్రస్తుతం మన నగరంలో 32 మిలియన్ల ప్రకారం ఇంచినీ నిర్మాణంలో ఉన్న ఐటి రిటైల్ స్టోర్స్ కూడా నిర్మాణంలో ఉన్నది. తద్వారా domestic consumption కొరకు గాని, కుమద్భూయల్ లేదా సెండ్మైయల్ స్టోర్స్ కొరకు పెద్ద ఎత్తున వినియోగంలోకి రాబోతున్నది. ఈ రోజు మన హైదరాబాద్ ఉత్తమ బీవన ప్రమాణాలు కలిగిన నగరంగా కూడా ఎంపికలు తెలియజేయడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. మన దగ్గర స్థిరాస్టి రంగం మరింత వృద్ధిలోకి వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. అందుకు ఉఱమిచ్చే విధంగా ఈ రోజు ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ భానుప్రసాదరావుగారు మాటల్లడుతూ GO No.33లో క్లారిటీ లేదని చెబుతూ, మాస్టర్ ప్లాన్ ఇంప్లిమెంట్స్ చార్టెన్ గురించి కూడా అడిగారు. మాస్టర్ ప్లాన్ ఇంప్లిమెంట్స్ లో రెండు రకాల విధానాలు ఉన్నాయి.

1. మొత్తం site area మీద 5% ఛార్జ్ చేయడం గాని,

2. Net area మీద 3% ఛార్జ్ చేయడం గాని ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న రెండు విధానాలు. Net area అంటే రోడ్స్ గాని, ఓపెన్ స్పేస్ ను తొలగించి, తరువాత మిగిలిన ఏరియా మీద 3%, లేదంటే total site area మీదనయితే 5% ప్రస్తుతం ఛార్జ్ చేయడం జరుగుతున్నది.

గతంలో జరిగిన సమావేశంలో ఈ డిమాండు గురించి కూడా ప్రస్తుతించడం జరిగింది. కానీ అప్పటికే ప్రభుత్వం 40లో 30 డిమాండ్సు ఒప్పుకుండి కాబట్టి, దానివల్ల HMDA revenues కూడా దాని వలన affect అయ్యే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఈ ప్రతిపాదనను అంగీకరించడం జరగలేదని గౌరవ సభ్యులకు నేను తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే వారు HMDAలో పెండింగ్ ప్లెన్ చాలా ఉన్నాయని చెప్పారు. కానీ అది నిజం కాదు. కేవలం change of land use కి సంబంధించి కొన్ని పెండింగ్సున్నాయి. అక్కడ ఎలాంటి అవినితికి తావు లేకుండా చేయాలని, వాటిని కూడా streamline చేసే ఆలోచనలో ఉన్నాము. Change of land use విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా నిబధ్యతతో ఉంది. పరిశ్రమల విషయంలో TS iPass ద్వారా, ఎవ్వేనా పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ముందుకు వచ్చిన సందర్భాలలో, ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయనే ఆలోచనలో ఉన్నాము.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ భాపాలోండ్రిగౌరు మాటల్లడుతూ, ఒక సర్వే నెంబర్లో ఒకసారి వర్షిష్ట తీసుకున్న తరువాత రెండుసారి అనుమతి పొందడం గురించి అడిగారు. ఒక పేశాలలాంటి specific cases ఉన్నట్లయితే వాటిని త్పుకుండా పరిశీలిస్తాము. కొన్ని సందర్భాలలో అలా జరగడానికి ఆస్కారం ఉంది. అక్కడ ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు ఏమైనా ఉన్నాయిమో నాకు తెలియదు.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రరావుగారు రెండు విషయాలు ప్రస్తుతించారు. ఒకటి HMDA limitsలో గతంలో గ్రామ పంచాయతీ పర్మిషన్ పొందిన తరువాత, మళ్లీ HMDA ద్వారా అనుమతి పొందవలసి ఉంటుందా అని అడిగారు. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆ విషయంలో కూడా సమూలంగా మార్పులు చేసాము. HMDA పరిధిలో ఉండే గ్రామ పంచాయతీలు గతంలో చాలా విష్ణులచిడిగా, విశ్వంభులంగా అనుమతులు జారీ చేయడం వల్ల, ఈ రోజు నిజాంపేట, మణికొండ వంటి ప్రాంతాలలో, మరికొన్ని ఇతర

ప్రాంతాలలో చాలా ఇబ్బందికరపరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. గ్రామ పంచాయతీ వాళ్ళ ఆ రోజుల్లో మాప్సర్ ప్లాన్గాని, పార్కింగ్ ప్లాటం గాని లేకుండా బహుళ అంతస్తుల భవనాలకు అనుమతులు ఇచ్చారు. దానిని streamline చేస్తూ, ఇప్పుడు కొత్తగా చేసిన విధానం ఏమిటంటే HMDA పరిధిలో ఉండే ప్రాంతాలకు డైరెక్టగా HMDA నే భవనాల నిర్వాణానికి అనుమతులు ఇప్పడం జరుగుతుంది. రెవెన్యూ మాత్రం ఎంత రావాలో అంత, డైరెక్టగా గ్రామపంచాయతీలకు వెళుతుంది. బిల్డింగ్ పర్మిషన్గాని, లేబోట్ పర్మిషన్గాని, ఖచ్చితంగా HMDA ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉంటే ఇప్పడం జరుగుతుంది. ఒక regulated growth ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ నిబంధన పెట్టడం జరిగింది.

అలాగే వారు మరొక ముఖ్యమైన అంశం కూడా లేవెనెత్తారు. పార్లమెంటులో మధ్యతరగతి ప్రజల యొక్క ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి ఈ బిల్లు తీసుకురావడు జరిగింది. నిర్వాణ రంగసంస్థలను కట్టడి చేయడానికి మేము వారికి గట్టిగా చెప్పి ఉన్నాము. మీరు అడిగిన వెంటనే ఇన్ని రాయితీలను ఇచ్చాము. 40 డిమాండ్లు పెడితే, 31 ఒప్పుకున్నాము. మీరు కూడా అదే పద్ధతిలో ప్రభుత్వానికి సహకరించాలి. ఎక్కడ్డన్న deviate చేసినా, ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టినా, ప్రభుత్వం కలిసంగా ఘషమారిస్తుందనే మాటను వారికి గట్టిగా, బహిరంగసమావేశంలోనే చెప్పాము. పార్లమెంటులో ఆమోదించిన బిల్లుకు సంబంధించి పూర్తి వివరాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇంకా అందలేదు. ప్రభుత్వం మధ్యతరగతి ప్రజల ప్రయోజనాలు కాపాడడానికి కట్టుబడి ఉండని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

బోషధ ధరల నియంత్రణ ఉత్తర్వు (డి.పి.సి.ఐ.) అమలు ప్రత్యు నెం.1065 (62)

శ్రీ సబావత్ రాములునాయక్, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవాన్ని ప్రాప్తిపెంచడ్చ & ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

ఎ) రాష్ట్రంలో బోషధ ధర నియంత్రణ ఆచేశం డి.పి.సి.ఐ. ద్వారా నిర్దయించిన ధరల కంటే అధిక ధరలకు అత్యవసర బోషధాలను విక్రయిస్తున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా;

బి) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న క్రమబద్ధికరణ చర్యలేమిటి; ఉల్లంఘించిన వారిపై తీసుకున్న చర్యలేమిటి ?

గారపైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి): - ఎ) అవునండీ.

బి) 2013 బోషధ ధర నియంత్రణ ఆచేశం డి.పి.సి.ఐ. క్రింద దాడులు, తనిఖీలను క్రమంగా చేపట్టడమపుతుంది. దీనిఫలితంగా అపరాధులు/తయారీదారులపై 135 కేసులను నమోదు చేయడమైనది. 135 కేసులలో 95 కేసులు విచారణలో ఉన్నాయి. 38 కేసులు వివిధ కోర్టులలో విచారణలో ఉన్నాయి. 2 కేసులను దోషిగా నిర్ణయించి, ఒకరోజు కారాగారముతో చెరో రూ.30,000/-ల జరిమాన విధించడమయినది.

శ్రీ సబావత్ రాములునాయక్(నామినేట్స్): అధ్యక్షా, మెడికల్ ప్లాటల్లో అమ్మే మందులకి ఫలానా రేటు అంటూ లేదు. వాళ్ళ ఇప్పానుసారంగా ధరలు వసూలుచేస్తుంటారు. మంత్రిగారు 135 కేసులు బుక్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. 95 విచారణలో ఉన్నాయని, 38 కేసులు వివిధ కోర్టుల్లో ఉన్నాయని తెలిపారు. డ్రగ్స్ కుట్లోర్కార్యాలయానికి మనం ఏదైనా కుప్పయింట్చేస్తే, వారికి మనం గిరాకి ఇచ్చినట్లు అపుతున్నది. ఫలానా కంపెనీ మీద చర్య తీసుకోవలసిందని మనం ఫిర్యాదు చేస్తే, వారు వెళ్లి, మనం ఇచ్చిన కుప్పయింట్ గురించి చెప్పి, బేరాలు మాట్లాడుకుంటారు. ఒక్కుక్క ఇన్స్పెక్టర్కి ఎన్నిమెడికల్ ప్లాటలుంటాయి, వాటిని వారు వారానికి ఒక్కసారైనా తనిఖీ చేస్తున్నారా, లేకపోతే మనం ఇచ్చిన కుప్పయింట్సు పట్టుకొల్పిని మీద కుప్పయింట్ పచ్చింది, నావాటా సంగతి ఏమిటి అని బేరాలు మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు 138 మంది మీద కేసులు పెట్టామని చెబుతున్నారు. తనిఖీ చేసే అధికారులు కరెక్టుగా ఉన్నారా? మెడికల్ ప్లాటల్లో నీరీత ధరలకే మందులు అమ్ముతున్నారా, అక్రమంగా డబ్బు వసూలుచేసే వారిపైన కేసులు పెట్టారా అనే విషయాలు తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం.ఎస్. ప్రభాకర రావు: అధ్యక్షా, జనరిక్ & కమ్మర్చియల్ డ్రగ్స్ అని రెండు రకాల మందులు

అవున్నతుంటారు. ఈ జనరిక్ డ్రగ్స్ ను ప్రోత్సహించవలసిందిగా మనం గతంలో కూడా చర్చించడం జరిగింది. జనరిక్ డ్రగ్స్ అదే క్వాలిటీతో, తక్కువ ధరకు మనకు దొరుకుతున్నప్పుడు, వాటిని మనం ఎందుకు ప్రోత్సహించకూడదు? విదేశాల్లో discard అంయిన మందులను ఇక్కడికి దిగుమతి చేసుకుని, ఆ raw materialతో మందులు తయారుచేసి, ఇక్కడ విక్రయించడం జరుగుతున్నది. అది ఎంత వరకు వాస్తవం? డ్రగ్ కంట్రోల్ డిపార్ట్మెంట్ అటువంటి వారిని నియంత్రించడం జరుగుతుందా? అదే విధంగా మన దగ్గర తయారయ్యే మందుల క్వాలిటీని నిర్ధారించడానికి క్వాలిటీ ల్యాబ్ ఏమైనా ఉన్నాయా అనే విషయం కూడా తెలియజేయవలసిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఒక్కొక్కసారి మనం క్యాప్సుల్ ఓపెన్ చేస్తే, అందులో మందే కపిపించదు. empty capsules వస్తున్నాయి. ఇది లైఫ్ కి సంబంధించినది. వినియోగదారులను మోసం చేస్తున్నారు. డౌక్సర్లు రాసే ప్రిప్రైస్స్ అర్థం కాకుండా, పిచ్చిగా రాసేస్తుంటారు. మెడికల్ ప్రెపువాళ్లు ఒకమందుకి బదులు మరొకమందు ఇస్తున్నారు. దీనివల్ల లాజ్ముంది జబ్బునపడిపట్లు మొన్న ఒకరోజు పేపర్లో కూడా వార్త వచ్చింది. అందుకని ఒక చట్టం తీసుకువచ్చి, ఈ ప్రిప్రైస్స్ అన్న capital lettersలోనే రాసి, పేపంట్స్కి, మెడికల్ ప్రెపువాళ్లకి క్లియర్గా అర్థమయ్యే విధంగా రాస్తే బాగుంటుందని సేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రాములునాయక్గారు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే మెడికల్ ప్రెపులు MRP రేటు ప్రకారం మందులు అమ్మడడం గురించి. కంపెనీలు ఫిక్స్ చేసిన MRP రేటు ప్రకారం వారు మందులు అమ్మాలి. ఎక్కువ రేటుకి అమ్మన వారి మీద కేసులు బుక్ చేయడం జరుగుతుంది. గతంలో కంటే, మన తెలంగాణ రాష్ట్రపచ్చినతరువాత Drugs Controlling Authority చాలా సవుర్ధవంతంగా పనిచేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. మొన్న గ్లోబ్ స్టోర్స్ ఏషియా ప్రైవెట్ లిమిటెడ్ అనే కంపెనీ వారి మీద కేసు రిజిస్టర్ చేసి, కోర్టు ద్వారా రూ.54.00 కోట్లు రికవరీ చేయించడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్గారు జనరిక్ మెడిసిన్స్ ను ఎంకరేజ్ చేయాలని చెప్పిన మాట వాస్తవం. ఆ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. ఆ మందుల విషయంలో కొన్ని అపోహాలు ఉన్నందున, కొంత చర్చ కూడా జరిగితే బాగుంటుంది. ఈ విషయంలో త్వరలోనే ఒక పాలనీ నిర్దయం తీసుకుని, రాష్ట్రం అంతటా జనరిక్ మెడిసిన్స్ ను ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

10.40 | శ్రీ సబాహ్ రాములు నాయక్ నేను ట్రేడ్ యూనిట్. యన్ లీడర్ని. అనేక కర్మగారాలకు అధ్యక్ష యైడిని. డ్రగ్ కంట్రోల్ అధికారులు సంవత్సరానికి ఎన్ని సార్లు ఫార్మాస్యూటికల్ కంపెనీకి వెళ్లి విచారణ చేస్తున్నారు? అక్కడ ఏ మందులు అయితే తయారుతున్నాయో తెలుసుకోపడానికి ప్రతి 2 నెలలకో, 3 నెలలకో వెళ్లి విచారణ చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. సి. లక్ష్మిరెడ్డి: అధ్యక్షా, మందులు తయారు చేసే చోట రెగ్యులర్గా పరీక్షలు చేయడం జరుగుతుంది. గతంలో కలకత్తావెళ్లి పరీక్షలు చేయవలసి వచ్చేది. కానీ ఇప్పుడు దళ్ళిణి భారతదేశంలో మొదలు పెట్టడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఈ పద్ధతి అమలులో ఉంది.

రాష్ట్రంలో పాత్రికేయుల సంక్షేపం

ప్రశ్న నెం. 1320(14)

సర్వశ్రీ సంకూరి రాజు, కర్నూలు ప్రభాకర్, వి. భూపాల్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

అ) రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న జర్నలిస్ట్లు సంక్షేపానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందన్న విషయం వాస్తవమేనా;

అ) జర్నలిస్ట్లకు ఆరోగ్య కార్బులు, గుర్తింపు కార్బులను ప్రభుత్వం సమకూరుస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఇ) రాష్ట్రంలోని జర్నలిస్ట్లకు రెండు పడక గదుల గృహాలు, శాస్త్రాలను సమకూర్చాలని ప్రభుత్వం ఉద్యోగిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఈ) అయితే, సదరు ఉద్యోగం నిమిత్తం గుర్తించిన ప్రదేశాల వివరాలేమిటి;

ఉ) జర్వలిస్ట్ల సంక్షేపం కోసం చేపట్టాలనుకుంటున్న ఇతర సంక్షేపం చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవ పంచాయితీరాజ్, ఐటీ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు):- అ) అపునండీ.

ఆ) అపునండీ.

ఇ) అపునండీ.

ఈ) ఉద్దేశం నిమిత్తం భూమిని గుర్తించడం పురోగతిలో ఉంది.

ఉ) ప్రభుత్వం జర్వలిస్ట్ల సంక్షేపం కోసం చేపట్టిన వివిధ సంక్షేపం చర్యలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1. తెలంగాణ జర్వలిస్ట్ల సంక్షేపం నిధి: ప్రభుత్వం జర్వలిస్ట్ల సంక్షేపం నిధి నిమిత్తం కార్బన్ నిధిని ప్రకటించింది. ప్రాథమికంగా 2014 – 15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో తెలంగాణ రాష్ట్రప్రొఫెన్ అకాడమీకి రూ. 10 కోట్లను విడుదల చేసింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో కూడా రూ. 10 కోట్లను మంజారు చేసి, దానిపై వచ్చిన వడ్డిని జర్వలిస్ట్ల సంక్షేపం కోసం విని యోగించడమవుతుంది. హైదరాబాద్లోని టి.ఎస్.పి.ఎ. షైర్స్ అధ్యక్షతన గల ఒక కమిటీ జర్వలిస్ట్లకు చేసే పథకాల ను పర్యవేక్షించింది.

2. ఆరోగ్య కార్బులు: రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులతో సమానంగా రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న జర్వలిస్ట్లు అందరికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆరోగ్య కార్బులను ప్రకటించింది. ఈ పథకం జర్వలిస్ట్లకు రాష్ట్రంలోని సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులలో సగదు రూపొత్తెచ్చు చికిష్ణను అందించుంది. వర్షాగ్రంజ జర్వలిస్ట్ల ఆరోగ్య పథకాన్ని పొందడానికి అర్పించు కుటుంబ సభ్యులు ఆధార పడిన తల్లిదండ్రులు, పురుష జర్వలిస్ట్ విషయంలో చట్ట ప్రకారం వివాహం చేసుకున్న భార్య, మహిళా జర్వలిస్ట్ల విషయంలో భర్త, పూర్తిగా ఆధారుడిన చట్టబడ్డ మైన పిల్లలు, దత్తత లీసుకున్న పిల్లలు చేరి ఉంటారు.

3. ప్రాంపిక భద్రతా పథకం: రూ. 5 లక్షలు ప్రమాద బీమా వర్తింపుతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్న జర్వలిస్ట్లకు సాంపిక భద్రత పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి, అమలుకోసం మార్గ దర్శకాలను జారీ చేసింది. పథకం క్రింద వర్తింపు అయ్యే లభ్యిదారుని కోసం రూ.5 లక్షలు ప్రమాద బీమా ప్రీమియం పూర్తి ఖర్చును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది.

J.85-3

4. గుర్తింపు కార్బులు: ప్రభుత్వ సమాచారాన్ని పొందడానికి జర్వలిస్ట్లకు వీలు కల్పించేదుకు రాష్ట్ర జిల్లా స్థాయిలో ప్రభుత్వం గుర్తింపు కార్బులను జారీ చేసింది.

5. ఉచిత బస్సాపోస్లులు: రాష్ట్ర జిల్లా స్థాయిలో గుర్తింపు కలిగిన జర్వలిస్ట్లకు ఒక చేటునుండి మరొక చేటుకు నుఱ భంగా వెళ్లి, సమాచారాన్ని సేకరించడానికి వారికి ఉచిత బస్సాపోస్లను జారీ చేయడమయింది.

6. రాయలీ రైల్స్ పాసులు: దేశంలో ఎక్కడికైనా ప్రయాణం చేయడానికి వీలుగా ఐ & పి ఆర్ శాఖచే గుర్తింపు పొందిన జర్వలిస్ట్లకు దక్కిణ మధ్య రైల్స్ 50 శాతం రాయలీ తీస్తే రైల్స్ పాసులను జారీ చేస్తున్నది.

7. పసతిః గుర్తింపు కలిగిన జర్వలిస్ట్లకు క్రొత్త ధీలీలోని తెలంగాణ భవన్లో రాయలీ ధర్మపై పసతి సౌకర్యాన్ని కల్పించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ సంకురి రాజు (స్థానిక సంఘాలు - రంగారెడ్డి) : సకల జనులను సంతృప్తి పరుస్తున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ ప్రభుత్వం. తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాత్రికేయులు ప్రధాన పాత్రను నిర్వహించారు. ఆనాడు అడుగుగునా వారి సహకారాన్ని అందించిన పాత్రికేయులకు ప్రభుత్వం సహకారాన్ని అందించడం నాకు చాలా సంతోషాన్ని కలిగిస్తుంది.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ఉద్యోగులకు ఫ్రిండ్లీ ప్రభుత్వంగా సాగుతుంది ఈ ప్రభుత్వం. రెండు పడకగదుల ఇళ్ళగురించి కొంచెం విమాలు అడగులుచుకున్నాను. జిల్లాల్లో ఉన్న వారికి ఇది వర్తిస్తుందా? లేదా? రేప్స్ కార్బులు కూడా అందరికి అందడం లేదు, కొందరికి మాత్రమే అందుతున్నాయి. అందరికి ఈ రేప్స్ కార్బులు అందితే ఇంకామంచిగా కొనసాగుతుంది ఈ ప్రభుత్వం. ఈ రెండింటి మీద స్వప్తత ఇస్తే బాగుంటుంది నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్ర రావుః తెలంగాణ విభజన జరగ కముందు పాత్రికేయులు హాజింగ్ స్టోరీలో ఇళ్ళ గురించి రూ.2 లక్షలు ఇష్టుడు జరిగింది. ఇష్టుడువారు ఇచ్చిన రూ.2 లక్షలు తిరిగి ఇస్తారా? ఇష్టురా? కొంతమందికి వాప్స్ ఇష్టుడు జరిగిందని అంటున్నారు. ఇష్టునివారి పరిస్థితి ఏమిటి? వాటి గురించి కొంచెం వివరిస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్స్: మంత్రిగారు పాత్రికేయుల గురించి చెప్పారు. ఉద్దోష్యుల హార్ట్ కార్డు విషయంలో ఏ కార్పోరేట్ హస్పిటల్ వాళ్ళ అంగీకరించడం లేదు. దాని గురించి స్వస్థత ఇష్టగలరు. రెండవది డబుల్ బెండ్ రూమ్ ఇళ్ల విషయంలో దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న వాళ్లకి వర్తిస్తుందా? జిల్లాల్లో గాని, రాష్ట్రంలో గాని, పాత్రికేయులకు కొంతమందికిబీతాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి వాళ్లకి ఈ పథకం వర్తిస్తుందా? ఎందుకంటే అందరికి ఈ పథకం క్రింద అర్థాలు అంటే కలెక్టర్ ఆఫ్సీకు వెళీతే వారు ఈ పథకానికి మీరు అర్థాలు కారు అంటున్నారు. ఇంకా వీరికి లోన్స్ రూపంలో రెండు లేదా మూడు శాతం వడ్డితో ఇప్పించ గలుగుతారా? అదే విధంగా రామచంద్రరావుగారు అన్నట్టు ఉమ్మడి రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడు బీఫరాబాగ్ లో భూములు ఇచ్చాము అన్నారు, అదే విధంగా MLAల భూముల గురించి స్వస్థత ఇష్టవలని కోరుతున్నాం.

శ్రీ కె. తారక రామారావుః భూపాల్ రెడ్డిగారు డబుల్ బెండ్ రూమ్ ఇళ్ల విషయంలో స్వస్థత అడ్డిగారు. ఈ బడ్జెట్లో రూ.10 కోట్లను పాత్రికేయుల ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం కేటాయించడం జరిగింది. రెండవది ఇది కేవలం ప్రాదరాబాద్ లోనే ఇస్తారా? జిల్లాల్లో కూడా ఇస్తారా? అని అడిగారు దీనికి సమాధానంగా జిల్లాల్లో ఉండే పాత్రికేయులకు కూడా వర్తిస్తుంది. Accreditation Cardsను ఒక్క ప్రాదరాబాద్ లోనే 2,655 మంజూరు చేయడం జరిగింది. అదే రకంగా జిల్లాల్లో 11,831 కార్డ్లను మంజూరు చేయడం జరిగింది. దీని వల్ల చాలా మంది పాత్రికేయులు కురేజిలోకి వచ్చారు. ఇంకా ఎవ్వొనా మిగిలి ఉంటే వారి గురించి కూడా సానుకూలంగా ప్రభుత్వం స్వందిస్తుందని తెలుపుతున్నాను. హాజింగ్ స్టోర్స్ గురించి చెప్పాలంటే గతంలో ఎవరైటే రూ.2 లక్షలు కట్టారో వారికి రిఫండ్ ఇష్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇప్పుడు ఎక్కుడైతే స్థల సేకరణ చేస్తున్నామో అక్కడ వారికి ఇళ్లను మంజూరు చేస్తాము.

హార్ట్ కార్డుల విషయంలో కార్పోరేట్ హస్పిటల్ వారితో చర్చలు జరిపి రాబోయే రెండు నెలలలోగా ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తామని చెబుతున్నాను. పట్టీర్స్ ఆలిగారు ఒక

విలువైన సూచన చేశారు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న పాత్రికేయులకు ఈ పథకం ద్వారా ఇండ్స్ట్రీల్స్ కేటాయించండి, మిగతావారికి ఏదైనా లోన్ రూపంలో ఏర్పాటు చేయమన్నారు తప్పకుండా దీనిని పరిగణనలోనికి తీసుకొని దానియొక్క విధి, విధానాలను తొందరలోనే తెలియజేస్తాను.

ప్రాదరాబాద్ లోని పేట్ల బురుజు ప్రసూతి ఆసుపత్రిలో సూతన భ్లాకుల నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం. 1268(2)

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్స్, ఎం.ఎల్.సి.:–గౌరవసీయు తైవమైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింద సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) స్థాయిని పెంచడం, అభివృద్ధి నిమిత్తం ప్రాదరాబాదు, పేట్లబుర్జులోని ప్రభుత్వ ప్రసూతి ఆసుపత్రికి ఏదైనా భూమిని కేటాయించడమైందా;

అ) రోగులకు పనతి కల్పించేందుకు కొత్త భ్లాకులను నిర్మించాలని ప్రతిపాదించడముయిందా;

ఇ) అయితే, ఆ విపరాలేమిటి?

గౌరవమైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (డా. సి. లక్ష్మారెడ్డి):– అ) లేదండీ.

అ) అపునండీ.

ఇ) రూ. 16.5 కోట్ల మొత్తంతో 1,18,104 చదరపు అడుగుల ప్రాంతంలో 4వ, 5వ అంతస్తులలో రోగుల కోసం రెండు కొత్తవార్ధులను, ప్రస్తుత భషమంలో పరిపాలన విభాగం, ఆడిటోరియంలను నిర్మించడముయింది.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్స్: ఏమియా భిండంలోనే అతి పెద్ద హస్పిటల్ పేట్లబుర్జులోని ప్రభుత్వ ప్రసూతి ఆసుపత్రి, నయాపూల్, ప్రాదరాబాద్ లో ఉంది. నిజం కాలంలో ఈ కార్పోరేట్ హస్పిటల్ లేనప్పుడు అందరూ judgikhana ఆసుపత్రికి వెళ్లేవారు. నేను ఇంధార్జు మినిష్టర్గా ప్రాదరాబాద్ లో ఉన్నప్పుడు భూమి ఎక్కువగా కావాలన్నప్పుడు పేట్ల బుర్జు ప్రక్కన ఉన్న 8 ఎకరాల భూమిని ఇష్టడం జరిగిందని మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం చెబుతున్నాను. ఆ భూమిలో 452 పడకలు గల ఆసుపత్రిని నిర్మించడం

జరిగింది. ఈనాడు అది చాలా ప్రభ్యాతిగాంచింది. ఎప్పుడూ కూడా 1050 పేపెంట్ ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు. ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే డెలివరీ సమయంలో పేపెంట్ తో పాటూ ఆమె భర్త లేదా అత్త, తల్లి ఎవరో ఒకరూ వస్తారు. వారికి ఉండడానికి ఎలాంటి సదుపాయాలు లేవు. నేను చేపేది ఏమంటే మొత్తం 1200 మంది పేపెంట్ ఉంటారు. వారికి సంబంధించి ఒక బ్లక్ కట్టి వారికి 12 గంటలు లేదా 24 గంటలు ఉండే అవకాశం కల్పించాలని మీద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.సి.లక్ష్మిరెడ్డి పాతనయాపూర్వీమెటర్లు హస్పిటల్ దానిని judgikhana ఆసుపత్రి అని అంటారు. పశ్చీర్ ఆలిగారు చెప్పినట్టుగా దీనికి 8 ఎకరాలు కాదు కేవలం 4.5 ఎకరాలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ఫలం సరిపోవడం లేదు కాబట్టి ప్రకృత ఉన్న పోలీన్ టాస్క్స్‌ఫోర్మ్ వాళ్ల 2 ఎకరాల భూమిని అడగడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఓ.జి.పి. గారితో మాటల్లాడడం జరిగింది. దానిలో అదనపు సదుపాయాలను కల్పించడం జరుగుతుంది. దానితో పాటు పాత భవనం మీద నాలుగైదు అదనపు అంతస్తుల నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల 200 పడకలు పెరగడం జరిగింది. నేను ఈ మధ్య కాలంలో దానిని చూడడానికి వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడు ఇంకా ఏం సౌకర్యాలు కావాలో చూసి పాతవాటికి అదనంగా కొన్ని డయాగ్స్‌నీస్ సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఒకే రూమ్లో ముగ్గురు, నలుగురు పేపెంట్ డెలివరీ కావడం జరుగుతుంది. అంతర్జాతీయ ఆరోగ్య సంఘ నామ్స్ ప్రకారం ఒక్కొక్క పేపెంట్ ఒక్కొక్క రూమ్లో డెలివరీ కావడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ హస్పిటల్ను పూర్తిగా అభివృద్ధి చేయడానికి ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

పైన తెలిపినట్టుగా అక్కడ కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్న మాట వాస్తవం. ఆ పాత మిషన్స్ స్థానంలో డిజిటల్ మిషన్స్ ను కొనుగోలు చెయ్యాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ పరికరాల కొనుగోలు విషయంలో రైక్ కాంట్రాక్ట సిస్టమ్ ను ఏర్పాటు చేసి మంచి నాణ్యతగల పరికరాలను

కొనుగోలు చెయ్యాలని ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇప్పటికే రూ.20 కోట్లు పరికరాల కొనుగోలు కోసం కేటాయించడం జరిగింది. సూపరింటెండెంట్ దగ్గర కొన్ని అధికారాలు లేక కొన్ని పమలు జరగడం లేదు. ఒక రూపాయి ఖర్చు పెట్టాలన్నా ఆ సూపరింటెండెంట్ పై ఆఫీస్ కు రాయాలి, పర్మిషన్ రాయాలి, కాబట్టి వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ సూపరింటెండెంట్ మొత్తం అధికారాలు ఇప్పాడానికి నిర్దయం తీసుకోవడం జరిగింది. దానిని తొందరలోనే అమలు చేసి బాధ్యతను సూపరింటెండెంట్ కు ఇచ్చి, బడ్జెట్ ఉన్నా దానిని ఖర్చు పెట్టడానికి ఉన్న కొన్ని ఇబ్బందులను అధిగమించడానికి నిర్దయాలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

11.00 | ప్రివేటు పాడి రైతులకు ప్రోత్సాహకాలు

ఉ. ప్రశ్న నెం.1247(28)

సర్వత్రీ నారదాను లక్ష్మణరావు, వి. భూపాల్ రెడ్డి, సబావత్రాములు నాయక్, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరమీయులైన వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక, పాడిపరిష్కమాభివృద్ధి, మత్తు పరిశ్రమ, పశువైద్య విశ్వవిద్యాలయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలో పాడిపరిష్కమ ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించి విషయం వాస్తవమేనా;

అ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి;

ఇ) విజయ డెయిరీ పాల ఉత్సవ్తీదారులు లీటరుకి రూ. 4ల ప్రోత్సాహకాన్ని పొందుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఈ) అయితే ఇతర డెయిరీల పాల ఉత్సవ్తీదారులకు కూడా అట్టి ప్రోత్సాహకాన్ని విస్తరించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

గౌరవ వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక, పాడిపరిష్కమాభివృద్ధి, మత్తు పరిశ్రమ, పశువైద్య విశ్వవిద్యాలయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పోచారు శ్రీనివాసరెడ్డి):- అ) రాష్ట్రంలో పాడి పరిష్కమ సమగ్ర అభివృద్ధి కోసం ఉద్దేశిత ప్రాంతాలను అధ్యయనం చేసేందుకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం

గౌరవనీయులైన పశు సంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమ శాఖామంత్రి అధ్యక్షతన మంత్రి మండలి ఉప సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

ఆ) పశు సంవర్ధక శాఖ లీటరుకు రూ.4ల పాల ప్రోత్సహక పథకం మరియు నుండిని దూడల పెంపక కార్బూకముం, కృతిమ గర్జ ధారణ, పాడిషువుల పశుగ్రాసం కోసం మహిళా స్వయం సహాయక బృందాలకు(ఎస్‌పోచ్చి) రుణం, పాడి రైతులకు సబ్సిడీపై పశుగ్రాస విత్తనాలు, పుట్ అండ్ వోర్ వ్యాధిని నియంత్రించడానికి పాడి పశువులకు టీకాలు వేయించడం వంటి ఇతర పథకాలను అమలు పరుస్తున్నది.

ఇ) అవునండి.

ఈ) మంత్రి మండలి ఉప సంఘం నివేదిక ప్రాతిపదికు గౌరవనీయులైన పశు సంవర్ధక, పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య పరిశ్రమ శాఖ మంత్రి గారి అధ్యక్షతన మంత్రి మండలి ఉప సంఘాన్నికి ఈ సమస్యను కూడా ఆప్సగించడమైంది. మంత్రి మండలి త్వరలో సముచిత నిర్దయాలను తీసుకుంటుంది.

శ్రీ నారదాను లక్ష్మణరావు(స్టోనికసంస్థలు - కీంపగర్): అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి పరచడంతోబాటు, వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా ఉన్న పాడిపరిశ్రమను కూడా ప్రోత్సహించాలని సంకల్పించడం నిజంగా అభినందించదగ్గ విషయం. పాడిపరిశ్రమతోబాటు చేపలు, మేకలు మరియు గొర్రెల పెంపకం, కోళ్ళపరిశ్రమలను కూడా ప్రోత్సహిస్తే, వ్యవసాయం మీద పూర్తిగా ఆధారపడిన రైతులకు వీటి వల్ల లాభం చేకూరి, వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగయే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఈ అనుబంధ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించే అవకాశం ఉన్నదా? దయచేసి తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్దయం చాలా సంతోషకరమైనది. దాణాపై ఇస్తున్న 50శాతం సబ్సిడీని 70శాతానికి పెంచాలని మా కోరిక. మరిణిపార్సుమెంటులో పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉన్నాయో తెలియదు. ఇప్పుడిస్తున్న సబ్సిడీ తృప్తికరంగానే ఉన్నా

ఇంకా కొంచెం పెంచితే బాగుంటుందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాం.

శ్రీ సబావత్ రాములు నాయక్ : అధ్యక్షా, లీటరుకి రూ. 4/- పెంచాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి గారు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అందుకు ప్రభుత్వానికి ధష్టవాదాలు. అయితే దీని వల్ల నేడు పెద్ద రైతులు ఎక్కువగా లభ్యి పొందుతున్నారు. సస్కారు, చిన్న కారు రైతులకు బాగా ఇబ్బంది ఉంది. పెద్ద రైతులకు ప్రయోజనం చేకూరడంతో ఇంకా ప్రభుత్వం మీద భారం పడే అవకాశం ఉంటుంది, ఆవిష్యాన్ని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నారదాను లక్ష్మణరావు గారు మాటల్లాడుతూ - పాడిపరిశ్రమతోబాటు ఇతర వ్యవసాయ అనుబంధ రుగాలను ప్రోత్సహిస్తారా అని అడిగారు. తప్పినసరిగా ప్రోత్సహిస్తాం. గొర్రెల పెంపకందార్లకు గొర్రెలు ఇచ్చే కార్బూకమం పెద్ద ఎత్తున చేపట్టాం. పాడి గేదెల కొనుగోలుకు స్త్రీ నిధి ద్వారా గౌరవ పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారి శాఖలో ఉన్న రూ.150కోట్లను 2015-16కి ఇవ్వాలని టార్గెట్ పెట్టుకున్నాం. ఆ కార్బూకుం జరుగుతోంది. చేపల పెంపకాన్ని కూడా ప్రోత్సహిస్తున్నాం. భూపాల్ రెడ్డిగారు దాణాకి సబ్సిడీ గురించి అడిగారు. అసలు ఇప్పటి వరకు పాడిగేదెలకు సబ్సిడీ దాణా లేదు. రైతులే సొంతంగా కొనుగోలు చేయవలసి వచ్చేది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు ఎవరైతే స్త్రీ నిధి ద్వారా బుఱాలు తీసుకొని పాడిగేదెలు కొంటున్నారో, అటువంటి వాళ్ళకోసం ఆరు మాసాల కోసం రూ.6వేల దాణా తీసుకుంటే అందులో 50శాతం అంటే రూ.3,000/- సబ్సిడీ ప్రభుత్వం నుంచి ఇస్తున్నాం, మిగిలిన రూ.3,000/- రైతులు భరిస్తారు.

రాములు నాయక్ గారు లీటరుకి రూ. 4/- చేపున ఇచ్చే ఇస్సెంటీవ్ గురించి అడిగారు. గత 14సంవత్సరాలుగా ఈ ఇస్సెంటీవ్ ని రైతులు అడుగు తున్నారు. కానీ గత ప్రభుత్వాలు వట్టించుకోలేదు. టీఎర్ఎంప్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, పాడి రైతులందరూ నాదగ్గరికి

వస్తే వాళ్లని ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరికి తీసుకెళ్లి ఇంటర్వ్యూ ఇప్పించాను. అన్ని విన్న తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారు నమంబర్ ఒకటో తేదీ నుంచి లీటరుకి రూ. 4/- ఇవ్వడానికి అంగీకరించారు. రూ. 4/- ఇన్సెంటీవ్ కంటే ముందు తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం మీదరైతుల నుంచి పాల సేకరణ లక్షలీటర్లు మాత్రమే ఉండేది. లీటరుకినాలుగు రూపాయలు పెంచిన తర్వాత ఒక దశలో అది ఆరు లక్షల లీటర్లకు పోయింది. యావేర్జగా సంవత్సరం పొడునునా నాలుగు లక్షల లీటర్ల పాలు ప్రతిరోజు వస్తోంది. దానికి కావలసిన ఇన్సెంటీవ్ పేమెంటు చేస్తున్నాం. చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులను ప్రోత్సహించే కార్యక్రమం ఇది. మొత్తం 86,000 మంది రైతులు పాల ఉత్పత్తి చేస్తుంటే, అందులో 95శాతం మంది 25లీటర్లు పర్ట్ డే ఉత్పత్తి చేసేవాళ్లన్నారు. 25లీటర్లకి మించి పాలు ఉత్పత్తి చేస్తున్న వాళ్లు కేవలం రెండు శాతం మంది మాత్రమే ఉన్నారు. ఇంకా దీన్ని ప్రోత్సహించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు నా అధ్యక్షత - పవర్ మినిష్టర్ జగద్దీస్ రెడ్డి గారు, ఆర్థిక శాఖామాత్సులు రాజేందర్ గారు, ప్లానింగ్ కమిషన్స్ షైర్కున్ నిరంజన్ రెడ్డి గారితో క్యాబినెట్ సబ్కమిటీ వేశారు. పూర్తిగా ప్స్టీ చేసి డెయిరీని ఎలా అభివృద్ధి చేసుకోవాలో ఆలోచిస్తున్నాం. ఒకసారి మీటింగు కూడా జరిగింది. కర్రాటుక, గుజరాత్ వంటి ఇతర రాష్ట్రాలలో కమిటీపరంగా పర్యాటించి, వాళ్ల పనితీరును బీరీజు చేసుకొని రాష్ట్రలో పాడిఫరిషమని ఎంకోడ్ చేస్తుమని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

నిజాం చక్కుర కర్కారం పునఃప్రారంభం

ప్రశ్న నెం. 1051(63)

సర్వశ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరెడ్డి, మహ్మద్ అలి పట్టిర్, ఎం.రంగారెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గౌరవనీయులైన పరిశ్రమల శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ప్రస్తుతం నిజాం డెక్కన్ చక్కుర లిమిటెడ్ అనబడే నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీని శాశ్వతంగా మూసిసేన విషయం

వాస్తవమేనా;

ఆ) రాష్ట్రలోని మూసిసేన అనేక యూనిట్లను తిరిగి ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ) నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీని తిరిగి ప్రారంభించాలనే ప్రతిపాదనలు ఏవైనా ఉన్నాయా?

గౌరవ పరిశ్రమలు, చేనేత, జౌళీ మరియు చక్కుర శాఖ మంత్రి (శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు):- అ) లేదండీ.

ఆ) అవునండీ.

ఇ) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరెడ్డి (శాసనభనియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, డిసెంబరు, 2015న ఈ నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ (యన్డియస్యల్) lay-off ప్రకటించింది. నష్టాలు వస్తున్నాయని 2000సంవత్సరంలో అప్పటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దాదాపు రూ.300కోట్ల పైన విలువైన ఆస్తిని రూ.36కోట్లకు యన్డియస్యల్కి / ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ముట్టజెప్పారు. ఈఫ్యాక్టరీలో 150మంది పర్మానెంట్ ఉద్యోగులు, 200కి పైగా కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులు, చాలా మంది డిపెండెంట్ పని చేస్తున్నారు. టిఅర్టయ్స్ ఎన్నికల ప్రణాళికలో.. ఈ నిజాం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీని పునరుద్ధరించాలని మాపార్టీ భావిస్తోంది అని చెప్పారు. పునరుద్ధరిస్తామనే హామీ ఇచ్చారు. టిఅర్టయ్స్ అధికారిలోకి వచ్చిన తర్వాత తీసుకోచ్చిన మాతన పారిశ్రామిక విధానంలో - minimum inspection, maximum facilitation పేరుతో కొన్ని కొత్త కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. కానీ పాత వాటి విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఉదాసీనవైఫారి అవలంభిస్తోందని ఆన్ రికార్డు చెప్పడానికి నేను మెనకాడడం లేదు. అనేక అంశాలున్నాయి, మూలిగే పరిశ్రమలపై ఆస్తి పన్ను వేయడం, పన్నుల హాతుబద్ధికరణ జరగకపోవడం వంటివి ఉన్నాయి. టియ్స్-ఐపాస్సు మినిమిము ప్రారంభించిన విషయం అనే మూల సూత్రంతో అమలు చేస్తున్నారు. సంతోషం, మేము కూడా స్టోగతిస్తాం, రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలి.

కానీ, మీ ఎన్నికల మ్యానిఫస్టోలో ఆజంబాహీ మిల్న్, అల్విన్, ప్రాగాటూల్, హాచెయంటి, ఐడిమియల్, హాచేసియల్, యఫ్సిప గురించి ప్రస్తావించారు. యుపివ ట్రైములో యఫ్సిపకి సంబంధించి కొంత ప్రోగ్రెస్ జరిగింది. పాతబడ్డ, మూత్రప్రాణికుషులు పునరుద్ధరించాలన్నది పెద్దకార్యక్రమం. కానీ నిజం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి రైతు నోట్లో మట్టి కొడుతూ, ప్రైవేటు వ్యక్తులు అనేక ఇబ్బందులు కలిగిస్తూ, దాన్ని అప్పుల పాలు చేసి లేతా ప్రకటించిన నేపథ్యంలో ప్రభుత్వమే దాన్ని నడిపించాలనే డిమాండు ఉంది. ఎప్పటిలోగా ఓపెన్ చేస్తారు? చేస్తామనే హామీ ఉంది. దాని స్టేజ్ ఏమిటి? కేవలం లేదండి, ఆ ఆలోచన లేదు అని సమాధానం చెప్పకుండా సీరియస్గా తీసుకొని స్పృసిఫిక్గా చెప్పండి. నిజం ట్రైములో పారిత్రామిక ప్రగతి పేరుతో అనేక మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టారు, అందులో ఈ నిజం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడం ఒకటి. ఇది చాలా చారిత్రాత్మకమైన ఫ్యాక్టరీ, ఎన్నో లాభాలు తెచ్చిన ఫ్యాక్టరీ ఆ లాభాలతో ప్రక్క రాష్ట్రాలలో చక్కెర మిల్లులు పెట్టిన పరిస్థితి ఉంది. కామధీనువు లాంటి ఫ్యాక్టరీ నేడు ఈ దుష్టితికి వచ్చింది. మీరు ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం, మీరు ప్రభుత్వంలో ఉన్న నేపథ్యంలో రైతాంగం బకాయిలు, ఉద్యోగుల విషయంలో మీరు తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? స్పృసిఫిక్గా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత, ఈ నిజం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ చక్కగా నడుషుడానికి ఏమి చేయాలి, ఏవిధంగా నిర్దయాలు తీసుకోవాలనే ఆలోచనతో చిఫ్ సెక్రటరీ గారి ఆధ్వర్యంలో 29.4.2015 నాడు ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం జాతీయ స్థాయిలో ఘగర్ ఇండస్ట్రీ కొలాప్స్ అయిన పరిస్థితుల్లో, కొనుగోలు చేయని పరిస్థితుల్లో, రేటు రాని పరిస్థితుల్లో, ఈ ఫ్యాక్టరీకి ఘగర్కోనీ సప్లై చేసిన రైతులను ఏర్కంగా వైనా కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో, అనఱు ఇది యన్డియన్స్ యల్ చేయవలసిన బాధ్యత అయినపుటికీ, ఈప్రభుత్వం రూ.38.76కోట్లు రైతుల బకాయిలు చెల్లించే కార్యక్రమం చేయడం జరిగింది. గతంలో ఎప్పుడూ ఎవరూ చేయని ఏధంగా, ఈ నిజం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఘగర్కోను

సప్లై చేసే రైతులను కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో, ఈఫ్యాక్టరీ ఉత్సత్తుతో చేసే చక్కెరను సినిల్ సప్లై డిపార్ట్మెంటు ద్వారా రాష్ట్రాలవసరాల కోసం కొనుగోలు చేసి ఆరైతు బకాయిలను తీర్చడం జరిగింది. ఓవరార్లగా దీన్ని ఏమి చేయాలనే ఆలోచనతో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేశాం. ఆ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత సరైన నిర్దయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఈ యన్డియస్ యల్ ఆర్థిక పరిస్థితులు బగా లేవనే ఆలోచనతో డిసెంబర్ 18, 2015న బిపయ్ఫ్ ఆర్కి రెఫర్ చేయడం జరిగింది. దీన్ని కాపాడానికి ప్రభుత్వం సరైన నిర్దయం తీసుకుంటుంది. But we are waiting for the report.

అనఱు ఈ పరిస్థితి రావడానికి కారణమేమిటి? గత టిడిపి పరిపాలనలో 2001-02లో దీన్ని టేకోపర్ చేసే ప్రయత్నం మొదలుపెట్టే నాటికి ఈ నిజం ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రొంగ్ కెపాసిటీ 9 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల నుండి 10 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఉండేది. మంచిగా నడుష్టున్న ఫ్యాక్టరీని, ఉద్దేశ్యం ఏమిటో తెలియదు కానీ, దాన్ని టేకోపర్ చేయాలనే ఆలోచనతో ఆరోజున్న ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్దయం కారణంగా, 2001-02 సంవత్సరం తర్వాత క్రొంగ్ కెపాసిటీ కొలాప్స్ అవుతూ క్రొంగ్ కెపాసిటీ రెండు లక్షల నుండి నాలుగు లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు వచ్చింది. మళ్ళీ 2006లో పుంజుకొని క్రొంగ్ కెపాసిటీ 11.60 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగింది. ఒక స్థాయికి వచ్చిన తర్వాత మళ్ళీ 2006-07లో ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం - ఇది సక్రమంగా లేదని భావించి దీని మీద ఒక హాస్ కమిటీ వేసింది. ప్రభుత్వం టేక్ చేయాలనే ఆలోచనతో ఒక నిర్దయానికి వచ్చిన తర్వాత క్రొంగ్ కెపాసిటీ మూడు, నాలుగు లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు పోయింది. చివరికి దీని క్రొంగ్ కెపాసిటీ కేవలం 1.50లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల దశకు వచ్చింది.

మొదటి నుంచి కూడా అక్కడి రైతులకు, ఉద్యోగులకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా మంచిగా నడుష్టున్న టైములో దాన్ని చెడగొట్టింది గత ప్రభుత్వాలే. దీన్ని టేకోపర్ చేసే సందర్భంలో యన్డియస్ యల్ 830 మంది ఉద్యోగులను తీసుకోవాలని కండిషన్ ఉంది. కానీ వాళ్ళను

ఆ కంపెనీ తీసుకోలేదు. ఆ విషయాన్ని 2004 వరకు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోలేదు. కండిషన్స్ పులోల్ చేయకపోయినా వాళ్ళను సహార్ట్ర చేసుకుంటూ వెళ్లారు. తదపుతరం వచ్చిన ప్రభుత్వాలు కూడా 2004-13 వరకు వీళ్లు ఉన్న కండిషన్స్ ను పులోల్ చేయకపోయినా వాళ్లపై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. ఆ 830 మంది ఉద్యోగులను తొలగించడం జరిగింది. మంచిగా నడుస్తున్న దాన్ని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అప్పజ్యోంది, దాన్ని చెడగొట్టింది టిడిపి ప్రభుత్వమే. 2004-13 వరకు ఆనాడున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సరైన దిశలో నిర్ణయాలు తీసుకోని కారణంగా, సుమారుగా ఎనిమిది సంవత్సరాల పాటు ఉద్యోగుల విషయంలో గాని, రైతుల విషయంలో గాని, క్రొంగ్ కెపాసిటీ పెరగకపోయినా గాని పట్టించుకోలేదు, సరైన నిర్ణయం తీసుకోలేదు. ఈరోజు నిజాం మగర్ ఫౌక్సర్ కొలాప్స్ కావడానికి కారణం ఆ ప్రభుత్వాలకు దూరధ్యాల్కపోవడమే. రైతుల పరిస్థితులపై సరైన అవగాహన లేక, ఉద్యోగులకు న్యాయం చేయలేక చివరికి ఈస్ట్సబీకి తీసుకుండం జరిగింది. దీన్ని ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో సినిల్ సప్లై డిపార్ట్మెంటు ద్వారా చక్కెర కొనుగోలు చేసి ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. దీన్ని రిపైచేయడానికి చీఫ్ సెక్రటరీ అధ్యక్షతన కమిటీ వేయడం జరిగింది. This issue is under Government's consideration. We are waiting for the report.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వాలు చేసిన పోమని అంటున్నారు, అది అయిపోయింది. మీరు అధికారంలోకి వచ్చి 21నెలలు అయింది. మీరు గత ప్రభుత్వం మీద సెట్టేసి, బిపయఫ్ ఆర్ కి రెఫర్ చేశామంటే ఎలా? ఒకసారి బిపయఫ్ ఆర్ కి పోయిందంటే, ఎంత పరిష్కారా చేసినా బాగా డిలీ అపుతుంది. 2000సంవత్సరం నుంచి టిడిపి, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఏమి చేశాయి, హాస్ కమిటీ రిపోర్టు అమలు కాలేదా? అన్నాయం అయిపోయింది, క్రొంగ్ బ్రహ్మండంగా ఉన్నపుడు అలా చేశారు, హిడెన్ ఎజెండా ఉంది అన్నారు, ఇప్పుడు బాగానే ఉన్నాయి. మేము అపోజిషన్లో ఉన్నాం. రైతుల పట్ల మీకు మాకు ఇంట్టే ఉంది. మూత పడిప పరిశ్రమలను ఏమి చేస్తారో చెప్పండి.

బ్రహ్మండమైన పారిశ్రామిక విధానం తెచ్చిన ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో రైతులు, ఉద్యోగులు రోడ్పున పడ్డారు. గుడ్డకాల్పి ముఖాన వేస్తున్నారు. దయచేసి రెమిడియల్ ప్లైస్ తీసుకోవాలని ఈ గౌరవ సభ ద్వారా అప్పీల్ చేస్తున్నాం. తెలంగాణ మేము ఇచ్చినా, ప్రజల తీర్పుతో మీరు అక్కడ ఉన్నారు. ఇప్పుడు మీరేమి చేస్తున్నారో చెప్పండి. కర్పు పరిస్థితులున్నాయి. బిపయఫ్ ఆర్ అంటే ఇక అది అయిపోనట్టే. దయచేసి సిరియస్ గా తీసుకొని నిజాం మగర్ ఫౌక్సర్ ని తెరిపించి టేక్సపర్ చేయండి. బ్లేమ్ గేమ్, మేము గేమ్ ఆపండి. బ్లేమ్ గేముకు బదులు what is the solution అన్నది ఇంపార్టైంట్. దయచేసి స్పెసిఫిక్ గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జాపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, సాల్యాప్స్ కొనుమే కమిటీని వేశాం. రిపోర్టు రాగానే దాన్ని పరిశీలించి చర్యలు తీసుకునే కార్బూక్షమం జరుగుతుంది. క్రొంగ్ కెపాసిటీ పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. 11 లక్షల మెట్రిక్ టుస్కుల క్రొంగ్ కెపాసిటీ ఉంటే నేడు 1.50 లక్షల మెట్రిక్ టుస్కులకు వచ్చింది. మయిలిలిటీకి కూడా ఇభ్యంది ఉంది. ఈ యూనిట్లో క్రొంగ్ చేయకపోయినా ప్రక్కన ఉన్న ఇతర ఇండస్ట్రీస్తో మాటలాడి చెరకు పండించే రైతులకు ఇభ్యంది లేకుండా అక్కడికి డైవ్ట్ చేయడం జరిగింది. కమిటీ రిపోర్టు రాగానే పరిశీలించి, రైతులకు, ఉద్యోగులకు న్యాయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉంది. పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయని అంటున్నారు. ఆ విధంగా మూతపడ్డ పరిశ్రమలు చాలా ఉన్నాయి, గత ప్రభుత్వం పట్టించుకున్న పోపాన పోలేదు. పడిపియల్, ఆజాంజాప్ మిల్స్, ప్రాగాటూల్స్, ఎపి.రేయస్, రిపబ్లిక్ ఫౌర్ట్, హాచ్యండంటి, నిజాం మగర్ ఫౌక్సర్ విషయం .. it is under consideration of the Government. కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి వశీంగా అధ్యక్షా, మా గౌరవ నభ్యలు సుధాకర్ రెడ్డిగారు చాలా స్పెసిఫిక్ గా అడిగారు. నిజాం మగర్ ఫౌక్సర్ ని పునరుద్ధరిస్తామని టిలెర్సియస్ మ్యానిఫాస్టోలో చాలా క్లియర్గా పెట్టారు. అన్ని విషయాలు పూర్తిగా తెలుసుకున్న ఉంది.

తర్వాతే కదా ఎవ్వేనా ఏ అంశానైనా ఎలక్షన్ మ్యానిఫస్టోలో పెట్టేది. మిగతా పరిశ్రమలు కార్బూకులకు సంబంధించినవైనా, ఈ పరిశ్రమ మాత్రం పంటలు పండించే రైతులకు సంబంధించింది. మంత్రిగారు ఫిగర్స్ కు సంబంధించిన విషయంలో కొఫ్ఫూజ్ అపుతున్నట్లుగా ఉంది. ఈ నిజాం మగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రైంగ్ కెపాసిటీ 11 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులని ఒకోరి, 9 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులని మరొకోరి చెబుతున్నారు. కానీ వాస్తవానికి నిజాం మగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రైంగ్ కెపాసిటీ ఎప్పుడూ కూడా అంత లేదు. 2.5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల నుంచి 3.5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, 4 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కంటే ఎక్కువ ఎప్పుడూ క్రైంగ్ కాలేదు. కానీ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ 11 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల నుంచి 1.5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు క్రైంగ్ కెపాసిటీ పడిపోయిందన్నారు. ఫ్యాక్టరీ మూతపడితే నాలుగైదు సంవత్సరాలు రైతులు చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోలేదు కదా, ఘగర్కేన్ కి బదులు కాటన్, మేజ్ లేదా ఇతర పంటలు వేసుకోవడానికి మొగ్గ చూపుతారు. ఘగర్కేన్ థర రావడం లేదు, ఫ్యాక్టరీ బంద అయిపోయింది, అటువంటప్పుడు రైతు నాలుగైదు సంవత్సరాలు వేచి చూస్తా కూర్చోలేదు.

ఈ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి చీఫ్ సెక్రటరీ ఆధ్వర్యంలో వేసిన కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చిందని పేపర్లలో వచ్చింది. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఎప్పుడు వచ్చింది, గుర్తుమెంట్ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? పత్రికలలో వచ్చింది కరెక్ట్, కాదా? మీ హాయాంలో ఇలా జరిగింది, మా హాయాంలో ఇది చేశాం అనేది గాకుండా ఇప్పుడు ఏమి చేయబోతున్నారో చెప్పండి. మీ మ్యానిఫస్టోలో పెట్టారు కదా, దానికి కట్టుబడి ఉండాలి. ప్రజలను ఎందుకు మోసం చేస్తున్నారు? స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పండి. ఐడియల్ మూతపడింది, హాచ్యంటి, హాచ్సియల్ మూతపడిందని అంటున్నారు, దానికి దీనికి ఏమి సంబంధం?

11.20 | శ్రీ జూపల్ కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, పట్టిర్ ఆలి గారు
ఉ. | నిజాం ఫ్యాక్టరీకి అంత క్ర్ష్ చేసే కెపాసిటీ లేదు అన్నారు. గత ప్రభుత్వాలు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 1990–91 వసంవత్సరంలో 11.49 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు 1991–92లో 11.12 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, 1994–95లో

9.5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, 1995–96లో 9.66 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులుగా ఉంది. రైతాంగానికి నష్టర రాకుండా ఉండటం కొరకు ఇతర ఫ్యాక్టరీలలో కో-ఆర్డ్సేట్ చేసి క్రైంగ్ చేయించడం జరిగింది. పోర సరఫరాల విభాగం వారే కొను గోలు చేసేటట్లుగా చేసింది. రైతాంగానికి చెల్లించే బకాయి లను కూడా రూ.32 కోట్లు ప్రభుత్వమే చెల్లించడం జరిగింది. దీనిని సరిచేయాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది. మంచి ఉద్దేశంతోనే ముఖ్యమంత్రిగారు చీఫ్ సెక్రటరీ ఆధ్వర్యంలో కమిటీ వేసారు. కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం నిర్దయం తీసుకుంటుంది.

ఒప్పంద సిబ్బందిచే గ్రామ పరిపాలన

ప్రశ్న నెం . 1237(30)

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి ఎం. ఎల్సి.:– గౌరునీయులైపంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) రాష్ట్రంలోని అనేక గ్రామ పంచాయతీలలో విధులను ఇంధార్ణ కాంట్రాట్ సిబ్బంది నిర్పాస్తున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా;

ఆ) 3 లేదా 4 గ్రామాల విధులను ఒక అధికారికి అప్పగించడం వల్ల గ్రామ పరిపాలన ప్రంభించిపోతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

ఇ) అయితే, రూపొందించిన కార్యాచరణ ప్రణాళిక వివరాలు ఏమిటి; ఎప్పటిలోగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించడమపుతుంది?

గౌరవ పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ కె. తారక రామారావు):– అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తున్నం కాదు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తున్నం కాదు.

శ్రీ వి. భూపాల్ రెడ్డి అధ్యక్షా, నేను ఇలాంటి సమాధానం వస్తుందని అనుకోలేదు. నేను కూడా చాలా సంవత్సరాలుగా పంచాయతీరాజ్ ప్యాప్టులో మండల ప్రైసెంట్లగా, పంచాయతీరి సమితిలో ఒకమెంబర్గా, ఆ ప్రాంతంలో సమస్యలు తెలిసిన వ్యక్తిగా మాట్లాడుతున్నాను. నాకు తెలిసి ఒక్క

మెదక్‌లోనే 10,000 మంది కాంట్రాక్ట్ పనివారు ఉన్నారు. గత 20 సంవత్సరాలుగానేను అక్కడ పనిచేస్తున్నాను. మొన్న జనరల్ బాణీ మీటింగ్‌కు వెళ్లినపుడు వాళ్లని అడిగితే వాళ్లు ఇంకా కాంట్రాక్ట్ మిదనే పనిచేస్తున్నాం, రూ.2,000, రూ.3,000 మాత్రమే ఇస్తున్నారని చెప్పారు. మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను వారికి ఎలాంటి సాయం అందజేయ గలుగుతారు? కొంతమందికి రూ.10,000లు, రూ.12,000 సంపాదించే ఉద్యోగాలు దొరుకుతున్నాయి కానీ దొరకని వారు అలనే ఉంటున్నారు, వారి నుండి సరైన వివరాలు సేకరించి వారిని పరిశైలీ చేస్తే వారు సంతోషిస్తారు, వారు కృతజ్ఞతలు తెలియజేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు, ప్రభుత్వం ఆ పని చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

ఒక్కొక్క కార్యదర్శి 5 పంచాయిలీలకు కలిపి ఉంటున్నారు. అన్ని పథకాలు వస్తున్నాయి, కానీ పాత సర్వంచులే ఇంకా పరిష్కార ఇస్తున్నారు. కార్యదర్శులను పెడితే మనకు సరైన వివరాలు వస్తాయి, ఆదాయం వస్తుంది, ఆ ప్రాంతం కూడా అభివృద్ధి చెందుతుంది. నీటి వ్యవస్థను కూడా అంతగా పట్టించుకోవడం లేదు. పాతాలలో కూడా 20 సంవత్సరాలు స్వపర్స్సగా పనిచేస్తున్నారు. స్వపర్స్స, అటెండర్స్ ఎప్పటికై రెగ్యులర్ అపుతామని ఎదురుచూస్తున్నారు. కొంతమంది రిటైర్ అయిన వాళ్ల కూడా ఉన్నారు. కాబట్టి వారిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఏం సాయం చేస్తారని అడుగుతున్నాను?

శ్రీ కె. తారక రామారావు: అధ్యక్షా, కాంట్రాక్ట్ సెక్రటరీన్ ఉన్నారా? అంటే దానికి లేరు అని సమాధానం చెపుతున్నాను. 18 మంది మాత్రమే కాంట్రాక్ట్ సెక్రటరీన్ ఉన్నారు. వారిలో 4,012 మంది పుల్ ట్రై వర్కర్లు ఉన్నారు. అపుట సోర్టింగ్, కాంట్రాక్ట్ బేసిన్లో చాలా పెద్ద మొత్తంలో ఉన్నారు. 2007 వరకు ప్రతి గ్రామానికి ఒక కార్యదర్శి ఉండేవారు. తరువాత విలేజ్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్లని కూడా బదిలీ చేయడం జరిగింది. తరువాత క్లపర విధానం వచ్చింది. 8,770 గ్రామ పంచాయిలీలు ఉంటే, ఈనాడు 5,080 క్లపర్లు ఉన్నాయి. అందులో 3,700 మంది పంచాయిలీ రాజ్ సెక్రటరీన్ పనిచేస్తున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి నమక్కులో ఒకసమీక్షజరిగింది. ప్రస్తుతం ఉన్న 1778 భాజీలను పూర్తి చేయాలని, పంచాయిలీ కార్య దర్శుల నియామకం జరగాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. స్థానిక సంస్థల బలోపతానికి, ప్రజలకు మెరుగైన సౌకర్యాలు అందించడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. వారు చెప్పిన కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో చేసే వారిని కూడా గుర్తించి ఒక కమిటీ మేసింది. ఆ కమిటీ ముఖ్యకార్యదర్శి, పంచాయిలీ రాజ్ శాఖ అధ్యర్థంలో పనిచేస్తుంది. వచ్చే సమావేశాల కల్గా ఒక స్పృష్టత తీసుకొని వచ్చి సమాధానం ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: సమయాభావం వల్ల మిగతా ప్రశ్నలను వాయిదా వేయడం అయ్యింది.

2. ANNOUNCEMENT

A) MR. CHAIRMAN: I have received the following message from the Speaker of Telangana Legislative Assembly that in accordance with the Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assembly I transmit each of the following Bills as passed by the Telangana Legislative Assembly on 21-03-2016:

1. The Greater Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 1 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly)

2. The Telangana Municipalities (Amendment) Bill, 2016 (L.A. Bill No. 2 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly)

3. The Telangana Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 8 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly)

4. The Telangana Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 9 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly)

5. The Telangana Value Added Tax (Fourth Amendment) Bill, 2015 (L.A. Bill No. 10 of 2016) (As passed by Telangana Legislative Assembly)

B. ప్రత్యేక ప్రస్తావన

శ్రీ పొంగులేపి సుధాకర్ రెడ్డి: ఈ రోజు ప్రపంచ నీటి దినోత్సవం. దయచేసి మీరు అనుమతి ఇస్తే దానిని

తీర్మానం చేస్తే బాగుంటుంది అనేది నా ఉద్దేశ్యం. అంతేగాని రూల్స్ పరిశ్రేణీ చేయవేసే ఉద్దేశంతో నేను చెప్పడం లేదు. నేను మీరు ఇచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నాను.

జలసంరక్షణ కొరకు దృష్టి పెట్టమలసిన అవసరం ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా నిపుణులు ఇచ్చిన సర్వే ఫ్రారం వచ్చే 15 సంవత్సరాలలో 60% మాత్రమే మనకు జలం లభిస్తుంది, 40%కి నీటి ఎద్దడి తీవ్రంగా ఉంటుంది. నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని, పెద్దల సభ ద్వారా, మీ ద్వారా కోరేది ఏమంటే జల సంరక్షణకు ప్రజలను భాగపోవుయం చేసి, సామాజిక బాధ్యతలో భాగంగా వీరికి కార్బూక్మాలలో అవగాహన కల్పించాలి.

అనుమతులు ఇచ్చేటప్పుడు, కొన్ని ఇళ్లలో కూడా ఇంకుడు గుంతలు ఏర్పాటు చేసే కార్బూక్మాన్ని చేపట్టాలి. మహరాష్ట్రలో నీటిని దుర్మినియోగం చేసే కార్బూక్మాలను బ్యాన్ చేశారు. ఉదాహరణకు వంద రిస్టార్టలలో పది వేల నుండి యాభై వేల లీటల్ల పరకు నీటి అవసరం ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ద్వారా నేను కోరుకునేది ఏమంటే నీటి ఎద్దడి తీవ్రంగా ఉన్న పరిస్థితులలో, ప్రభుత్వం ఇలాంటి చట్టాలను మేలుకొలిపి, సాంస్కృతిక, ఆచారాలకు వ్యతిరేకంగా మేము మాట్లాడటం లేదు. పాదుపు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు ప్రపంచ నీటి దినోత్సవం సందర్భంగా ఒక సంకల్పంతో, ఒక ప్రతిజ్ఞలో అందరం భాగపోవుటిర్చు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆ దిశగా చర్యలు చేపడతారని ఆశిష్టు, రానున్న రోజులలో నీటిపాక్క కూడా వచ్చే అవకాశం ఉంది. నీటిని పొందే పాక్క కూడా పస్తుంది కాబట్టి జలాన్ని కాపాడే చర్యలన్నింటిని చేపడతారని ఆశిస్తున్నాను.

(ప్రత్యేక ప్రశ్నావాను అధ్యక్షుల వారికి అందజేయడం జరిగింది)

C. వాయిదా తీర్మాన తిరస్కరణ

మిస్టర్ షైర్క్స్ పట్టీర్ ఆలి గారు చేసిన కరీంగర్ జిల్లా వీషమంకలో మహిళలపై ఫోర అత్యాచారం, వరంగల్ జిల్లాలో ఇద్దరి గిరిజన మహిళల అవహారణ, అత్యాచారం, హత్య వంటి అక్కత్వాలు, మహిళలపై దాడులు తెలంగాణ రాష్ట్రలో పెరిగి పోయాయి. కావున ఈ విషయమై చర్చించాలంటూ వచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమైనది.

టీ విరామం కొరకు సభను 10 నిమిషాలపాటు వాయిదా మేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 11.34 a.m. for tea break for ten minutes)

11.40 | (టీ విరామం అనంతరం సభ 11.55 నిమిషాలకు ఉ. పునః ప్రారంభమైనది. అధ్యక్ష స్థానంలో గౌరవ డెప్యూటీ షైర్క్స్ ఉన్నారు.)

III. లఘు చర్చ :

రాష్ట్రంలోని అనావ్పిషిపరిస్థితులపై స్వల్పకాలిక చర్చ

డా. వల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం-వరంగల్, భిమ్మం మరియు నల్గొండ) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో నెలకొన్న అనావ్పిషిపరిస్థితుల మీద నీటి ఎద్దడిపై, పశుగ్రాస కొరతపై లఘు చర్చ కొనసాగుతోంది. ఈ లఘు చర్చలో పాల్గొన్న ప్రతిపక్ష సభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఈ 22 సెల్లోఎమిచేయాలో, long term policies ఎమి తీసుకోవాలో, తీందరగా relief ఇచ్చే చర్యలు తీసుకునే దానిమీద, స్వప్పమైన అవగాహనతో మేము చేస్తున్న కార్బూక్మాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని మీ ముందు ఉంచాలిన అవసరముంది. ఇవ్వాళచాలా రాజకీయ అనుభమ ఉన్న ఎల్లోమిగారు, అలగే ఈ దేశాన్ని, ఈ రాష్ట్రాన్ని ఎక్కువగా పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ సభ్యులు, “ఈ 22 సెల్లోనే రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల పలన కరువు వచ్చిందని” మాట్లాడటం చాలా దురదృష్టకరం. ఇవ్వాళ కరువు వచ్చిన తర్వాత అనేక మంది వ్యక్తులు గాని, సంస్థలు గాని, రాజకీయ పక్షాలు గాని ఒక్కే చెబుతున్నాయి. “కరువుకు సంబంధించిన చర్యలు సరిగ్గా చేపట్టలేదు, కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గర సరిగ్గా represent చేయల్లేదు, సరియైన అంచనాలు వేయలేదు, వేసిన వాళందరినీ convince చేయలేదు కాబట్టి, ఈ కరువును నివారించే విధంగా చర్యలు చేపట్టలని” చెప్పడం జరిగింది.

ఎల్లపిగారు ఈ కరువుకి కారణం ఏమిటని చెబుతూ, “మేము ఉన్నప్పుడు నాగార్జునసాగర్ రెండు పంటలిచ్చేది, నీళ్ల కూడా సమ్మిగ్ధిగా ఉండేది, చెట్లు కూడా ఎక్కువగా ఉండేవి” అనే విధంగా చెప్పడం జరిగింది. నాగార్జునసాగర్,

పైన శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులు గత 10 సంవత్సరాలుగా రెండు పంటలు ఇస్తున్నాయని ఎల్సిపిగారు చెప్పారు. అధ్యక్షా, గత 10 సంవత్సరాల నుంచి మనం చూసినట్లయితే, మన ప్రాంతాలైన నల్గొండ, కోదాడ, హజూర్ సాగర్, నాగర్జునసాగర్ మిగతా ప్రాంతాలలో 3 సంవత్సరాల క్రితం కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతులు మొదటి పంటకోసం ఆశా ఎదురు చూసినప్పటికీ రాకపోతే, రెండు పంట కోసం ప్రతి చేమలో క్రీమలతో మట్టిని తోలిగించడు మీరు చూసే ఉంటారు. కారణం గత 2 దశాబ్దాలుగా పరిపాలించిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్కి రావలిన నీటికోసం ఎప్పుడైన పట్టించుకున్నారా? కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, పోతిరెడ్డిపోడు ద్వారా అక్రమంగా మొత్తం నీటిని దోచుకుంటే, వారిని ఎప్పుడైనా నిలువరించారా? ఇవ్వాళ రెండు పంటలు కాదు, ఒక్క పంటకు కూడా నీళ్లు రాకపోవడానికి కృష్ణా బేసిన్లోని నీళ్లు మనకు రాకపోవడానికి కారణం గత పాలకులు. వారు నాగర్జునసాగర్ కట్టింది మేమే అని చెబుతున్నారు. కానీ ఇవ్వాళ ఆ నాగర్జునసాగర్ని ఎండచెట్టింది కూడా ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీనని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

ఎందుకంటే మనకు రావలిన నీటివాటా, నికర జలాల నుండి కాకుండా, మిగతా జలాలని కూడా తీసుకెళతామని చెప్పి, పోతిరెడ్డిపోడు ద్వారా తీసుకెళ్లి, మిగతా వాటిని కృష్ణా బేసిన్లో, కృష్ణా నది, ఉపనది మీద అనేక ఆనకట్లలు, బ్యారేజిలు కట్టుకోవడం వల్ల, మనకు రావలిన నీళ్లు రాకుండా ఉన్నప్పుడు, గత 10 సంవత్సరాలు పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఒక్కరోజు కూడా మాట్లాడలేదు. అందుకే ఇవ్వాళ కృష్ణా, శ్రీశైలం, నాగర్జునసాగర్లలో నీళ్లు రాకపోవడానికి, వచ్చిన నీటిని అక్రమంగా తరలించుకుంటే, ఈ నాగర్జునసాగర్ కట్టిన తర్వాత డెండ్స్టరీజి ఉన్నప్పుడు కూడా మాకు రావలిన వాటా ఖచ్చితంగా రావాలని చెప్పి, వాళ్ల పోలీసులు ఖచ్చినప్పుడు అడ్డుకొని, తెచ్చుకున్న చరిత్ర తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఖచ్చిన ఈ 22 సెలలలోనే జరిగింది తప్ప కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో జరగలేదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాము.

12.00 | ఆ నాడు గోదావరి నదిపై అనకట్లలు, మ.. బ్యారేజిలు అక్రమంగా నిర్మిస్తాపోతుంటే, వాటిని మీరు నివారించలేకపోయారు. కాంగ్రెస్ పార్టీయే ఆ నాడు మహారాష్ట్రలోను, ఇక్కడ ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోను అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ ప్రయోజనం లేకపోయింది. అక్రమంగా వాళ్లను ప్రాజెక్టులు కట్టుకోనిచ్చారు. మనకు న్యాయబద్ధంగా రావలసిన వాటాను రాకుండా చేసారు. అందుకే ఈ రోజు శ్రీరాంసాగర్లో చుక్క. నీళ్లు లేవు. జూరాలలో అదే పరిస్థితి. నిజాం సాగర్ పూర్తిగా ఎండిపోయింది. సింగార్ ప్రాజెక్టు ఏరియలో పిల్లలు క్రించే ఆడుతున్నారని నిన్న ఎల్చిపి.గారు చెప్పారు. వీటన్నిటికి కారణం మీరా, మేమా? అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ ఇరవై రెండు సెలల నుండి వేవు చేయమలసిందుతా చేస్తున్నాము. జరిగిసునానికి కారణం మీరు మాత్రమే అని మేము ఫుంటావథంగా చెబుతున్నాము.

మనకు పరంగా లభించిన చెరువులను మీ హయాంలో పట్టించుకోలేదు. వాటిని ధ్వంసం చేసింది ఎవరు? వాటికి నిధులు కేటాయించకుండా, అవి అన్యాకంతం అవుతున్న పట్టించుకోకుండా, ఏ నాడూ ఒక తట్టెడు మట్టి కూడా తియ్యకుండా, చెరువులను నిర్విర్యం చేసారు. కానీ మేము అధికారంలోకి రాగానే వాటిని పునరుధ్యరించడానికి పూసుకున్నాము. మిషన్ కాకలీయ పథకు ద్వారా చెరువులకు ఆనాటివైభవాన్ని తీసుకుపుస్తున్నాము. ఇప్పుడైనిసి కూడా, ఈ ఇరవై రెండు సెలల కాలంలోనే కరువు వచ్చింది చెప్పడం దురదృష్టకరం.

అదే విధంగా ఈనాడు మనకు కరువు ఏర్పడడానికి మరో ముఖ్య కారణం అడవుల ధ్వంసం. అడవులు బాగా ఉన్న ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం, కరీంగుర్లలోని కొంత ప్రాంతంలో సమ్మర్థిగా వర్రాలు కురిసాయి. కానీ మిగిలిన ప్రాంతాల్లో వర్రాలు కురవలేదు. మనకు 24 శాతం వరకు అడవులు ఉన్నాయని చెప్పుకుంటున్నాము. ఉన్నది అటవీ ప్రాంతమే తప్ప, అడవులు ఎక్కడ ఉన్నాయి అధ్యక్షా? వాటిని రక్షించకుండా, భక్షించింది మాత్రం కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లేని మనని చేస్తున్నాము. ఈ విధంగా నీటిని ప్రాజెక్టుల ద్వారా రాకుండా చేసినా, చెరువులను నిర్లక్ష్యం చేసినా, అడవులను

పూర్తిగా ధ్వంసం చేసినా అది గత అర్పి సంవత్సరాల పాటు కేంద్రంలోగాని, రాష్ట్రంలోగాని, కాంగ్రెస్ చేసిన పాలన వల్లనే. అంతేగాని మా ఇర్పి రెండు నెలల్లో వచ్చింది కాదు.

అదే విధంగా కాంగ్రెస్ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, ఇతర పార్టీల నుండి మా పార్టీలో చేరడం గురించి వ్యాఖ్య చేసారు. అది కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యాఖ్య అని ఎల్.బి.పి.గారు చెప్పడం, అది ఈ రోజు పేపర్లో కూడా రావడం దురదృష్టికరం. ఈ రోజు మేము తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధించిన తరువాత అన్ని రాజకీయ పక్షాలను కలుపుకుని పోతున్నాము.

అనేక పార్టీలు ఈ రోజు మాతో కలిసి పోతున్నాయి. కాంగ్రెస్ కావచ్చు, తెలుగుదేశం కావచ్చు, వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ కావచ్చు, బిఎస్‌పి కావచ్చు. రాజకీయాలకు అతీతంగా ఎంతోమంది టిఱర్ ఎన్ పార్టీతో కలుస్తున్నారు. ఒకసభ్యుడు మూడు నమ్మకంతో మాట్లాడితే, అది కాంగ్రెస్ పార్టీ విధానంగా ఎల్.బి.పి. గారు చెప్పిరంటే, అది కాంగ్రెస్ పార్టీ యొక్క దివాళా కోరుతనాన్ని సూచిస్తున్నదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అంటే అడువులను ధ్వంసం చేసింది వాళ్లు, చెరువులను పాడుచేసింది వాళ్లు, ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీళ్లు రాకుండా చేసింది వాళ్లు. కానీ వారు మేము అడుగుపెట్టాక ఇలా వచ్చిందనే మూడు నమ్మకంతో మాట్లాడుతున్నారు. మీ పాలన ఏమిటి, మీ పాలసీ ఏమిటి, అనలు మీ విధాన ఏమిటి అని మీ ద్వారా వారిని నేను అడగదలచుకున్నాను. మీరు గత ఆరు దశాబ్దాలుగా చెరువులను పట్టించుకోలేదు. మీరు ధ్వంసం చేసిన చెరువులను మేము పునరుద్ధరించడమే కాకుండా ...

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది మేము విన్నాము. మేము మాట్లాడేటప్పుడు వారు అడ్డు తగలడం కరెక్టు కాదు. చెరువులను మేము పునరుద్ధరించే ప్రక్రియలో భాగంగా, వరంగల్ జిల్లాలో కడియం శ్రీహరిగారి నియోజక వర్గంలో పాలకుర్తిగాని, స్టోప్ ఫున్స్‌పూర్గాని, జనగాం గాని, ఎండిపోయిన చెరువులను అన్నిటినీ బాగుచేసుకోవడమే కాకుండా, వందకు పైగా చెరువులకు ఎండాకాలంలో సైతం నీటి వసతి కల్పించాము. ఎంత కష్టమైనా, కరెంటుకి కొరత

ఉన్నా, మేము చెప్పిన పనిని చేసి, చూపించాము. పద్మలుగు ప్రాజెక్టులు నుపుటికీ, నీళ్ల లేవు. అర్పి శాతం బోర్డుమీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు. కరువుని దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఎంత ఖర్చుయినా ఆలోచించకుండా, కరెంటును కొని, రైతస్వలుకు అందించి, ఇబ్బంది లేకుండా చేసిన చరిత్ర మాది. చెరువులను నింపుకున్నాము, కరెంటును అవసరమైనంత మేరకు, సమృద్ధిగా ఇచ్చాము.

కరువు రాబోతుందంటే, ప్రజలు తండ్రిపతండాలుగా వలసలు పోతుంటారు. కానీ మా పార్టీ అధికారంలోకి పశ్చానే, కరువు వలన ప్రజలు ఇబ్బంది పడుకూడచి, మెయ్యిరూపాయల పించను ఇస్తున్నాము. కుటుంబంలో ఎంతమంది ఉంటే అంతమందికి, మనిషికి ఆరు కిలోల చౌప్పున బియ్యం ఇస్తున్నాము.

నిన్న మన సభ్యులు కర్మ ప్రభాకర్గారు మాట్లాడుతూ, ఆ రోజు మనిషికి కూలి రూ.15 ఇచ్చినట్లుగా చెప్పారు. కానీ ఈ రోజు ముపై ఐదు నుర్ల లక్షల కుటుంబాలను బియ్యం సరఫరా చేయడం గాని, పించన్ పథకం ద్వారాగాని ఆదుకోవడు జరుగుతున్నది. అందుపై ఈ నాడు ఎప్పుడూ లేనంత కరువు, అనావృత్తి ఉన్నపుటికీ ప్రజలు కడుపు నిండా అన్నం తింటున్నారు. ఈ రోజు నీటి ప్రాజెక్టుల గురించి కూడా ముందు చూపుతో వ్యవహారిస్తున్నాము.

కాబట్టి మాకు ఒక ఐదు సంవత్సరాల సమయం ఇచ్చి, అప్పుడు తప్పుపట్టండి. కానీ ఇర్పి రెండు నెలల్లోనే కరువు మా వల్లనే వచ్చిందని చెప్పడానికి వారికి నోరెలా వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. అలాగే మంచినీటి ఎద్దడి గురించి సభ్యులు మాట్లాడారు. మన వుఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ చెబుతుంటారు. దాహం వేసినప్పుడే బావి తవ్వవద్దని. భారతదేశంలోనే అత్యుత్తమ పథకం మిపణ్ భగీరథ. వచ్చి రెండు సంవత్సరాలలో ఎంత కరువు ఉన్నా, అనావృత్తి ఉన్నా, ఒక్క ఆడబిడ్డ కూడా మంచినీటి కొరకు బిందె పట్టుకుని, బయటకు రాకూడయనే ఉద్దేశ్యంతో, ఇంటింటికి నల్లా ద్వారా మంచినీటిని అందించే గొప్ప పథకం ఇప్పటికే మొదలుపెట్టడం జరిగింది. పది నియోజకవర్గాలలో ఈ రెండు నెలల్లోనే పూర్తి చేయబోతున్నామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఊర్లలో నీటి ఎద్దడి ఎక్కడెక్కడ ఉన్నా, అక్కడ బోర్లను డీపెనింగ్ చేయడం, లేదా కొత్త బోర్లకు పరిష్వన్ ఇష్టుడంగాని, లేదా ఇతర చోట్లనుండి నీటిని తెచ్చుకోవడుగాని, ఇటువంటి కార్బోక్యూలకు కల్పెక్కరుకి రూ.10 కోట్ల చౌపున శాంక్ఖ్ చేయడం జరిగింది. అదికాక ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్సీలకు సంబంధించిన Constituency Development Fund (CDF) ద్వారా, లేదా ముఖ్యమంత్రిగారి ఫండ్ ద్వారా ఎక్కడ అవకాశముంటే అక్కడముండి నిధులు ఇస్తున్నాము. ఈ నీటి ఎద్దడి సమస్యను చర్చించడం కొరకు మేము లెజిస్ట్రేషన్ పార్టీ మీటింగ్ పెట్టుకున్నాముంటే మా చిత్తశుద్ధిని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

కొందరు మేము కరవు మండలాలను తక్కువ ప్రకటించామని, కరువు సహాయం తక్కువ మొత్తంలో కోరామని చెబుతున్నారు. మండలాలు ఎన్ని ఉండాలి, ఎన్ని ఉండకూడదు అనే విషయంలో కేంద్రం కొన్ని మార్గదర్శకాలు ఇచ్చింది.

వ్యవహారం గురించి కూడా కొన్ని నిబంధసులు ఉన్నాయి. తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎంత కరువు సహాయం అందాలో అంత మొత్తాన్ని కేంద్రం నుండి పొందే ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా చేస్తుంది. బిజెపి సభ్యులు రామచంద్రరావు గారు కూడా చెప్పారు కేంద్రం నుండి సహాయం పొందే విషయంలో మేము సహకరిస్తామని. అయ్యా, ఈ విషయంలో మేము కేంద్రానికి ఆరుసార్లు రిప్రజంటేస్ ఇచ్చినాము. కరువు పరిస్థితి గురించి వారికి వివరించి చెప్పాము. వారు మనకు రూ.790 కోట్ల మంజూరు చేసినపుటికీ, విడుదల చేసింది మాత్రం రూ.50 కోట్ల మాత్రమే. మా వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు, ఇరిగేస్వర్ శాఖ మంత్రిగారు ఆఖరికి మా ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఎన్నోసార్లు విజ్ఞపులు చేయడం జరిగింది. అన్ని రాజకీయ పక్షాలు అడుగుతూనే ఉన్నాయి. మేము శాస్త్రీయ పద్ధతిలో కరువు మండలాలను ప్రకటించి, ఎన్నో రిప్రజంటేస్లు ఇచ్చినపుటికీ, ఈ రోజుకీ నిధులు విదల్చుకుండా, మీ కేంద్ర ప్రభుత్వం తాత్పరం చేస్తుంటే, మీ యొక్క బాధ్యత లేదా? మీరు ఎందుకు అడగడం లేదు. ఈ రోజు ఇక్కడ క్షీటితుడుపుగా మాట్లాడ్డం సబబు కాదు.

ఇక్కడ ప్రజలంతా ఇబ్బంది పడుతున్నారని చెప్పి, మూడువేల కోట్లు కాదు, ఐదు వేల కోట్లు ఇప్పిస్తే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను అధ్యక్షా. జాతీయ పార్టీ అని చెప్పుకుంటున్న వాళ్లు ప్రజల సమస్యల గురించి కాకుండా, రాజకీయం చేసి మాట్లాడ్డం దురద్వాషకరం. ఇస్ని ఇబ్బందులు ఉన్నపుటికీ, మేము ఇన్సుట్ సబ్సిడీ ఇచ్చాము. అంతకుముందున్న ప్రభుత్వాలు ఎప్పుడూ అలాంటిది ఇచ్చి ఎరగ్పు. మొట్టమొదటిసారిగా మేము వచ్చిన తరువాత రూ.485 కోట్లు విడుదల చేసాము. ఆ నాడు కేవలం ఆంధ్ర ప్రాంతానికి ఈ సబ్సిడీ ఇచ్చినపుడు, తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు ఎవరూ నోరు మెదపలేదు. మేము వచ్చాక ఆ పని చేసాము. ఎర్రమొక్క జోన్సు రైతులకు కూడా సహాయం అందజేసాము.

చివరిగా ఒక విషయం చెప్పడలచుకున్నాను. కరువుగాని, అనాపుష్టిగాని ఒకరోజులో వచ్చేది కాదు. కొన్ని దశాబ్దాలుగా పాలకులు చేసిన అనాలోచిత పనుల వల్ల, వారు పట్టించుకోక పోవడం వల్ల చెరువులు, అడువులు నాశనం కావడం వల్ల, మనకు ఈ దృష్టితి ఏర్పడింది. ఈ రోజు మేము వాటి అభివృద్ధికి పాటుపడుతున్నాము. మంచినీటి కొరతను తీర్చడానికి నిధులు కేటాయించుకున్నాము. మేము కూడా Constitiutuency Development Fund ద్వారా సహాయం అందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నావు. వీర ప్రజాప్రతినిధిలందరికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకటే ఆదేశం ఇచ్చారు. పశుగ్రాసం కొరతగాని, మంచినీటి ఎద్దడి కావచ్చు, రైతులకు అందించే సహాయం కావచ్చు, ఇక్కడిక్కడ మీరు కథానాయకులై, ఆ ప్రాంతంలో ఉండి, వారి కష్టాలు తీర్చవలసిన బాధ్యత మా అందరి మీద ఉండని చెప్పారు.

మీకు కూడా మనసున్నట్లయితే, వాస్తవాలను గ్రహించినట్లయితే, మీరు ఈ ప్రాంత ప్రజల యొక్క శ్రేయాభిలాషులనుకుంటే రాజకీయాలకు పోకుండా, కేంద్రాన్ని సహాయం కొరకు అడగండి, ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కొపడంలో ప్రభుత్వానికి సహకారం అందించండి అని మీ ద్వారా విజ్ఞాపించేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, ముగిస్తున్నాను. జై తెలంగాణ.

SRI SYED ALTAF HYDER RAZVI: Sir, thank you very much for giving me the opportunity to speak on the short discussion on drought situation in the State of Telangana. Sir, the State of Telangana has received much less rainfall during South-West and North-East Monsoons of 2014-2015. Yet, the Government stated that Gross State Domestic Product (GSDP) is estimated to grow at an impressive rate of 11.7% in the year 2015-2016 i.e. at the current prices as per the advanced estimates despite negative growth in agriculture and allied sectors in the year 2014-15. The GSDP grew by 13.4% at current prices as per the revised estimates. In 2015-2016 the primary sectors comprising Agriculture and allied sector registered a negative growth of 1.5% at constant prices with crop sector showing negative growth of 18.2% due to adverse seasonable conditions.

Sir, what has happened in the past two years, that because of huge deficit in the rainfall, the commodities, various farm sector produce have literally fallen down. The socio-economic outlook clearly mentions that there is a huge deficit in the produces i.e. Pulses (-15%), Food Grains (-13%), Groundnut (-19%), Soya bean (-3%), Oilseeds (-25%), Sugarcane (-9%), Cotton (-14%). Sir, when you see this overall, there is a huge shortfall in the production in the agriculture sector. The production of Food Grains including cereals, millets and pulses have fallen by 33% to 45.5 Lakh tons in current agricultural year as against 72.2 Lakh tons in the year 2014-15.

Oilseeds, Sir, similarly, output has came down by 34% from 4.73 Lakh tons this year to 3.22 Lakh tons from last year. Production of cash crops like Sugarcane I said all have dropped down. So these conditions, which prevailed in the State, the Government of Telangana had sought relief from the Central Government for an assistance of Rs.3065 Crores. After the visit of Central team the High Level Committee chaired by Union Home Minister, sanctioned Rs. 791 Crores from National Disaster Relief Fund for the State of Telangana.

Sir, the Hon'ble Deputy Chief Minister has pointed out in the Statement given to us that out of approved Rs.791 Crores, the Government of India has released only Rs. 56 Crores. This is very sad state of affairs. Now this step-motherly treatment with Telangana is not very good. The people of Telangana specially the

farmers, they are in stress and they are in bad state that too not out of the fault of their own. These are all natural conditions and help must have come from the Central Government. The balance amount is yet to be released. Out of 3065 Crores the State Government has asked as assistance and approved amount is Rs.791 Crores is nothing, but still that Rs.791 Crores also has not come. I request the Government through you Sir and my suggestion is, you bring a resolution in both the Houses. We all will support it and send the Resolution to the Central Government, asking for the funds to be released immediately.

Sir, on the other hand, when such a condition is prevails in any of the States, it directly affects the prices of essential commodities, thereby, giving rise to prices on all fronts. This immediately needs to be addressed.

Apart from that, in Urban areas, there is huge shortage of drinking water supply, because of deficit rainfall. There are problems in many areas in various Districts, wherein, you have mentioned that amounts have been allocated. In fact, State Government has allocated more funds for all these things.

There are 231 Mandals which have been declared 'drought affected' and these 231 Mandals mainly Mahaboobnagar, Nalgonda, Nizamabad and Rangareddy are badly affected District. In these districts, under various schemes i.e. supply of drinking water in rural areas, you have allocated Rs.63 Crores and Rs.55 Crores for other Districts viz., Mahaboobnagar, Medak, Nizamabad and Rangareddy Districts. But when we come to the GHMC areas, here obviously, there is no agriculture, so the problem here is 'Drinking Water'. The Ground water has fallen down and so, there is no supply of proper water to many areas. Here, I would like to request the Government through you Sir, as the Hon'ble Minister said, a sum of Rs.40 Crores have been released to Hyderabad Metro Water Supply & Sewerage Board for the implementation of 'Summer Contingency Plan'. Sir, I believe there are 23 constituencies and this amount would be less for this entire summer. I would like to tell the Hon'ble Minister, when he replies that this amount should be enhanced atleast to Rs.100 Crores, so that, because it is a very big city, wherein, lot of issues of drinking water and ground waters are concerned. So, there should be provisions made to give some power bores wherever it is required as you

cannot supply water to small lanes, by-lines and the tankers doesn't go. So, you need to give that type of help and support to the HMWSSB.

Apart from that, the total Rs.3000 Crores and more which has been asked from the Central Government, if this entire amount comes, it will come to the rescue for all these Districts which are badly affected.

12.20

మ.

آپ یہاں پر شہر کے اندر صرف ایک ہزار کروڑ روپے دے ہیں صاحب۔ کی اسی وجہ سے میں جہاں پر حکومت نے ایک مردے کے روایات تھے Drinking water taps are not connection ہیں ہے۔ گھروں میں آج بھی پانی کا connection 2,63,000 گھروں there. So those 2,63,000 houses need to be supplied with water. کو شروع کیا ہے۔ میں چاہوں گا کہ حکومت اس بہترین flagships programme کو limits میں میں extend کرے تاکہ جیدار میں بھی ہر گھر کو پینے کا پانی ملے۔ اس سے بہت کروڑ prices burden ہے ہیں، آپ اس کے لئے کوئی ایسا control mechanism رکھے کہ prices غریبوں پر بوجھ زیاد burden پڑتا ہے، خاص کر جو لوگ یہاں شہر میں رہتے ہیں مانتے prices گے میں کہ وہ کسی جو جیزیں vegetables میں، والیں، چاول ہے، ان تمام جیزوں کی قیمتیں بہت بڑھ چکی ہیں۔ اس پر کچھ کنٹرول ہونا چاہئے غریب لوگوں کو کچھ درود ہونا چاہئے تاکہ یہاں پر کچھ relief مل سکے۔ اگر آپ بخوبی بازاروں کے ذریعہ یہ اگر آپ کوئی special markets تامکریں جو کہ اس temporary phase کے لئے اب چل رہا ہے، اس کے prices کو، اگر آپ غریبوں کو کم قیتوں میں essential commodities پہنچانا چاہتے ہیں تو یہ suggestions ہے، اتنی میں نے جو مشترے دے ہیں، میں سمجھتا ہوں کہ حکومت ان تمام جیزوں پر بولے گی اور ہم کو

Thank you so much Sir. لگانے والے proper reply

శ్రీ కోమలరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి(స్థానిక సంఘలు - నల్గొండ) : అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా తెలంగాణలో దాదాపు 25.50లక్షల ఎకరాల్లో సాగు చేస్తున్నటువంటి పత్రి, మొక్కజొన్సు, సోయాబీన్లపై కరువు ఎఫ్ఫెక్టు ఉన్నది. ప్రభమత్త అంచనాల, నివేదికల ప్రకారం ఇరవై లక్షల మంది రైతులు కరువు మూలంగా బాధపడుతున్నారు.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయం మీద ఉన్నట్టువంటి ప్రేమతోటి, దైత్యులంటే అభిమానతో వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి వచ్చిన నేతగా, ఉద్యమకారుడిగా దైత్యులపట్ల ఒక కమిటీమెంట్ ఉన్నప్పటి, అందులో ఏమాత్రం

సందేహం లేదు. అలాగే వ్యవసాయ శాఖామాత్రులు వ్యవసాయం మీద పూర్తి అవగాహన ఉన్నటువంటి వ్యక్తి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఇద్దరు కీలకమైన వ్యక్తులకు వ్యవసాయం మీద పూర్తి అవగాహన ఉంది. రైతులంటే అభిమానం. రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చినటువంటి బిడ్డగా రైతులను ఆదుకోవాలనే ఆలోచనతో ప్రతి క్షణం చేస్తున్నారు.

ఈరోజు కరవు మండలాలను ప్రకటించే విషయంలో, ఆరోజు నివేదిక ఏదైతే తయారు చేసే సమయంలో వ్యవసాయంలో, నాటు వేసిన పంటలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కరవు మండలాల నివేదిక తయారు చేశారు. ఆ తరువాత వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల మొత్తం పంటలు ఎండియోయి అని 230 నుండి దాదాపు 400 మండలాల్లో ఈరోజు కరవు నెలకొన్న విషయం ప్రతి ఒక్కరికి తెలుసు. urban areas surroundings పోతే ఉన్నటువంటి 459 మండలాల్లో దాదాపుగా 450 మండలాల్లో కరవు ఉన్న సంగతి గమనిస్తున్నాము. మనం గ్రామాల్లోకి వెళ్లినప్పుడు మంచినీళ్లతో సహా ఇంటిముందు అలుకు చల్లుకునేందుకు నీళ్లు లేవే ప్రశ్న ఈరోజు ప్రతి వ్యక్తిమండి వింటున్నాము.

అటువంటి పరిస్థితుల్లో మన ప్రభుత్వం నుండి కేంద్రానికి నివేదిక పంచించడం జరిగింది. అందులో భాగంగా దాదాపు రూ.3,000 కోట్లు అడిగితే రూ.732కోట్లు ప్రకటించి రూ.56కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగిందని నిన్న గౌరవ మంత్రులు తెలియజేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు విడుదల చేసినటువంటి నిధులు ఇన్ని కుటుంబాలకు మంచినిటి వ్యవహక్తే నేమి, రైతులకు న్యాపరిహారం చెల్లించే విషయంలోనై నేమి ఏ మూలకు సరిపోతుంది. కనీసం రైతుల ఆకలి, దృష్టికొన్నా తీర్మానానికి పని చేసాయా?

అరవై ఏండ్ల తరువాత సాధించుకున్న తెలంగాణని కేవలం బంగారు తెలంగాణ అంటున్నాము. పేపర్లల్లో, టినిలల్లో బంగారు తెలంగాణను తీసుకువస్తున్నామని అంటున్నారు. రైతుల కోసం కోటి ఎకరాలకు సాగునీరు అందిస్తామని దాదాపు రెండు లక్షల కోట్లతోచే కాళేశ్వరం ఎత్తిపోతల పథకం, పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకం

అంటున్నాము. నక్కలగండి, దేవాదుల, శ్రీరామ సాగర్, భక్త రామదాను అంటున్నాము.

ఈ ప్రాజెక్టులన్ని పూర్తికావాలంటే దాదాపు రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయలు కావాలి. రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయలు మనం ఖర్చు పెట్టగలిగితే నాకున్న అనుభం ప్రకారం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అనుకున్న ప్రాజెక్టులన్ని పూర్తులు దాదాపు కోటి ఎకరాలకు సాగునీరు అందించే కార్బూకుమం చేయచ్చు. దానిలో అనుమానం ఏమీ లేదు. నేను పూర్తి అవగాహనతో మాట్లాడుతున్నాను. అనుకున్నవి నిర్మించి, అనికార్బూరూపం దాల్చి, ఈ బీడు భూముల్లో నీరు రావాలంటే రెండు లక్షల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కావాలి.

ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో మనకున్న ఒడ్డుబ్బుప్రకారం ఇప్పటి కాస్ట్ చెబుతున్నాను. 10 సంవత్సరాల్లో ఆ ప్రాజెక్టులన్ని పూర్తయేసరికి రెండు లక్షల యాభ్యవేల కోట్లు అవుతుంది. పది సంవత్సరాలపాటు మనం ఆగితే ఈ ప్రాంతాన్ని సశ్శాయమలం చేసి తెలంగాణ ప్రాంతానికి త్రాగునీరు అందించాలన్న లక్ష్యం సెరవేరుతుంది. లక్ష్యం మంచిదే ఈ విషయంలో నేను ఏమాత్రం అనుమానం వ్యక్తం చేయడం లేదు.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అందరినీ ఒకటే కాడికి కట్టేయడం మంచిది కాదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె. రాజగోపాల్ రెడ్డి గారి ప్రోఫెసర్ కాంట్రాక్టర్. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి కమిటీంట్ ఈరోజు మిషన్ భగీరథితో మీకు నీరిస్తామంటే అర్థం అయి ఉండుచ్చు. 2019నాటికి ప్రతి ఇంటికి నీరిస్తామంటే చాలామంది నమ్మలేదు. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి కమిటీంట్, చిత్రపుద్ధి నిధుల కేటాయింపు విషయంలో చూడాలి. ఈరోజు 2019కని మాటిచ్చారు. 2019కంటే ముందే రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి ఇంటికి పెద్దాల్ ప్రకారంగా నీరివ్వబోతున్నాము. వాస్తవమే వారన్నది. గతంలో ఒక ప్రాజెక్టు మొదలుపెడితే పరిపాలకులకు చిత్రశుద్ధి లేకపోవడం వల్ల, మొదలుపెట్టినటువంటి పనిని పూర్తి చేయాలనే సంకల్పం లేకపోవడం వల్ల వాస్తవంగా అలస్యం అవుతుంది. గతంలో శ్రీ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు జలయిళ్లం

మొదలుపెట్టినటువంటి రూ.40 లేకోట్లతో పీరాప్పుమెత్తానీకి నీరిస్తామని అన్నారు. అది అనాడు రూ.1,00,000 కోట్లకు పోయింది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వం శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రాపు గారి నాయకత్వంలో కాఁచేశ్వరం గానీ, పాలమూరు గానీ, దిండి గానీ అనుకున్న సమయంలోనే, అనుకున్న పద్ధతిలోనే నిధులు కేటాయించి ఇంకోకనెల ముందే రైతాంగానికి నీరందిస్తాము.

శ్రీ కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఏదైతే 12.30 | ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టును కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పోతుయంలో మొదలుపెట్టిమో దాని ద్వారా తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఐదు జిల్లాల రైతాంగానికి 16.5 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకి నీరు అందించాలని ఆనాడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసిందంటే అది రైతుల పట్ల ప్రేమ లేక కాదు. రైతుల మొత్తం రుణాలను ఒకేసారి మాఫీ చేసింది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎప్పుడూ రైతుల పట్ల చిత్రశుద్ధితోనే ఉంది. ఎప్పుడూ కూడా రైతులను అశ్రద్ధ చేయలేదు, నిర్లక్ష్యం చేయలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏవిష్యులను గమనించడం లేదు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ప్రాజెక్టులను రీడిజైన్ చేశారు. తుమ్మిడిహాట్టి ప్రాజెక్టుకి సంబంధించిన ఎత్తును 152 మీటర్ల నుంచి 148 మీటర్లకి తగ్గించి, మేడిగ్డడ దగ్గర ఇంకోకబ్బారేచీ నిర్మాణం చేస్తున్నారు. ఆనాడు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉంది, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం ఉంది, మహారాష్ట్రలో కూడా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉంది, అప్పుడున్న మహారాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి ఎల్లంపల్లి వరకు గ్రానిటీ ద్వారా నీళ్ల తీసుకురావాలనే ఉచ్చేశ్వరంతో, ఒక కాన్ఫిడెన్స్ తో తుమ్మిడిహాట్టి దగ్గర ప్రాజెక్టు కడదామని కాలువలు త్రవ్వాం.

అయితే ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఒప్పించవలసిన బాధ్యత, వారి మీద ఒత్తిడి తీసుకురావలసిన బాధ్యత ఆతర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాల మీద ఉంటుంది. మీరు చెబుతున్న ఈ ప్రాజెక్టుల మొత్తం ఖర్చు రూ.2 లక్షల కోట్లకు ఎలా పెరిగింది?

(అంతరాయం)

మిమ్మల్ని నిందించడం లేదు. మీరు చేసింది మంచి వనే అని చెబుతున్నాము. నేను ఎక్కడా కూడా వాళ్లను

నిమర్యించడం లేదు. ప్రాజెక్టుల విషయంలో మీప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో లేదని గానీ, ముఖ్యమంత్రిగారిని గానీ నేను నిమర్యించడం లేదు. రూ.83వేల కోట్లు ప్రాజెక్టుల రీడిజైనింగ్ కే సరిపోతోంది, రూ.45వేల కోట్లు పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల పథకానికి అవుతోంది, నిష్ట కాక్షీయ, ఇతర ప్రాజెక్టులు మొత్తం కలిస్తే రూ.2లక్షల కోట్లు అవుతోంది. ఏ, ఏ ప్రాజెక్టుకి ఎంత అవుతుందో మీకు కావాలంటే ఐదు నిముషాలలో రాసి ఇస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరిః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాజగోపాలరేడ్డిగారు ఇరిగేష్ట్ ప్రాజెక్టుల మీద మాట్లాడారు. వాటిగురించి మాట్లాడాలను కుంటే బడ్జెటులో మాట్లాడుచ్చు, లేకపోతే అప్రోప్రియేషన్ బిల్లులో మాట్లాడుచ్చు. కానీ మనం ఈరోజు కరపు విషయం మీద మాట్లాడుతున్నాం. అటువంటపుడు ప్రాజెక్టుల విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తూ రూ.2లక్షల కోట్ల వరకు అంచనాలు అవుతున్నాయి, ఎలా చేస్తారని వారు మాట్లాడారు. వాటికి సమాధానం చెప్పడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. మీరు డీవియేట్ కావడం, దానికి మేము స్పందించి మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయడం వల్ల కరపు మీద చర్చ ప్రక్కదారి పడుతోంది. కరపు మీద మాట్లాడండి, సమాధానం చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం.

శ్రీ కోవటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారికి రైతుల పట్ల మంచి కమిటీమొంట్ ఉంది. ఎన్నో ప్రాజెక్టులు కట్టాలని ఆశిస్తున్నారు. కానీ ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో అని పూర్తి కావడానికి కొన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది. ఆ లోపల రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవదని ప్రభుత్వపరంగా ఒక మాట ధైర్యం చేచితే సరిపోతుందా? వాళ్ల కడుపు నిండుతుందా? వాళ్ల అప్పులు తీరుతాయా? వాళ్ల పిల్లల పెళ్లిళ్లు అవుతాయా? తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రాష్ట్రంలో దాదాపుగా వెయ్యి మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారంటే మీరు ఏవిధంగా పని చేస్తున్నారో అర్థమపుతోంది. పెంటనే అగ్రికల్చర్ ఎమర్జెన్సీ డిక్టీర్ చేసి, కేంద్ర సహాయం గురించి ఆలోచించకుండా,

ఆగకుండా పెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లాలలో పర్యాటించి, ఎక్కుడిక్కుడ రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మీరు లక్షల కోట్లు ఖర్చు చేసి ప్రాజెక్టులు కట్టేత వరకు రైతుల ఆకలి మంటలు ఆగుతాయా? రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆగుతాయా? నిష్ట కాక్షీయ క్రింద పోయిన సంవత్సరం మే, జూన్ నాటికి ఎన్ని చెరువులు, కుంటలలో పూడిక తీద్దామనుకున్నారు? ఇప్పటి వరకు ఎంత సాధించారు? నాకున్న నాలెడ్డి ప్రకారం మైనర్ ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటులో ఉన్నంత కరప్పన్ ఎక్కుడా లేదు. బినామీ పేర్ల మీద పని చేస్తా, పూడిక తీయకుండానే దొంగ బిల్లులు తీసుకుంటున్నారు. నామ్కేవాస్తే నిష్ట కాక్షీయ, వాస్తవానికి అది మొత్తం కమిషన్ కాక్షీయ.

(అంతరాయం)

శ్రీ కడియం శ్రీహరిః అధ్యక్షా, పచ్చకామెర్ల వ్యాధి ఉన్న వారికి లోకుంతా పచ్చగానే కుబడుతుంది. గతంలో అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడిన వాళ్లు, జలయజ్జం పేరట దోషుకొని తిన్న వాళ్లు, మొబిలైజేషన్ అడ్వోన్సులు ఇచ్చి పంచుకొని తిన్న వాళ్లు ... వాళ్లే ఈరోజు ఈవిధంగా మాట్లాడుతుంటే చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

నిష్ట కాక్షీయకి సంబంధించి మొత్తం ఆన్‌లైన్ టెండర్లు పిలిచి వాటి ద్వారా అగ్రిమెంటు చేసుకున్నాం. నిష్ట కాక్షీయలో టెండర్లు on an average 20% to 22% less కి పోయాయి. మీప్రభుత్వంలో ఏనాడైంచా జలయజ్జంలో టెండర్లు తక్కువు పోయిన సందర్భాలున్నాయా? ఈరోజు నిష్ట కాక్షీయలో అంతా ట్రాన్స్‌పరెంటుగా చేస్తున్నాం, ఆన్‌లైన్ టెండర్లు పిలుస్తున్నాం. గత సంవత్సరం నిష్ట కాక్షీయకి సంబంధించి యావరేట్‌గా 20శాతం సుంచి 22శాతానికి తక్కువగా టెండర్లు కోట్ల చేశారంటే దాన్ని బట్టి మాచిత్తపుద్దిఏమిలి, మేము ఎంత చక్కగా పని చేస్తున్నామో అర్థమపుతుంది. గౌరవ సభ్యులు అవినీతి, అక్రమాల గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఆ పేటెంట్ మీకి ఉంది. ఆ పేటెంటు మాకు లేదు. అనవసరంగా సభా సమయాన్ని వృథా చేయకుండా దయచేసి నేరుగా కరపు మీద మాట్లాడి సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వండి. ఏరకంగా చేస్తే ప్రజలకు

సహాయం చేయగలమో, ఏవిధంగా ప్రజలను ఆదుకోవాలో సూచించండి, తప్పకుండా ప్రభుత్వం వాటని పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్టీర్స్ అధ్యక్షా, మా సభ్యులు రాజగోపాల్ రెడ్డిగారు మాటల్ డెవిపయంపై డెప్యూలీసియం గారు పెద్దలు కడియం శ్రీహరి గారు స్పందిస్తూ, గత ప్రభుత్వ హాయాంలో చేపట్టిన జలయజ్ఞం గురించి చెప్పారు. గతంలో కూడా ఇదే విధంగా హాసింగ్లో స్నాములు జరిగాయి, ఇది జరిగింది అది జరిగిందని చాలాసార్లు అన్నారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చి 22 మాసాలు అయింది.

మీరు ఇప్పటి ఆప్ లీ కోట ఆక్రమించి ఆప్ లోకులు కొన్ని కోట్లలో నీటి విషాదాలు ఉన్నాయి. ఇప్పటి మీరు ఇప్పటి వాళ్ళ ప్రభుత్వ హాయాంలోనే విచారణ జరిపి అనేక మంది అధికారులపై క్రిమినల్ కేమలు కూడా పెట్టారు, నస్పండ చేశారు. అది ఈరోజు కంటిన్యూ అవుతోంది. సిబిసిపాడి ఎంక్షారీ ఫర్మదర్గా జరుగుతోంది. దాని నివేదిక రాగానే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది.

ఎవరైతే జలయజ్ఞంలో అవినీతి, అక్రములకు పాల్వడ్డారో వాళ్ళంతా ఈరోజు సిబిప కోర్టు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. జైష్ట పాలు కూడా అయ్యారు. అనేక మంది అధికారులపై, అనేక మంది మంత్రులపై, అనేక మంది ప్రజాప్రతినిధులపై అభియోగాలు వచ్చాయి. వాళ్ళ మీద సిబిప కేసులు నడుస్తున్నాయి.

సిబిప విచారణ కావచ్చు, సిబిసిపాడి విచారణ కావచ్చు, త్వరలోనే వాస్తవాలు వెల్లడి అపుతాయి. ఎవరైతే పొరపాటు చేశారో, ఎవరైతే బాధ్యులుగా ఉన్నారో వాళ్ళపై తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం. సంబంధం లేని విషయాల మీద మాటల్ కుండా కరవు మీద మాటల్ డిప్రభుత్వానికి సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వండి. రాష్ట్రంలో నెలకొన్న కరవును

అధిగమించడానికి, ప్రజలకు ఏవిధంగా దైర్యం చెప్పాలో ఆలోచన చేయండి. అనవసర విషయాల మీద పరస్పరం మాటల్ డడం సబబు కాదు. మీరు ఎక్కుడికో వెళ్లిపోతున్నారు, అది స్వేచ్ఛ కాదని రాజగోపాల్ రెడ్డిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కోవుటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి : గౌరవ ఉపముఖ్యమంత్రిగారు చాలా మంచి మాట చెప్పారు. మనందరమూ పాంచిటివ్గా కన్విషన్ థింకింగ్ చేద్దాం. మీ సభ్యులు గత కాంగ్రెస్ పాలనను విమర్శించినపుడు అలా పథ్థని మీరెందుకు లేచి చెప్పారు? నిన్న మీరు సభలో ఉన్నారా? రాజేష్వరరెడ్డిగారు ఎలా మాటల్ డారో మీకు తెలుసా? ఉపముఖ్యమంత్రిగారు మాకు నీతులు చెప్పడం కాదు, వాళ్ళ పాట్ల సభ్యులకు కూడా చెప్పమనండి.

నేను వాళ్ళడే ప్రతి వాళ్ళకి వాళ్ళ అడ్డు తగులుతున్నారు. రైతుల గురించి ప్రభుత్వం ఎంతో దూరం ఆలోచించాలి. ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేయకపోతే ఆలస్యమైనా సరే ఈప్రభుత్వం రూ.1.30లక్ష కోట్ల బడ్జెటు పెట్టింది. ఇప్పుడు రైతుల పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే అగ్రికల్చర్ ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించి, ఒకవెయ్య కోట్లో, రెండు మేల కోట్లో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతులకు నష్టపరిహరం క్రింద చెల్లించాలి. అది వదలిపెట్టి ఎప్పుడో కట్టబోతున్న ప్రాజెక్టుల గురించి కాలయావన చేస్తే రైతులు మిగలరు. అన్నం పెట్టే రైతుల గురించి వట్టించుకోవలసిన బాధ్యత ఈప్రభుత్వం మీద ఉంది.

బంగారు తెలంగాణ కావాలనుకుంటే ఆత్మహత్యల తెలంగాణ అయిపోయింది. ఎక్కడ చూసినారైతుల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. ఇక్కడ మాటల్ డడానికి బదులు ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గరికి పోయి చెప్పాండి. ప్రతిపక్ష పార్టీలుగా మేము కూడా వచ్చి చెబుతాం. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో మనకు అనెంబ్లీ, సెక్రెటేరియట్, సియం క్యాంపు ఆఫ్సులకు నూతన భవనాల నిర్మాణం అవసరమా? ఒక్కమై రైతులు ప్రాణాలు తీసుకుంటుంటే ఈనిధంగా ఖర్చు చేయడం సమంజసమా? వేల కోట్ల ప్రజాధనం వ్యధా చేస్తే భావి తరాలు క్షమిస్తాయా? దయచేసి ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి రైతులను కాపాడువలసిన అషటరం ఎంతో ఉండవి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరిః అధ్యక్షా, కరవుపై చర్చ జరుగుతున్నపుడు తాగునీటి సమస్యలై మాటల్దాడాలి, పశుగ్రానం మీద మాటల్దాడాలి, వ్యవసాయ కూరీల ఉపాధి గురించి మాటల్దాడాలి, కూరీలు వలస పోకుండా ఏనిధంగా నివారించాలో వరాటల్దాడాలి. వాటికి సంబంధించి రాజగోపాల్రోడ్డి గారు ఒక్క సూచన కూడా చేయలేదు, బ్రహ్మండంగా ఉపన్యాసం చేశారు. దయచేసి సభలో సభ్యులకు వచ్చిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని రాష్ట్రానికి దైతులకు ఉపయోగపడే సూచనలు చేయాలి.

శ్రీ యం. శ్రీనివాసరెడ్డి (నామినేటెడ్): అధ్యక్షా, కరవుపై లఘు చర్చలో పాల్గొనడానికి అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు. కరవు ప్రకృతి వైపరీత్యం అయినప్పటికీ - ఎందుకు వస్తుంది, కారణాలు ఏమిటి? నివారణ చర్యలు ఎలా తీసుకోవాలి, అనలు ఈ కరవుకి కారకులు ఎవరనే విషయాలు మాటల్డాడుకోవడం తప్పేమి కాదు. దానిపై విశ్వాంగా చర్చించాలి. కరవుని నివారించాలన్నా, దాని ప్రభావం తగ్గించాలన్నా కొన్ని చర్యలు తప్పకుండా తీసుకోవాలి. ఒకటి - ముందు మనచెరువులు, ప్రాజెక్టులలో సోకింగ్ పిట్టు కట్టడం, రెండు - తక్కువ నీళ్ళ అవసరమయ్యే పంటలను వేసుకోమని దైతులకు బోధించడం.

ఒక పద్ధతి ప్రకారం, సిస్టమ్సేటిక్స్ గా తెలంగాణాలో చెరువులను ఏనిధంగా నాశనం చేయాలో గత పాలకులు ఆలోచించినట్లుగా మనకు స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. చెరువులు నాశనం కావడానికి మూడు కారణాలుంటాయి. ఒకటి - సిల్ఫ్, రెండు - చెరువు తెగిపోయినా, మత్తడి తెగిపోయినా రిపేర్ చేయకపోవడం, వుండు - ఎన్కోచ్మెంట్. చెరువులు దురాక్రమణకి గురయ్యాయనే విషయం మనకి స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. పైదరాబాదులో ఎన్నో చెరువులు దురాక్రమణకి గురవుతుంటే గత ప్రభుత్వాలు కష్టమూనుకున్నాయా?

1956కిముందు తెలంగాణా ఒక self-sufficient State. దురద్వష్టా ఏమంటే ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో గత పాలకుల పుణ్యమా అని అది deficient State గా మారిపోయింది. అక్కడితే ఆగలేదు. దాని వల్ల chain of reactions వచ్చాయి. కరవు

బారిన పడిన గ్రామాల నుంచి ప్రజలు ఇతర ఛ్రాంతాలకు ఉపాధి నిమిత్తం వలసలు పోవడం జరిగింది. అరబ్ దేశాలకు పోతున్నారా, గుజరాతుకు పోతున్నారా లేక బాంబేకి పోతున్నారా, సిటీలకు వస్తున్నారా అన్నది వేరే విషయం. ఉపాధి లేక కట్టుబట్టులతో సిటీకి రావడం వల్ల నగరాలలో మరికి వాడలు ఎక్కువ కావడం, నిరుద్యోగం ఎక్కువ కావడం జరిగింది.

ఒక సర్వే ప్రకారం తెలంగాణాలో ప్రతి గ్రామం నుంచి పది శాతం మంది ప్రజలు వలసలు పెళ్లారని, ఇది చాలా సీరియస్ విషయమని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకోకి విషయం ఏమంటే - కరవు ప్రభావం వల్ల ఆత్మహత్యలు పెరుగుతున్నాయి. ఒక సర్వే ప్రకారం ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో జరిగిన ఆత్మహత్యలలో 80శాతం తెలంగాణాలోనే జరిగాయి. దీన్ని బట్టి కరవు ప్రభావం తెలంగాణాలో ఎంత సీరియస్గా ఉండో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు.

గోదావరి జలాలకు సంబంధించి ఈమధ్యన మన సియం గారు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో ఒక చారిత్రాత్మక ఒప్పందం చేసుకోవడం జరిగింది. అది చాలా సంతోషకరం. నివాదాలు లేకుండా, సామరస్యపూర్వకంగా ఒప్పందం చేసుకున్నారు.

యల్సిపి గారు ఇంతకు ముందు ఒక విషయం చెప్పారు. మా సియం గారు మహారాష్ట్ర సియంతో 1975లోనే చర్చలు చేశారు, 2006లో చేశారు, 2013లో చేశారని అన్నారు. అంటే 40సంవత్సరాల పాటు మీరు చర్చలు చేస్తూనే ఉంటారా? ప్రాజెక్టులు ఎప్పుడు కడతారు? దైతులకు నీళ్ళ ఇచ్చేది ఎప్పుడు? చిన్నపుడు ఊర్లల్లో ఒక సామెత చెప్పివారు. సచ్చేదాకసాము చేస్తే యుద్ధానికి పోయేదెప్పుడు? అని. సాము ఎందుకు చేస్తారు? కొట్లాటకు పోవడానికి, యుద్ధానికి పోవడానికి. మరి సచ్చేదాక సాము చేస్తే ఇక యుద్ధానికి ఎప్పుడు పోతారు? 40సంవత్సరాలు మీచర్చలే కొనసాగాయి, మరి ఎప్పుడు కడతారు ప్రాజెక్టులు?

తెలంగాణ ప్రభుత్వం తుమ్మడిహట్టి ఎత్తును 152 మీటర్ల నుంచి 148 మీటర్లకు తీసుకురావడం జరిగింది. నేను ఏమంటున్నామంటే - This is not a reservoir, this is

a project. ప్రాజెక్టులో ఎప్పుడూ ఫ్లోయింగ్ వాటర్ వస్తుంది. ప్రాజెక్టు ఎత్తు తగ్గడం మూలంగా కొన్ని టెయింసిల నీరు తగ్గమ్ము. ఇక్కడ ఫ్లోయింగ్ వాటర్ ఉంటుంది కాబట్టి పెద్ద తేడా ఏమి ఉండదు. మొన్నెనే సియంగారు ఏమి చెప్పిరంటే - గత పాలకులకు తెలంగాణాలో ప్రాజెక్టులు కట్టడం ఇష్టం లేదు, కట్టులనుకున్నా ఎక్కడ అంతర్భూతివాదాలు వస్తాయో ఆలోచించి అక్కడ కట్టే ప్రయత్నం చేయడం, వివాదాలు రావడం, అది ఆగిపోవడం జరిగిందని చెప్పారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సాఫ్ట్‌గా చెప్పారని నేను అనుకుంటున్నాను. గత ప్రభుత్వాలు రీసర్వ్ చేసి ఉండడమ్ము. ఎక్కడనీళ్ల లేవే అక్కడ ప్రాజెక్టులు కుట్టాలి, ఎక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టాలో అక్కడ నీళ్ల ఉండకూడదు, ఈరెండూ ఉన్నా కరెంటు సౌకర్యం ఉండకూడదని ఆలోచించినట్లుగా కనిపిస్తోంది. ఎందుకంటే తెలంగాణాలో ప్రాజెక్టులన్నింటికి కరెంటు కావాలి, ఇక్కడ లీఫ్ ఇరిగేషన్ తప్ప మరొక ప్రత్యామ్నాయం లేదు కాబట్టి. ఆవిధంగా ఆలోచించి వాళ్ల ప్రాజెక్టులు కట్టిన పాపాన పోలేదు. ఉదాహరణకు ప్రాణహిత-చేష్ట ప్రాజెక్టు. దీనికి నాలుగు దిక్కుల పూజ చేశారు.

ఎవ్వునా ఇళ్ల కట్టుకున్నా, ఏది చేసినా పూజన్నది ఒకసారే చేస్తారు. వీళ్ల మాత్రం నాలుగు సార్లు పూజ చేశారు. వీళ్ల ఉద్దేశ్యం ఏమంటే - తెలంగాణ ప్రజలను మఖ్ పెట్టాలని, గుర్తుమొంటు ఏదో చేస్తోందే భావన ప్రజలకు కల్పించాలన్నదే తప్ప మరొకటి లేదు.

12.50 | అధ్యక్షా, మిషన్ కాకాలీయ గురించి అందరు చాలా మ. గొప్పగా చెప్పారు. అందరు గొప్పగా చెప్పడమే కాకుండా చికాగోలోని ఒక ప్రసిద్ధ యూనివెర్సిటీ నుండి రిసెర్చ్ టీం పచ్చి మిషన్ కాకాలీయ గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పడం జరిగింది. దాని ఉపయోగాలన్నీ మీ అందరికీ తెలుసు. కానీ, మిషన్ కాకాలీయను కమీషన్ కాకాలీయ అనడం చాలా బాధాకరం.

1956 ముందు గానీ, 2014 వరకు గానీ తెలంగాణ ప్రాంతం మొదటి నుండి సర్వప్రస్త రాష్ట్రమే. ఈ సర్వప్రస్త నిధులను ఇన్ని రోజులు ఎక్కడ పెట్టుబడి పెట్టారు?

ఎందుకంటే 2013 ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు తెలంగాణ పది జిల్లాలలో తొమ్మిది జిల్లాలు వెనుకబడిన జిల్లాలని అనోన్ చేసినందుకు సిగ్గుపడాల్సి వచ్చింది. మిగులు రాష్ట్ర అయినా కూడా ఏమి అభివృద్ధి చెందకపోవడం చాలా సిగ్గుచేటు. ఇక్కడ మనం జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాల్సిన విషయం ఏమిటంటే, ఒక సర్వే ప్రకారం గత 58సంవత్సరాల్లో మనకు మేజర్గా నీళ్లు, నిధులు, నియామకాల్లో స్ఫుర్చం జరిగింది.

అందులో భాగంగా నీళ్లు, నిధులతోని గత 58 సంవత్సరాల్లో అంచనా ప్రకారం రూ.15 లక్షల కోట్లు తెలంగాణ నుండి అంధాకు తరలించడం జరిగింది. అంత పెట్టుబడి పెడితే మన తెలంగాణ ఎంత సుభిక్షుగా ఉండేది. ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనుల్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోండి. తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి చాలా క్లియర్గా చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, రైతు బుఱాలు మాఫీ చేస్తామని అన్నది. కానీ, ఒకటే వాయిదా పద్ధతిలో చెల్లిస్తామని ఎక్కడా చెప్పలేదు. నాకు ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రండ్రి : అధ్యక్షా, ఏ సమయంలో కరవుపై చర్చ జరుగుతుందో మనందరికి తెలుసు. మామీద వారు ఆరోపణలు, వారిమీద మేము ఆరోపణలు చేసుకోవడం సరికాదు. రక, రకాల పరిస్థితుల్లో చాలా దుర్భారమైన పరిస్థితుల్లో గ్రామాలున్నాయి. త్రాగునీటికిలో మీటర్లు దూరం పోతున్నారు. పశుగ్రాసం లేకమూగజీపులు చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాయి. బ్యాంకులు పంట బుఱాల టార్డెట్ ఇవ్వలేదు. బ్యాంకులు బుఱాలివ్వదు. ప్రైవేటులో ప్టీ బుఱాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మేము ఏమి చేశాము, వారేమి చేశారనేదానికంటే ఒక అర్థవంతమైన చర్చ జరిగితే బాగుంటుంది.

గారవ ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు సుధీర్ రాజకీయాల నుండి వచ్చిన వ్యక్తి. ప్రైవేటుగా క్రిందనుండి వచ్చినటువంటి వ్యక్తి. కాంగ్రెస్ పార్టీ అవినీతికి పేటెంట్ అనే పదం దయచేసి వారు పెద్ద మనసుతో విత్తడా చేసుకుంటారని నేను కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే ఇది పెద్దల సభ. వారు పెద్దల సభలో సభ్యులు. ఒక ఉప ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఉండి

ఆధారం ఉంటే గత 10 సంవత్సరాల కాలం క్రితం నుండి ప్రభుత్వం ఏ ఎంక్యోరీ చేసినా మాకేమి అభ్యంతరం లేదు. ఏ కాంట్రాక్టర్లు, ఎవరూ, ఏమిటీ, ఇప్పుడున్న పనులు ఎవరు చేస్తున్నారు. నాగార్జున సాగర్ పనులు ఎవరు చేస్తున్నారు? విజిలెన్స్ నివేదికలలో ఏమున్నాయనేది మీకు రికార్డు ఉంటుంది. దయచేసి అన్ని నివేదికలు తీసుకొని సమగ్ర ద్వాష్టు చేయించండి.

ఇప్పుడున్న ఎస్ఎస్ఎర్ రేటు రూ.100/-లు, దీనిని టెండర్ ఫ్రీమ్ చేసిన వారు రూ.200/-లు చేశారు. కానీ, మేము రూ.150/-లకే లెన్స్కిచ్చామని చేస్తే విధానం జరుగుతేంది. టెండర్లో, అంచనాల్లో ఏముందో నిజంగా సమగ్ర ద్వాష్టు చేయండి. దానిని ప్రక్కన పెడితే కాంగ్రెస్ పార్టీ అనిసీతికి పేటంట్ అనటం మీ అనుభవానికి మంచిది కాదు. రాజకీయ ఆరోపణలు చేసే సమయం తక్కువ ఉంది. ఆపద రికార్డులోకి పోయింది. కాబట్టి, నేను గౌరవ ప్రదంగా చెబుతున్నాను. ఇది మంచిది కాదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈరోజు 231 మండలాలు కరువు మండలాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. ఖమ్మం జిల్లాలో ఏడు మండలాలు పోయాయి. ఖమ్మంలో అడవులు ఎక్కువ ఉండడం వల్ల వర్షాలు పడ్డాయని చెప్పారు. ఆదిలాబాద్ లో వర్షాలు పడ్డాయి. ప్రైంటర్ లో అవసరం లేదు. ఇక్కడ కరువు మండలాలు లేవు. ఈ మూడు జిల్లాలను తోలిగించారు. మా జిల్లాలో ఒక్క మండలాన్ని కూడా కరువు మండలంగా ప్రకటించలేదు. గతంలో మా జిల్లాలో రెండు పంటలు వచ్చేవి. కానీ, మా జిల్లాలో 2,60,000 ఎకరాలు వయాడు సీజన్ లో ఎండిపోయాయి. అది కరువు కాదా? మా రైతులు రైతులు కాదా? మా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. ఈ సుధాకర్ రెడ్డి ఒక నెల జీతం బుక్కా చెందు అనే ట్రైబల్ రైతు కుటుంబానికి లక్ష రూపాయల పైన ఇచ్చాడు. నిన్నటికి నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని కలిసి త్రాగునీరు ఇఖ్యంది ఉంది, మీరు చర్యలు తీసుకోండి, ఉడకా భక్తిగా కీసం ఒక గ్రామాన్నికూంచ్చి నీరు పంచించే కార్యక్రమం ఉంటుందని నా అలఫెన్స్తో సహా రూ.1.20 లక్షలకు నిన్న కూడా చెక్క ఇచ్చి వచ్చాను.

తెలంగాణ ఇచ్చిన పార్టీగా, బంగారు తెలంగాణ అనే పరిస్థితిలో టిఆర్ఎస్ ఆధ్వర్యంలో గ్రౌండ్ ప్రాంతం నుంచి (టిఆర్ఎస్ అంటే మీ టిఆర్ఎస్ కాదు దానికి కూడా చెబుతాను) వేలాదిమంది రైతులు మాకు మోన్సెంట్ విత్తనాల వల్ల నష్టం జరిగింది. మాకు కాంపెనీసేపన్ ఇప్పించండి ఈరోజుకి ధర్మాలు చేస్తున్నారు. టిఆర్ఎస్ అంటే, తెలంగాణ రైతు సమితి.

ఆ తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి ప్రభుత్వం తెలంగాణ రైతు సమితి ఏమి చెబుతుందో ఆట్లం చేసుకోండాని చెప్పి ఈ ఉప చర్చ ద్వారా గౌరవ మంత్రి వర్షులు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. 905.4 మిల్లి మీటర్ల సాధారణ ప్రాంతానికి 610.8 మిల్లి మీటర్లు గత సెప్టెంబరు వరకు నమోదైతే 14 నుండి 15 శాతం లోటు ఉంది. నిజామాబాద్ (-45), మెదక్ (-35), రంగారెడ్డి (-27), మహబూబ్ నగర్ (-25) ఈ రకంగా ఉంది. గతంలో మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ పెట్టేది, ఇప్పుడు ఎందుకు పెట్టలేదు. ఖమ్మంలోని మార్కెట్ యార్డులో మిర్చి కొనలేని పరిస్థితి నెలకొనడంతో అక్కణి స్థలం చాలా చిన్నదిగా ఉండడం వల్ల రైతులు కిలోమీటర్ల పొడవునా నిలిచి ఉంటున్నారు.

మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ పెట్టండి, త్రాగునీటికి చర్యలు తీసుకోండి. త్రాగునీరు ప్రకారం రూ.217.24 కోట్లు contingency plan ఇటీవల విడుదల చేశారు. ఎలినినో ప్రభావం జూన్ పర్కే ఉంటుంది. మీకు ఆ వాతావరణ శాఖ అలర్ట్ చేసింది.

మీ ప్రభుత్వ శాఖలో ఉన్న అధికారులు, మీకు నివేదికలు ఇచ్చినటువంటి వ్యవసాయ శాఖ, త్రాగునీటి శాఖ, ప్రణాళిక శాఖ ఐఎండీలు, మీరు assess చేసినటువంటి కరువు మండలాల్లో, మీరు ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టు ఆధారంగా ఎనర్జీకి, త్రాగునీటి పనుల కొరకు రూ.217.24 కోట్లలో ఆదిలాబాద్ ప్లాన్ వర్క్ రూ.2.31 లక్షలు, నాన్ ప్లాన్ రూ.8.42 లక్షలు. కరీంనగర్ రూ.15 కోట్లు పైచిలుకు ప్లాన్, రూ.31 కోట్లు నాన్ ప్లాన్. ఖమ్మం రూ.3.00 కోట్లు ప్లాన్, రూ.13.00 కోట్లు నాన్ ప్లాన్. ఇవన్నీ ఎప్పుడు కావాలి, ఎప్పుడు నీరు రావాలి. ఎప్పుడు పాత పైపులు మరమ్మత్తులు

చేయాలి. ఇది ఎవరి నిర్లక్ష్యం. ఖచ్చితంగా ఇది కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బాధ్యతే. మిషన్ కాకణీయ, వాటర్ గ్రైడ్ లాంటివి దీర్ఘకాలిక ప్రణాళికలు తరువాత, ఇప్పుడు ఎమర్జెన్సీగా కావాల్సినటువంటి అన్నమో రామచంద్రా అనే రైతు, నీరో రామచంద్రా అనే కామన్ మ్యాన్ గురించి ఆలోచించండి.

త్రాగునీటి గురించి ఎవరిన డుగుతారు? రాజునడుగుతారా? రాజ్యంలో లేని వారిని అడుగుతారా? ఎవరినడగాలి. ఉపాధి హామీ కూలీ పనులకి రూ.370 కోట్లు ఇవ్వాలి. దాంతే 45రోజుల ఉపాధి పనులు పెండిగలో ఉన్నాయి. వలస కూలీలుగా మహబూబ్ గర్ నుండి బాంబే పోతున్నారు. ఉపాధి హామీ పనుల దగ్గర టెంట్ వేనే పరిస్థితి లేదు. ఆసుపత్రిలో నీళ్లు లేవు, బస్టాండ్ లో నీళ్లు లేవు, రైల్ స్టేషన్లో నీళ్లు లేవు. త్రాగునీటికి emergency mechanism చేయండి. అది ప్రభుత్వం బాధ్యత. యునానిమస్గా రిజల్యూప్షన్ పాన్ చేసినటువంటి రూ.300 కోట్లు కంటే ఎక్కువగా ఉండాలి. గౌరవ ప్రధానమంత్రి రైతు బీమా కార్యక్రమం చేస్తున్నారని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. క్షూఫాలంలో ఉన్నాము, ఇక్కడ ఆదుకోండి. యుపి ప్రభుత్వం రూ.72 కోట్లు రుణమాఫీ చేసింది.

త్రాగునీటి సరఫరాకి క్రాన్ అనే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. కరువు మండలాల పరిస్థితి ఉంది. NDRF, SDRF ద్వారా సంయుక్తంగా పనులు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఉపాధి హామీ అవోందు పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. కట్టి విత్తనాలను నీరోధించే కార్యక్రమాలు చేయండి. వాల్సు చట్టం ఉంది. ప్రైవేటు వారు చాలా దోషి చేస్తున్నారు. నీటి వ్యాపారం చేస్తున్నారు. ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా కొన్ని మంచి సూచనలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో, మేము ఉడతాభ్రతీగా సహాయపడి మాహక్కుగా సూచనలు చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం మీద బాధ్యత ఎక్కువగా ఉంటుంది.

ప్రతిపక్షాలు చేపే విషయాలు వినండి. వ్యవసాయాన్ని ఈరోజు ఎమర్జెన్సీగా డిక్టేర్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. వ్యవసాయానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ శాంక్షు చేయండి. SDF లో వెంయ్ కోట్లు నిడుగల చేయండి. అన్నదాతలు సంతోషపడతారు. అలాగే వ్యవసాయ మరియు రెవెన్యూ శాఖామాత్యులకు ఒక నోట్ కూడా తప్పనిసరిగా పంపిస్తామను.

ఇమ్మం జిల్లాను కూడా కరువు జిల్లాగా డిక్టేర్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. మేము చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాము.

అడువుల్లో పడిన వర్వపోతాన్ని లెక్కిస్తే ఇది బ్రహ్మండమైన జిల్లా అని, మూడు పంటలు పండుతుందని, ఇమ్మంలో పంచభక్త పరమాన్మాలు తింటున్నారనే పరిస్థితి లేదు. త్రాగునీరు, పశుగ్రాసం, ఉపాధి హామీ కూలీలు, పేదవాడు, మధ్యతరగతి వాడు వీటన్నింటిలో ఇబ్బందులున్న నేపథ్యంలో టిఆర్ఎస్ అనేది తెలంగాణ రైతు సమితి చేసే డిమాండు. టిఆర్ఎస్ నిజమైన టిఆర్ఎస్ అయితే, తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితిగా మీరు అధికారంలోకి పచ్చారు. తెలంగాణ రైతు సమితి ఆక్రమిసి, అక్సోన్సివాల్గుండె చమ్ముళ్లని వినండి. లేకపోతే రైతులందరు రోడ్ల మీదకు పస్తారు. కాబట్టి కరువు నివారణ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్దారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

ఏప్స్టర్ డెప్యూటి ఛైర్‌న్ : కరువుపై వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు వివరణిప్పాడి.

శ్రీ పోచారు శ్రీనివాస్ రెడ్డి ఈ కఠు పైన గౌరవసభ్యులు మహమ్మద్ ఆలి పట్టిర్గారితో మొదలుపెట్టిన చర్చ కొర్నెప్రభా కర్గారు, పూల రవీందర్గారు, ఎన్. రామచంద్ర రాపు గారు, శ్రీమతి ఆకుల లలితగారు, ఉల్లోళ్ల గంగాధర్ గాడ్ గారు, డా. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి గారు, రజ్బీగారు, కె.రాజ గోపాల్ రెడ్డిగారు, యం. శ్రీనివాస్ రెడ్డిగారు, చివరగా పొంగు లేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు వీరందరూ మాటల్లాడిసానికి నా దగ్గర పూర్తి సమాచారం, సమగ్రమైన వివరణలు ఉన్నాయి. కఠు పైన చర్చ జరుగుతుంది. కాబట్టి కరువు ఎలా వచ్చింది? దాని నివారణ చర్యలు ఏమిటి? ఇవన్నీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న కార్యక్రమాలు కాబట్టి వీటన్నింటి వివరాలను చెప్పవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

ఏ ప్రభుత్వం గానీ, నాయకులు గానీ కరువు రావాలని కోరుకోరు. ప్రకృతి వైపరిత్యాలతో తీవ్రమైన వర్వభావ పరిస్థితుల వల్ల కరువు ఏర్పడింది. ఇక్కడ రెండు రకాల రుతువు నాలు ఉంటాయి. మొదటిది జూన్ 1 నుండి సెప్టెంబర్ 30 వరకు వైరుతీ రుతువహనాలు, అక్టోబర్ 1 నుండి డిసెంబర్

వరకు శాశ్వత రుతువహనాలు ఉంటాయి. ప్రధానంగా ఖరీఫ్ పంట పండితెదీ నైర్యలుతీ రుతువహనాల వల్ల.

నైర్యలుతీ రుతువహనాల ప్రభావం వాస్తవానికి రాష్ట్రవాప్పంగా జూన్ నుండి సెప్టెంబర్ 30 వరకు 713.6 మీల్టి మీటర్ల వర్షపాతం కురవాల్సి ఉంటే, కురిసింది 610.8 మీల్టి మీటర్లు. సగటున (-14శాతం) వర్షపాతం తక్కువగా కురిసింది. జిల్లా లవారీగా చూస్తే ఆదిలాబాద్ (-18శాతం), నిజామాబాద్ (-45శాతం), కరీంనగర్ (-17శాతం), వెదక్ (-35శాతం), రంగారెడ్డి (-27శాతం), మహబూబ్ నగర్ (-25శాతం), నల్గొండ (-1శాతం), వరంగల్ (+13శాతం), ఖమ్మం (+12శాతం), హైదరాబాద్ (-11) శాతంగా నమోదయింది.

కరపును ప్రకటించే అంశాలలో ప్రధానమైనటువంటిది వర్షపాతం. ఈ వర్షపాతంలో నాలుగు రకాలు ఉన్నాయి. సాధారణ వర్షపాతం (-19+19శాతం). Deficit Rainfall (-20నుండి-59శాతం), -20 కంటే ఎక్కువ వర్షపాతాన్ని తక్కువ వర్షపాతం పడ్డ ప్రాంతంగా గుర్తిస్తారు. అనలు వర్షపాతం బాగా తక్కువగా ఉన్నది -16 శాతం and above. ఈ విధంగా వర్షపాతాన్ని గుర్తిస్తాము. -20-59శాతంగా ఉన్నప్పుడు ఏదైతే కరపు మండలాలుగా గుర్తించడం జరిగిందో వాటిని జిల్లాల వారీగా, మండలాల వారీగా కరపును నిర్ధారిస్తారు. దీనికి తోడుగా మూడు అంశాలు ఉన్నాయి. రెండు అంశం ఏమిటంటే, పండిటువంటి పంట 50శాతం కంటే తక్కువగా ఉంటాలి ఆ ప్రాంతంలో. ఉడాహరణకు 1000 ఎకరాల పంట ఉన్నప్పుడు 500 ఎకరాల కూడా పంట తక్కువదిగుబడి ఇస్తే దానిని పరిగణించాలి తీసుకుంటాము. మూడు అంశం పండిటువంటలో 33 శాతం పంట పౌడుడం జరగాలి.

1.10 | 21 రోజులు 2.5 మీల్టి మీటర్ల వర్షపాతం వరుసగా మ. | కురవకపోతే single dry spell, రెండవసారి కురవకపోతే double dry spell అనడం జరుగుతుంది. ఈ నాలుగు అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు మొదటి అంశం వర్షపాతం. ఇది (-20) నుంచి (-15) వరకు ఎక్కువగా ఉన్న మండలాలను తప్పనిసరి వర్షపాతంగా

పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. మిగతా మూడింటిలో ఏదో ఒకటి కుర్ర కావాలి. విత్తనాలు నాటే ప్రాంతం 15 శాతం కంటే తక్కువ ఉండాలి లేదా పంట దిగుబడి 33 శాతం కంటే తక్కువైనా ఉండాలి. నాల్గవది dry spell ప్రాంతాలు. ఈ మూడింటిలో ఏదో ఒకటి కుర్రైన వర్షపాతం మాత్రం తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. ఈ బేస్ లో ఏ ప్రభుత్వమున్న, ఏ నాయకుడున్న ఈ బేస్నే కరపు మండలాలుగా ప్రకటించే అనుమతి ఉంటుంది. అయితే గౌరవనభ్యలకు విజ్ఞప్తి చేసేది, కాంగ్రెస్ హాయంలో ఆనాడున్న పరిస్థితుల్లో కరవు మండలాలను ప్రకటించారు. నేను మిమ్మలి తప్పు పట్టడం లేదు, విమర్శించడం లేదు.

2006-07 సంవత్సరాలలో రంగారెడ్డి జిల్లాలో 5 మండలాలు, మెదక్ 10 మండలాలు, మహబూబ్ నగర్ 56 మండలాలు, నల్గొండ 32 మండలాలకు కరపు సంభవిస్తే అప్పుడున్నటువంటి ప్రభుత్వం 103 మండలాలను కరపు మండలాలుగా ప్రకటించింది.

2012 సంవత్సరంలో మహబూబ్ నగర్ 5 మండలాలు, నల్గొండ 11 మండలాలు మొత్తం 16 కరపు మండలాలు. 2013 సంవత్సరంలో మెదక్ 1, మహబూబ్ నగర్ 3, నల్గొండ 2 మొత్తం 6 కరపు మండలాలు. ఆ రోజు అధికారుల బృందాన్ని మేసుకొని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కరపు మండలాలను నియమ, నిబంధనలను అనుసరించే ప్రకటించారు. అయితే పెద్దలు సుధాకర్ రెడ్డిగారు కూడా మంచినీటి నిపయంలో ఒక మాట చెప్పారు. ఆలీండ్ గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరా శాఖ వారు CRF(Calamity Relief Fund) క్రింద రూ.55కోట్లు, Non-CRF క్రింద రూ.217కోట్లు అంటే మొత్తం రూ.272కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం కూడా CRF రూ.63కోట్లు, Non-CRF రూ.200కోట్లు విడుదల చేస్తే అందులో రూ.57కోట్లు ఖర్చు కాకుండా ఉంటే, ఆ రూ.57కోట్లు కలుపుకొని ఈ సంవత్సరం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మంచినీటి సమయ పరిషోధం కోసం రూ.329.90కోట్లు అందుబాటులో ఉన్న కూడా, మంచినీటి సమయకు కరపు వచ్చినప్పుడు నిధులు విడుదల కాలేదు.

నేను ఇంతకు ముందు కరువు మండలాలను ప్రకటించిన సందర్భంగా చెబుతున్నాను. అప్పుడున్న ప్రభుత్వహాయంలో తెలంగాణ యావత్తు రూ.32.46కోట్లు, ఇప్పుడు రూ.329కోట్లు అధ్యక్షా. 2012 సంవత్సరంలో 16 మండలాలు కరువు ప్రాంతాలుగా ఉన్నప్పుడు రూ.33కోట్లు ప్రకటించినది. 2013 సంవత్సరంలో రూ.21కోట్లు ప్రకటిస్తే, ఇవ్వాళ మన రాష్ట్రానికి రూ.329కోట్లు అధ్యక్షా. అలాగే రెజ్యోగారు అడిగారు ఇంతకు ముందు,

GHMC-కే 36.38 crores release 67 municipalities, 40 crores,
نوعی صاب اپ نے جو پہچا، کسی کے کام کا تکمیر وہ ٹکی تو ایسا صاب کی نظر میں لا گئے، کسی کے کام کا تکمیر وہ 40 crores,

ఈ కార్యక్రమాలున్నాయి. ఇవ్వాళ 1,033 గ్రామాలలో ట్యూంకర్ల ద్వారా పంపిణీ కార్యక్రమం జరుగుతుంది. 3,108 బోర్లు కిరాయికి తీసుకొని 1,870 గ్రామాలకు మంచినీటి సరఫరా కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఈ కార్యక్రమం ఇంకా ఆగలేదు.

మంచినీటి తీవ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ ఏ జిల్లాలు, మండలాలు, గ్రామాలలో మంచినీటి నమస్కారచ్ఛిన, దానిని తజ్జ్ఞమే తీర్చుడానికి ఈ నిధులు వాడుకోవడం జరుగుతుంది. గతంలో ఏ ప్రభుత్వం కూడా ఖర్చుపెట్టుని ఏధంగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఈ రూ.350కోట్లు మొత్తమొదటగా మంచినీటి నమస్కారం కోసం ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది.

కరువు మండలాలను ప్రకటించడానికి కారణం ఇదే అధ్యక్షా. ఈ బేస్ మీదనే తప్ప, ఇంకా వేరే బేస్ ఏమి లేదు. అది వాళ్ల ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు కానీ, మా ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు కానీ. ఇప్పుడు నా దగ్గర అన్ని మండలాల రిపోర్టు ఉంది. ఏ మండలంలో, ఏ నెలలో ఎంత వర్షపాతం కురవాలి, అనలు ఎంత కురిసిందనే దానిమీద మొత్తం రిపోర్టు ఉంది. వెంటనే ఈ నియమ, నిబంధనలను అనుసరించి 231 మండలాలను ప్రకటించి, దానిమీద రెవిన్యూ డిపార్ట్మెంట్, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ల పంటల మీద నద్దే జరిపి, ఎంతమేరకు, ఎంతమంది రైతులకు పంట నష్టం కలిగిందని

అంచనావేయడం జరిగింది. 21,77,819 మంది రైతులకు గాను, 13,52,531 హెక్టార్లలో వివిధ రకాల పంటలు నష్టపోయాయి. దీనికోసం రూ.989.58కోట్లు ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలనినేను, ఉపమఖ్యమంత్రిగారు, ఎల్సిగారు కలిసి ధీల్కి పోయి రావడం, తర్వాత నేను మళ్లీ వెళ్లి కేంద్రాన్ని అడగడం జరిగింది. మేము రూ.3,064కోట్లకు అడిగితేవారు మాట ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంతకు ముందు కంటే ఎక్కువ ఇస్తామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. నేను శంఖాబాద్ ఎయిర్పోర్టుకు హోటల్సర్ యూనివరిస్టీను శంఖుస్థాపనకు వచ్చే రోజు నేను వాళ్లము రిస్టాచేముకోవడానికి వెళ్లడం జరిగింది. ఆ పెద్దాయన కారులో

నీ, ఆప్ కోయిదోసీ గే నస్తిచాబి. ఆ సె పీల్చే కీ నే బీగి నే రియాల్గో, ఆటాల్స్ గా.

కాని చివరికి రెండుసార్లు వెళ్లినప్పటికి కూడా రూ.791 కోట్లు మాత్రమే ప్రకటించారు.

కాని విడుదల చేసింది మాత్రం రూ.56కోట్లు. నిన్న రామచంద్రరావు గారు ఒక మాట అన్నారు. ఈ కరువుకు ప్రభుత్వ బాధ్యత కారణం కాదని చక్కటి మాట చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.791కోట్లో, ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ కొరకు రూ.702కోట్లు, త్రాగునీటికోసం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రూ.72కోట్లు, పట్టణ ప్రాంతాలలో రూ.9.21కోట్లు, మెట్రో వాటర్ కి రూ.6.43కోట్లు మొత్తం రూ.791కోట్లు. అయినప్పటికి ఈ నిధులు వస్తాయా? రాదా? అని ఎదురుచూడుకుండా, అల్రెడ్సీ డ్రైంకింగ్ వాటర్ ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. తమ్ముడు రాజగోపాల్ రెడ్జీగారికి తెలువనిది కాదు, ఏ ప్రభుత్వం కూడా ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు నష్ట పరిపోరం ఇవ్వదు.

రాబోయే పంటను వేసుకోవడానికి ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ పెట్టుబడి క్రింద ఇస్తుంది. రేపు వచ్చే మే' మాసంలో ఖరీఫ్ కంటే ముందే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినా, ఇప్పకోయినా, ఆలస్యంగా ఇచ్చినా రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ.989కోట్లు ఇవ్వాలని లెక్క కట్టిందో, ఆ మొత్తం డబ్బులు రైతులకు చెల్లిస్తామని చెప్పి, మీ ద్వారా తెలియపరుస్తన్నాను.

ఖచ్చితంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ముందే పిలిపించి, మాకు, అధికారులకు చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినా, ఇప్పకపోయినా, ఆలస్యంగా ఇచ్చినా ఖరీఫ్ 2016 కంటే ముందు ఒక రూపాయి కూడా మిగలకుండా వారికందరికి ఖాతాలో జమ చేస్తామని, మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎల్చిగారిది, నాది ఒకటే జిల్లా. నిన్న వారు మాటల్లాడటం జరిగింది. నేను మొన్నసింగురులో మిషన్ భగీరథ కార్యక్రమం ఏ విధంగా జరుగుతుందో చూడడానికి వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ నీళ్ల లేకపుట్టబాల్ ఆడుతున్నారు అధ్యక్షా. దానికి కారణం మంజీర నది మీద నిజం సాగ్ర ప్రాజెక్టు కట్టి, దానిమీద హైదరాబాద్ డ్రింకింగ్ వాటర్ కొరకు సింగురు ప్రాజెక్టు కట్టారు. అంతలిటో ఆగుండా మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకో ఇదే మంజీర నదిపైన చిన్నని, పెద్దని బ్యారేజిలు కలిపి మొత్తం 47 ప్రాజెక్టులు కట్టడం జరిగింది. ఆనాడు ఎవరం ఆపలేదు. మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకవాళ్ల ఇష్టం వచ్చినట్లు బ్యారేజిలు కట్టుకుంటూ పోయారు. ఇప్పాళ నిజం సాగ్ర సింగురులో పుట్టబాల్ ఆడుకోవడానికి కారణం పైన అసలు డబ్బంతో తెలుపక పోవడం వల్ల, వాళ్ల ఇష్టం వచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టారు. ఒకవారం రోజులు ఎడతెరిపి లేకుండా కుంభపుష్టి వ్యర్థం పడితే గాని, నిజం సాగ్రలో నీళ్ల నిండే పరిస్థితి లేదు.

ఎల్చిగారు రబీ పంటలు దెబ్బతిన్నాయని చెప్పడం జరిగింది. రబీ పంట 12,53,290 ఎకరాలకు విస్తృతంలో టార్ట్ ఉంటే, 7,10,720 ఎకరాలలో రబీ పంట వేయడం జరిగింది. రంగారెడ్డి జిల్లాలో 23,104 ఎకరాలు సాధారణంగా ఉంది. మిగతా 79 ఎకరాలలో నిజమబాద్, కరీంసర్, మెదక్ సాధారణంగా ఉంది. మహాబూబ్సగర్లో మొక్కజోన్ పంట కొంత దెబ్బ తిన్నది. నల్గొండలో 6,674 ఎకరాల దెబ్బతిన్నది out of 90,000 acres. మరుగ్గోల్, ఖమ్మం జిల్లాలో పంటలు సాధారణంగా ఉన్నాయి. అదిలాబాద్లో సంతృప్తిగా పంట ఉంది. రబీ పంట కూడా మూలాధారం ఉన్న వాళ్ల మేసుకున్నారు. కాబట్టి అక్కడ నష్టశాతం లేదు.

శ్రీ మహామృద్ అలి పట్టిర్ : అధ్యక్షా, కొన్ని జిల్లాలలో పంటలు సాధారణంగా ఉన్నాయని అన్నారు. మీ జిల్లా నా

జిల్లా ఒక్కటే. మాచారెడ్డిలోని నా సాంత గ్రామంలో నేను 3 ఎకరాల వరి పంట వేస్తే, బోర్లులో నీరు లేనందువల్ల పూర్తిగా ఎండిపోయింది. అది రబీ క్రిందనే పస్తుంది. నిజమబాద్, రామాయంపేట వైపు పోతుంటే నేపసల్ పైవే పక్కనే ఉంది. 2 1/2 ఎకరాల విస్తృతంలో వరి వేసి, దాంట్లో 1 1/2 ఎకరం నిలిపి వేసి, మిగిలిన ఒక ఎకరంలో మామిడి తోటైనా వేసి ఉన్న కొద్దిపాటి బోర్ల నీళ్లతో కాపాడుకుంటున్నాను.

వీరేమో ఆ జిల్లాలు సాధారణంగా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. నాకున్న సమాచారం ప్రకారం 51 శాతం నాటిన విత్తునాలకు సంబంధించి, ఇప్పుడొచ్చే ఏప్రిల్, మే నెలలో పంట చేతికి రాదు.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి : అధ్యక్షా, రైతులకు కూడా తెలుసు ఈ సంవత్సరం బోర్లులో నీళ్ల అయిపోతాయని అందువల్ల రెండు ఎకరాలు ఉన్నవాళ్లు ఒక్క ఎకరం, నాలుగు ఎకరాలు ఉన్న వాళ్లు రెండు ఎకరాలు ముందుచూపుతోటి మొత్తం విస్తృతంలో తక్కువగా పంటలు మేసుకుంటున్నారు. ఆ విధంగా 12 లక్షల ఎకరాలకు 7 లక్షల ఎకరాల విస్తృతంలో పంటలు మేసుకుంటున్నారు. నాలుగు ఎకరాలు కూడా మేసుకున్న వారున్నారు. రెండు ఎకరాలకు పరిమితమైనవారికి సష్టుర్ లేదు. ఎక్కువ విస్తృతంలో పంట మేసుకున్న వారు సష్టు పోవచ్చు. మా సోదరి ఆకుల లలితగారు కూడా ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ గురించి అడగడం జరిగింది. నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా వచ్చే మేమసంలోనే విడుదల చేస్తాము. గతంలో 2009 నుండి 2014 సంవత్సరం వరకు తెలంగాణ వ్యాప్తంగా పడగళ్లవాన పడి, 13లక్షల ఎకరాలలోని పంటకు సష్టుర్ వాటిల్లితే, 5 సంవత్సరాల వరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ ఇప్పటికే లేదు.

టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత 2014 నుండి 15 సంవత్సరం వరకు 12,00,064 మంది రైతులకు రూ.480కోట్లు విడుదల చేసి, వారికి ఖాతాలలో వేయడం జరిగింది. ఆ నాడు కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వంలో రఘువీరా రెడ్డిగారు అగ్రికల్చర్ మినిష్టర్గా ఉన్నప్పుడు అడగునికి పోయినప్పుడు... ఏమండి! మీరు అనంతపురం, కడవకు రూ.850కోట్లు తీసుకెళ్లారు, తెలంగాణకు ఎందుకు

ఇస్తులేరని అడిగితే, నాకు తెలువదు ముఖ్యమంత్రిగారిని అడగున్నాడు. ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరికి వెళ్లినప్పుడు వారి అపాయమెంట్ తీసుకున్నా లోపలికి రానివ్వలేదు. అప్పుడు బయట గేటు దగ్గర కూర్చున్నాం. ఆ సమయంలో హరీష్ రావుగారు, గుప్తా గోవర్ధన్ గారు తలుపు దగ్గరకూర్చొని ఉంటే, వారి తొడల మీద కాలు పెట్టి తొక్కుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు.

కేసీఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత ఈ పాత బకాయిలన్నీ విడుదల చేశారు. ఇన్స్పుట్ సబ్విడీ 2015 సంవత్సరం వడగళ్లవాన చివరి పరకు కూడా ఒక్క రూపాయి బాకీ లేకుండా మొత్తం రూ.480కోట్లు కలుపుకొని, రూ.644కోట్లు ఇన్స్పుట్ సబ్విడీ క్రింద విడుదల చేయడం జరిగింది. ఒకటిఇన్స్పుట్ సబ్విడీ అయితే, రెండమది రాబోయే రోజులలో డ్రైష్ ఇరిగేప్పన్ ద్వారా తక్కువ నీటితో ఎక్కువ దిగుబడి, ఎక్కువ పంట పండించే విధంగా ప్రోత్సహించి, రైతులకు ప్రతి సంవత్సరం రూ.300కోట్లు నుండి రూ.400కోట్లు పరకు కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే, నిధులే కాకుండా 2016-17 సంవత్సరానికి మరొక రూ.1000కోట్లు నాబార్డ్ క్రింద లోన్ తీసుకొని, రైతులకు సబ్విడి మీద డ్రైష్ ఇరిగేప్పన్ ఇచ్చి, కరవు నివారణ చర్యలు చేపడతాం. మొత్తం రూ.1,300కోట్లు ఈ డ్రైష్, స్ప్రింకల్ కోసం ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది.

1.30 | అలాగే కొందరు గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు మ. | NREGS పథకం క్రింద అదనంగా యాష్టై రోజుల వనిదినాలను పెంచడం జరిగింది. బ్యాంకుల ద్వారా వడ్డి లేని రుణాల క్రింద రూ.165.74 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ డబ్బును పావలా వడ్డి క్రింద ప్రభుత్వం బ్యాంకుల నుండి తీసుకుని, మొన్నునే వారికి రూ.100 కోట్లు చెల్లించడం జరిగింది. మార్చినెల చివరినాటికి మిగిలిన రూ.65 కోట్లను కూడా సర్పుబాటు చేయడం జరుగుతుంది. కరవు నివారణ చర్యల్లో భాగంగా స్ట్రీ నిధి పథకం క్రింద ద్వాకొ మహిళలకు రూ. 50,000 ఇచ్చి, గేదలు కొనుగోలు చేసే విధంగా అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. ఒక ఆడబిడ్డకు రెండు గేదల

చేపున, మొత్తం రూ. 150 కోట్లు విడుదల చేసి, 12,000 మంది ఆడబిడ్డలకు సహాయం అందించడం జరిగింది.

ఇటీవల నిజమాబాద్ జిల్లా ఎడిషన్లో ఒక పేపర్ ఆర్కివ్ వచ్చింది. “అందిన బుఱాం, అతివల బలం” అనే పేరు మీద ఈ పథకం గురించి రాయడం జరిగింది. ఎక్కడైతే స్త్రీ నిధి ద్వారా వహించలకు గేదలు ఇచ్చామో, వారు పత్రికాముఖంగా తమ సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తా, ఈ సంవత్సరం కరపు ఉంది సార్, మేము వలనపోయే పరిస్థితి రాలేదు. ప్రైగా మేము మా పిల్లల పెళ్లిళ్లు కూడా చేసాము. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నాలుగు రూపాయల ఇస్పెంటీవ్ వల్ల, గేదల పాలు అమ్ముకుని, మేము హోయిగా బతుకుతున్నామని వాళ్లు చెప్పారు. నాలుగు రూపాయల ఇస్పెంటీవ్ కూడా ఈ సంవత్సరం నుండి రైతులకు అందజేయడం జరుగుతున్నది.

(అంతరాయం)

రైతులు చనిపోవడం అన్నది బాధాకరమే. భారతదేశం అంతటా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. అది ఎవరూ హర్షించరు. During combined State from 1998 to 1-6-2014 కాంగ్రెస్ మరియు టీడిపి ప్రభుత్వాల హాయాంలో 7,304 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం జరిగింది. ఆనాడు ఎంక్షెరీ చేసి, ఎంతమంది సష్టుపరిహారానికి అర్థులు అన్నది లెక్కపేశారు. ఆ లెక్కలో తేలింది ఏమిటంటే 3,900 మంది మాత్రమే అర్థులుగా ప్రకటించారు.

మహారాష్ట్రలో 2001-2012 మధ్య కాలంలో 8,831 మంది రైతులు, కర్నాటకలో 2003-2015 మధ్య కాలంలో 3,180 మంది రైతులు చనిపోయారు. ఆత్మహత్యలు చాలా బాధాకరమే. నిన్న సోదరీమణి లలితగారు ఎంతమంది రైతులకు Ex-gratia ఇచ్చారని అడిగారు. Three-Men Committee Enquiry చేసిన తరువాత, No. of cases found genuine = 462, No. of cases ex-gratia relief paid = 402,

ఒక్కొక్కరికి కొత్త జి.ఐ. ప్రకారం రూ.1.50లక్షులు కాకుండా, రూ.6.00 లక్షల చేపున ఇవ్వడం జరిగింది. ఇమ్మారి జిల్లాలో 16 cases are under process for payment.

31 cases are rejected. Godown construction గురించి కూడా సోదరీమణి కొన్ని సలహాలు చెప్పారు. ఇంతవరకు రాష్ట్రంలో 4,50,000 M.Tons capacity గల గోడాన్లు ఉంటే, రైతుల యొక్క పంటను దాచుకోవడానికిగాని, ఎరువులను భద్రపరచుకోవడానికిగాని, మరొక 330 గోడాన్లు 17,50,000 M.Tons. capacityతో నిర్వాణం చేపట్టాము. మొత్తం కలుపుకుంటే 22,00,000 M.Tons capacity.

బుఱా మాఫీ గురించి కూడా సభ్యులు ప్రస్తుతించారు. నేను క్యాబినెట్ సబ్కమిటీ ఛైర్మన్‌గా, ఈజుల రాజీందర్గారు, హరీష్ రావుగారు సమావేశమై, బ్యాంక్‌లను పిలిపించాము. రిజర్వ్ బ్యాంకు ఒప్పుకోలేదు కాబట్టి, మేము రైతులకు నేరుగా చెక్కులు ఇష్టవరచుకున్నాము. నాలుగు వాయిదాల్లో, post-dated cheques ఇస్తామని వారికి చెప్పాము.

అప్పుడు బ్యాంకర్స్ ఏమన్నారంటే, ఆ విధంగా మీరు ఇచ్చినట్టుయితే రైతుకు, బ్యాంకుకు సంబంధం తెగిపోతుంది, మీరు ఇచ్చే 25 శాతం మాకు ఇష్టండి, మేము వారికి తిరిగి బుఱాలు ఇస్తామని చెప్పారు. వారు ఇంకోటి కూడా చెప్పారు. వడ్డితో కలిపి, నాలుగు ఇన్స్టోల్మెంట్లు ఫిక్స్ చేస్తామని ప్రభుత్వంతో చెప్పారు. దానికి మేము ఒప్పుకున్నాము. అది రూ.70,500 అవుతుంది. మీరు రైతులను రుణం గురించి అడగుద్దు, వడ్డితో సహా మేమే కడతాము అని మేము వారికి చెప్పాము. రైతు జోలికి పోవద్దని చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. వాళ్ళ అందుకు ఒప్పుకున్నారు. ఆ విధంగా ఇష్టటికి మూడు వాయిదాలు చెల్లించడం కూడా జరిగింది.

అయినప్పటికీ సభ్యులు అడగుతున్నారు కాబట్టినేను విషంగా చెప్పవరచుకున్నాను.

ఉదాహరణకు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డిగారు ఎల్చిపి గారికి కొంత మొత్తం బాకీ ఉన్నారనుకుండాం. అప్పుడు నేను మన ఎల్చిపి గారికి చెప్పాను, బాకీ విషయం వారిని అడగకండి, వడ్డితో సహా ఆ డబ్బు చెల్లించే బాధ్యత నాది అని. ఒక అగ్రిమెంటు కూడా చేసాను.

అప్పుడు సుధాకర్ రెడ్డిగారికి ఆ బాకీతో సంబంధం లేదు. ఎల్చిపి గారు నన్ను అడగాలి. రైతుల బుఱాల విషయంలో కూడా సరిగ్గా ఇదే పరిస్థితి. ప్రభుత్వం పూచీ

తీసుకున్నప్పటికీ, కొంత మంది బ్యాంకర్సు రైతులను అడగుతున్నారు బాకీ గురించి. అప్పుడు మేము ఒక మీటింగు పెట్టి, బ్యాంకర్సును గట్టిగా మందలించాము. మీరు వడ్డితో సహా నాలుగు వాయిదాలు చేశారు, మేము దానిని నిజాయితీగా కడతున్నాము కదా, రైతులను ఎందుకు అడగుతున్నారని ప్రశ్నించి, వారిని బుఱా విముక్తులను చేయమని చెప్పాము.

అధ్యక్షా, ఖరీఫ్ కు గాను 2015లో రూ.12,938 కోట్లు ఇష్టవడం జరిగింది. రబీకి రూ.4,608 కోట్లు రిలీజ్ చేసాము. ఖరీఫ్ కు రూ.18,000 కోట్లు, రబీకి రూ.9,000 కోట్లు టార్గెట్ పెట్టాము.

Total No.of farmers.. 3,18,000

Amount released Rs.17,500 crores.

కొన్ని చోటు వడ్డి తీసుకోవద్దని చెప్పినా, బ్యాంకర్సు తీసుకున్నారు. ఆ డబ్బును మళ్ళీ వాపసు ఇప్పించడం కూడా జరిగింది. బడ్జెట్లో మేము వడ్డి కొరకు రూ.200 కోట్లు కేటాయించడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, MRO level మొత్తం ఇష్టవడం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రోకెక్ట్‌లో రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మీరు చెప్పినట్టు ఖచ్చితంగా అమలు జరిగితే సంతోషమే. కానీ కావడం లేదు.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి: గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్టు మా అగ్రికల్చరల్ అఫీసర్లకి ఆదేశాలు ఇచ్చాము. ఈ ఖరీఫ్ లో MRO & Agricultural Officer దగ్గర ఉండి, రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా బ్యాంకులనుండి బుఱా ఇప్పించే విధంగా ఏర్పాటు చేశాము.

ఇదే సందర్భంలో ఒక విషయం వున్నా చేయదలచుకున్నాను. వ్యవసాయ శాఖలో సిబ్బంది కొరకు ఉంది. రైండువేలు మంది AEOS అవసరముండగా, ప్రస్తుతం 1,112 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు పెయ్యి పోస్టులకు శాంక్షేపించారు. ఇంటర్వ్యూలు జరిగాయి. కోర్టు కేసు వల్ల పెండింగ్లో ఉన్నది. త్వరలోనే ఖాళీలు భర్త అనుత్తాయి.

A.O. పోస్టులలో కూడా కొన్ని ఖాళీలున్నాయి. వాటిని కూడా భర్త చేస్తున్నాము. పెటుర్లు అసిస్టెంటు పోస్టులు 482 ఖాళీగా ఉన్నాయి. పెటుర్లు అసిస్టెంట్ సర్జన్ 279 ఖాళీ ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు పైరెండుకెటగిరీలకు మొన్నే ఆమోదం తెలిపారు. త్వరలో వాటిని భర్త చేయడం జరుగుతుంది.

హర్టికల్చర్లో కూడా ఒక నియోజక వర్గానికి ఒక Horticulture Officer, ప్రతి మండలానికి Horticulture Extension Officer. వాటి భర్త కొరకు కూడా మన ముఖ్యమంత్రి గారు మొన్న కేబినెట్ మీటింగ్లో తమ ఆమోదం తెలిపారు. త్వరలో ఖాళీలు భర్త చేస్తాము.

ఇక రిలీఫ్ మెజిస్టర్ విషయానికి వస్తే, 70 శాతం సబ్సిడీ పైన 1,800 M.Tons. fodder seedను 3,60,000 మంది రైతులకు, తొంభై పేల ఎకరాల్లో ఈ విత్తనం వేసుకోవడానికి ఇష్టుడం జరిగింది. దాదాపు మూడున్నర లక్షల M.Tons. గడ్డి తయారయ్యే అవకాశముంది. 50 శాతం సబ్సిడీ పైన గడ్డినరికి మిషన్లు 2,100 మంది లభ్యదారులకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

పశువులు నీళ్లు తాగడానికి ఇప్పుడు పదివేల తొట్లు ఉన్నాయి. జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పోవీ పథకం క్రింద మరికొన్ని తొట్లు పంపిణీ చేయడానికి అదేశాలు ఇచ్చాము. ఈ విధంగా అనేక రిలీఫ్ మెపర్టు చేసడుతూ, రైతులకు మంచి నాట్యమైన విత్తనాలు అందజేయడం జరుగుతున్నది. Seed Village Programme క్రింద ఈ సంవత్సరం దాదాపు 46,000 మంది రైతులకు foundation seed పంపిణీ చేసి, వారి ద్వారా మంచి సీడ్ తయారుచేయించి, buy back agreement కూడా చేసుకుని, రైతుకు ప్రోత్సహం అందించాము. ఈ విధంగా అనేక రకాలుగా కరవు నివారణ చర్యలు చేసడుతూ, కరవు మండలాల ప్రకటనకు పేర్కొన్న నిబంధనలు పాటిస్తూ, మంచినీటి సమస్యలు ఎదుర్కొంటూ, ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

ఇన్స్ట్రోక్యూన్స్ విషయంలో మనం రెండు సభల్లోనూ ఏకగ్రీవ తీర్మానం చేసి, గత సంవత్సరం మార్చిలో కేంద్రానికి అందజేయడం జరిగింది. గ్రామం మరియు మండలం

యూనిట్ అనే పద్ధతి కాకుండా, రైతును యూనిట్గా తీసుకోవాలని కోరడం జరిగింది. మొన్న సిక్కింలో వ్యవసాయ శాఖ మంత్రుల సమావేశం జరిగితే నేను హజరు కావడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రిగారు కూడా ఆ సభకి హజరైనారు. మా తెలంగాణ జిల్లాలకు వడగళ్ల వాన నష్టం ఎక్కువగా ఉంటుంది, వ్యక్తిగతంగా రైతును యూనిట్గా తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను అక్కడ చెప్పడం జరిగింది. వారు దాన్ని పరిశీలిస్తున్నారు. వడగళ్ల వాన వలన నష్టపోయిన రైతులకు వ్యక్తిగతంగా నష్టపరిహారం అందే అవకాశం ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

రైతు సంక్షేపం కొరకు ఎంత డబ్బుయినా మెనుకకు పోయేది లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సప్పంగా చెప్పారు. ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ విషయంలో కూడా ఎలాంటి అనుమతం అవసరం లేదు. మిషన్ కాకతీయ గురించి సభ్యులు మాటల్డారు. నేను కూడా ఒక ఇంజనీర్ నే. కాంగ్రెస్ హాయాంలో చెరువుల మరమ్మతు కొరకు, తూము చెడిపోయింది, అలుగు తెగిపోయింది, కాలువ బాగాలేదు ఇటువంటి చిన్నచిన్న పనుల కొరకు సి.ఇ.గారి చుట్టూ, మంత్రిగారి చుట్టూ, కాలి నొప్పిని కూడా లెక్కచేయకుండా, కొన్ని వందల సార్లు తిరిగాను. ఐదు లక్షలు, పది లక్షలు, మండలానికి రెండు చెరువులు అతి క్షుం మీద శాంక్షేపించాలి.

కానీ, ఈ రోజున పార్టీల పక్షపాతం లేకుండా, ప్రతి మండలంలో, ప్రతి నియోజకవర్గంలో మిషన్ కాకతీయ పథకం క్రింద 9600 చెరువుల పునరుద్ధరణకు డబ్బులు మంజూరు అయినాయి. అందులో నుండి 8100 చెరువుల పనులు మొదలైనాయి. వాటిలో కూడా 6900 చెరువుల పనులు పూర్తి కావడం కూడా జరిగింది. మార్చి చివరి నాటికి అన్ని పనులు పూర్తిపూతాయి. మిషన్ కాకతీయ పథకంలో భాగంగా, నా నియోజకవర్గంలో అరవై ఐదు చెరువుల కొరకు రూ.35 కోట్ల నిధులు మంజూరు అయినాయి. ఒక్క నిజామాబాద్ జిల్లాకు రూ.270 కోట్లు విడుదలైనాయి. మొత్తం రాష్ట్రానికి రూ.2500 కోట్లు శాంక్షేపించాలి.

త్వరలో మిషన్ కాకతీయ -II మొదలు కాబోతున్నది. దేశంలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఈ పథకాన్ని ప్రశంసిస్తున్నారు.

అన్నం తింటుంటే, ఒకటి, రెండు మెతుకులు క్రింద పడుండా ఉండుపు. ఆ ఒక్క మెతుకుని పట్టుకుని క్రింద పడ్డది అంటే ఎలా? Mission Kakatiya is the best programme అని దేశ విదేశాల వారు మెచ్చుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఎక్కుడా కూడా రాజీ పడడం లేదు. మంచినీటి సమస్యగాని, పశుగ్రాసం గాని, రిలీఫ్ పర్సు గాని, input subsidy గాని, ఇలా అనేక కార్యక్రమాలతో ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్నది.

మాన్సాంటో విత్తనాల కంపెనీ గురించి అధ్యక్షా, ఇన్ని రోజులనుండి వారి కోరలు ఎవరూ పీచ్కోయారు. రూ.930 Market rate ఉంటే, వారు రూ.1080 మాలు చేశారు. గత సంవత్సరం రూ.180 ఉన్న రాయితీని రూ.50కి తగ్గించాము. అప్పుడే ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారికి కూడా చెప్పాము, సబ్సిడీ పెంచవద్దని. వారు కూడా పెంచలేదు.

ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం, మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం యాభై రూపాయలు మాత్రమే సబ్సిడీగా ఇవ్వాలని ఏ నిర్ణయమైతే తీసుకుందో, దానిని వారు కూడా అనుసరిస్తూ, నలభై తొమ్మిది రూపాయలు మాత్రమే సబ్సిడీ ఇచ్చే విధంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

(అంతరాయం)

నేను కూడా కంపెనీ వాళ్ళని పిలిచి మాట్లాడాను. రైతుకు మీరు ఇచ్చిన విత్తనం వల్ల నష్టం జరిగినట్లయితే, అతనికి నష్టపరిహారం మీరే ఇవ్వాలని చెప్పాము. అందుకు వారు ఒప్పుకున్నారు. ఒకవేళ ఇవ్వకపోతే నిబంధనల ప్రకారంగా వారిమీద చర్చ తీసుకుంటాము.

కాబట్టి ఈ రోజు ఈ కార్యక్రమాలన్నీ కూడా అమలు చేస్తూ, ఎక్కడైనా సమస్యలు ఎదురైతే వెనువెంటనే వాటిని పరిష్కరిస్తామని తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

1.50 | శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్: 231 మండలాలకు మ. రయిన్ఫోల్ గురించి మేము ఏం లెక్కలు అడిగి నామోవాలిసమాధానాలు మాకు సంతృప్తికరంగా లేవు. 438 మండలాలో కరువు ఉంది. ఖమ్మం, అదిలాబాద్లో కరువు లేదు. ఏదో రెండు మండలాలో, జిల్లాల వారీగా చూస్తే ఎక్కువ కమిస్షన్ ఉంది కానీ అది పద్ధతి కాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాసరెడ్డి: 231 మండలాలు ప్రక టించడం జరిగింది. 9 మంది సభ్యులతో కూడిన ఒక కమిటీని వేశాము. అటుమంటి ప్రకటించి మండలాలు ఉంటే ఆ కమిటీ దృష్టి తీసుకొని వేళతాం. కమిటీ విచారణ జరిపి నిజంగానే కరువు ఉంటే దానిని పరిగణనలోనికి తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్: నేను మొదటి నుండి అడు గుతున్నాను. మీరు ఇప్పుడు చెబుతున్నారు. 438 మండ లాలలో కనీచిన ఎరుగని రితిలో త్రాగునీరుకి, పశువులకు, త్రామికులకు కరువు ఉండని, ప్రతి మస్తుపు దెబ్బ తీస్తుది. 12 లక్షల హెక్టారుల నుండి 7 లక్షల హెక్టార్లకు పంట ఉండని, దానిలో 49% నార్జుల్ అంటున్నారు మా లెక్కకు నార్జుల్ కాదు. 51% కరువు క్రింద నష్టం జరిగింది. అందుకే కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రశ్నేకంగా చెప్పింది. ఎందుకంటే తెలంగాణలో 70% ప్రజలు వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడ్డారు.

ప్రష్టాయం, త్రాగునీరు, పశువుల గురించి ఒక సీని యర్ �IAS అఫీసర్లను, ఒక నోడల్ అఫీసర్లను, అలాగే ప్రతి జిల్లాకి ఒక సీనియర్ అధికారిని నియమించి పర్యవేక్షణ జరిపించి, వ్యవసాయ రంగాన్ని అత్యవసర నర్స్సుగా ప్రక టీస్తే అక్కడ ఉన్నటువంటి పరిష్కారులో మార్పులు వస్తాయని మేము చెబుతుంటే ప్రభుత్వం ఆ విషయంలో ఏం మాట్లాడకుండా మిన్నుకుండా ఉండిపోయింది. 231 మండలాలలో తప్ప కరువు లేదని ఎలా ప్రకటిస్తారు? దానికి సంబంధించి కాంగ్రెస్ పార్టీ వాక్యాట్ చేస్తుంది.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు వాక్యాట్ చెయ్యడం జరిగింది.)

బాబు సీదాలాఫ్ హిద్రు రాజ్వి (Janab Syed Altaf Hyder Razvi): పాపులు గురించి ఒక సీనియర్ టీమ్ మార్కెట్ ఇంజెనీర్ కు బెట్టింగ్ చేసాడు. అటుమంటి ప్రకటించి మండలాలలో కొనీచిన ఎరుగని రితిలో త్రాగునీరుకి, పశువులకు, త్రామికులకు కరువు ఉండని, ప్రతి మస్తుపు దెబ్బ తీస్తుది. 12 లక్షల హెక్టారుల నుండి 7 లక్షల హెక్టార్లకు పంట ఉండని, దానిలో 49% నార్జుల్ అంటున్నారు మా లెక్కకు నార్జుల్ కాదు. 51% కరువు క్రింద నష్టం జరిగింది. అందుకే కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రశ్నేకంగా చెప్పింది. ఎందుకంటే తెలంగాణలో 70% ప్రజలు వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడ్డారు. పరిష్కారులో మార్పులు వస్తాయని మేము చెబుతుంటే ప్రభుత్వం ఆ విషయంలో ఏం మాట్లాడకుండా మిన్నుకుండా ఉండిపోయింది. 231 మండలాలలో తప్ప కరువు లేదని ఎలా ప్రకటిస్తారు? దానికి సంబంధించి కాంగ్రెస్ పార్టీ వాక్యాట్ చేస్తుంది.

Thank you so much... release funds

శ్రీ యన్. రామచంద్రరావుః రెండు విషయాలలో స్పష్టత
కావాలి. మొదటిది కేంద్రప్రభుత్వం నుండి నిధులు తక్కువ
వచ్చాయి అంటున్నారు. 2014-15 కిసంబంధించి కేంద్రం
నుండి రూ. 791 కోట్లు మంజూరు చెయ్యడం జరిగింది.
కరువు విషయంలో రాజకీయం చేయకుండా దాని విషయంలో
అందరం కలిసి మాట్లాడుకుంటే మంచిది. త్రాగునీరు, వర్షాల
గురించి అక్కడ ఉన్న ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేసే విష
యంలో చర్యలు తీసుకోవాలి. మా యొక్క ఆలోచన ఏమంటే
కరువు పరిస్థితులను తెలుసుకొని, ఈ పరిస్థితిని అదుపులో
పెట్టుకొని దాని మీద ఇంకా సహాయచర్యలు తీసుకోవచ్చని
భావిస్తున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డిః గతంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయ
నటువంటి కార్యక్రమాలలో ఈ కరువు నివారణ చర్యలను
చేపట్టింది. కాంగ్రెస్ పాయంలో త్రాగునీటికి, ఇన్సుట్టసబీటీ
ఏ విధంగా ఇచ్చారో చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం రైతు వక్షాత్మ

ప్రభుత్వం. రైతుల యొక్క అవసరాల కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం
అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటున్నది. కరువు నివారణ చర్యలు
మంచినీటి సమస్య, ఇన్సుట్టసబీటీ సమస్యలు ఉన్నాయి. ఆ డబ్బు
రాక్ముందే మాకు ఆదేశాలు వచ్చాయి. ఎట్టి పరిస్థితిలోను
వర్షాకాలం రాక్మునుపే, మొదటిసంట భరీఫ్ పంట వేసు
కునే మునుపే, స్ఫోర్చులు నరైతాంగం అందరికి సబీటీ ఇవాఁ
లని ముఖ్యమంటి గారు మాకు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. ఈ
రోజు వాళ్ల చెయ్యలేని పని మేము చేశాము. వచ్చిన
22 నెలలలో మంచినీటి సమస్య, త్రాగునీటి సమస్య, కరొంటు
సమస్య, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. దేశంలోనే అత్యు
న్నశిఖ్య ప్రభుత్వం టి.ఆర్.యెస్ ప్రభుత్వం. ఇంకా మును
ముందు కూడా చాలా కార్యక్రమాలు చేస్తుందిని ఆశిస్తున్నాం.

MR. DEPUTY CHAIRMAN: Now, the House
is adjourned to meet again on Sunday, the 27th
March, 2016 at 10.00 a.m.

(Then the House is adjourned at 1.59 P.M.
to meet again at 10 A.M. on Sunday, 27th March,
2016)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and Printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**